

Sokak Magyarországa

A Demokratikus Koalíció
programjavaslata
– vitaanyag –

Készítette:
Demokratikus Koalíció
Új Köztársaságért Alapítvány

Budapest – 2016

Demokratikus
Koalíció

Új Köztársaságért
Alapítvány

ELNÖKI KÖSZÖNTŐ.....	3
A LEIGÁZOTT ORSZÁG	4
A Köztársaság bukása	4
A maffiaállam kiépítése	5
Esélyek és veszélyek	7
Kik vagyunk?.....	9
A SOKAK MAGYARORSZÁGÁT	9
Kiszabadulni a történelem fogságából.....	10
Helyreállítani a jogállamot	10
Eltiporni a korrupciót	12
Nagy feladat áll előttünk	12
1. ÚJ KÖZTÁRSASÁGOT.....	14
1.1. Visszaállítani a jogállamot.....	14
1.2. Felelősségre vonást a bűnösöknek, rehabilitációt a meghurcoltaknak.....	14
1.3. Új Alkotmányt – megerősítő népszavazással.....	14
1.4. Stabilitást az új Alkotmánynak.....	15
1.5. Közvetlen részvételt a döntésekben.....	15
1.6. Az alapvető jogok védelmét.....	16
1.7. Tisztességes választási rendszert.....	16
1.8. Szigorú összeférhetlenségi szabályokat.....	17
1.9. Független és cselekvőképes Alkotmánybíróságot.....	17
1.10. Kiméretlen harcot a politikai korrupció ellen.....	18
1.11. Független igazságszolgáltatást.....	18
1.12. Független és hatékony ombudsmanokat.....	19
1.13. Pártatlan ügyészséget.....	19
1.14. Rendet a jegybankban.....	19
1.15. Pártpolitikamentes közigazgatást.....	20
1.16. Új önkormányzatiságot.....	20
1.17. Modern Budapestet.....	21
1.18. Tisztességes egyházpolitikát.....	22
1.19. Szabad, sokszínű, kiegyensúlyozott médiaviszonyokat.....	22
2. TEGYÜK OTTHONUNKÁ EURÓPÁT	24
3. A GAZDASÁG FELSZABADÍTÁSÁT	26
3.1. Modernizációs fordulatot.....	26
3.2. A vállalkozások és a szabad piac erősítését.....	27
3.3. Előrelépést a közpénzügyekben.....	29
3.4. A pénzpiacok erősítését.....	31

4. LENDÜLETET A GAZDASÁGNAK	32
4.1. Felpörgetni a fejlődés motorjait.....	32
4.2. Fókuszba a fejlesztéspolitikát.....	38
4.3. Versenyképes mezőgazdaságot, egészséges élelmiszert.....	39
4.4. Több esélyt a vidéknek.....	40
4.5. Zöld gondolkodást.....	42
5. IGAZSÁGOSABB TÁRSADALMAT	44
5.1. Jóléti fordulatot.....	44
5.2. Munkahelyeket Magyarországnak.....	48
5.3. Kétpillérű nyugdíjrendszert, megbecsülést a nyugdíjasoknak.....	49
5.4. Szociális gondoskodást.....	51
5.5. Közös erőfeszítéseket a romák felemelésére.....	54
5.6. Szemléletváltást a nőpolitikában.....	56
5.7. Szemléletváltást az ifjúsáspolitikában.....	58
6. SZABAD ÉS KORSZERŰ EURÓPAI OKTATÁST	60
6.1. Esélyteremtő közoktatást.....	60
6.2. Korszerű szakképzést.....	64
6.3. Magas színvonalú, európai felsőoktatást.....	65
6.4. Egész életen át tartó tanulást.....	67
7. SZABAD, SOKSZÍNŰ KULTÚRÁT, MEGENGEDŐ KULTÚRPOLITIKÁT	68
8. KRÍZISTERÁPIÁT AZ EGÉSZSÉGÜGYNEK	70
8.1. Megoldást a finanszírozásra.....	70
8.2. Új struktúrával jobb egészségügyet.....	71
8.3. Előtérbe a megelőzést.....	72
8.4. Sport az egészségért.....	73
9. EURÓPAI KÜLPOLITIKÁT	74
10. BIZTONSÁGOT A VÁLTOZÓ VILÁGBAN	77
10.1. A közbiztonság javítását.....	77
10.2. Európai Magyar Honvédséget.....	78

ELNÖKI KÖSZÖNTŐ

A sokak Magyarországa mindannyiunk otthona, ahol jó élni, ahova jó hazajönni. Ahol nem az gyógyul, akinek kapcsolata és pénze van, hanem akinek szüksége van rá. Nem csak az tanul, aki tehető, hanem elsősorban az, akinek tehetsége és szorgalma van. Ahol a fizetésből meg lehet élni.

A sokak Magyarországa a mi otthonunk, ahol valamennyien megtaláljuk a helyünket és vigyázunk egymásra. Vigyázunk, függetlenül attól, hogy melyikünk miben hisz, hogy milyen az ízlése, mert tudjuk: összetartozunk.

A sokak Magyarországa Európában van. Mert nekünk Európa a béke, a szabadság, a felemelkedés lehetőségének földje. A remény ígérete, hogy más európai népekkel közösen, végleg átléphetjük történelmi tragédiáink máig érő, s bennünket sokszor egymással is szembefordító árnyékát.

A mai Magyarországon nem ilyen hely. Orbán Viktor és a Fidesz elárulta a magyarokat – elrabolta tőlünk a hazánkat. Ám együtt, közösen visszavehetjük tőle. Így lehet Magyarország újra a sokak szabad és reményteljes hazája.

A Sokak Magyarországa címet viselő programunk javaslatokat fogalmaz meg hazánk rendbetételére, felemelésére. Kérjük, vitassák meg velünk, hogy mit kell tennünk ennek érdekében. Mondják el, írják meg, miben értenek velünk egyet, mit támogatnak, mivel vitatkoznak, milyen más javaslatuk van.

A most kezdődő konzultációk, viták után a következő országgyűlési választás előtt véglegesítjük programunkat, és ez alapján teszünk ajánlatot a választóknak.

Válasszák a Demokratikus Koalíciót!

Hogy nyugodt, európai polgári életet élhessen a legtöbb magyar ember, hogy újra a miénk lehessen a hazánk, hogy közösen megteremthessük a sokak Magyarországot.

Budapest, 2016. január 29.

Gyurcsány Ferenc
elnök

Magyarországon 2014-ben végleg befejeződött egy történelmi korszak, amely a rendszerváltozással vette kezdetét. A 2010-től uralomra került rezsim fokozatosan felszámolta a parlamentáris demokráciát, a versengő többpártrendszert, az alkotmányos jogállamot: a Harmadik Köztársaságot. A legutóbbi országgyűlési választásokon – a drasztikusan átszabott közjogi, választójogi, pártfinanszírozási, hatalmi és médiaviszonyok között – a Fidesz már jóval kisebb támogatottsággal is meg tudta szerezni a korlátlan uralma folytatásához szükséges kétharmadot. Négy év alatt megalkották és beüzemelték tehát az egyetlen politikai erő dominanciájára épülő autokratikus hatalmi rendszert.

A Köztársaság bukása

A harmadik Magyar Köztársaságot – szemben a korábbiakkal – nem idegen hatalmak verték le, hanem elbukott. Pedig a létrejöttével Magyarország független állam lett, polgárai pedig olyan szabadsághoz jutottak, mint történelmük során még soha. Megnyílt az út a modern európai képviseleti demokrácia és a nyugati piacgazdaság felé. Kialakult a többpártrendszer, szabad lett a sajtó, megszületett az új demokratikus közjogi berendezkedés, függetlenné vált az igazságszolgáltatás, szabaddá a válsággyakorlás. Meghonosodott az alkotmánybíráskodás és az ombudsmani rendszer. Létrejötték a demokratikus önkormányzatok, ami új lehetőségeket nyitott a helyi közösségek és a vidék infrastrukturális fejlődése számára. Működött a parlamenti váltógazdaság: a társadalom megtanulta, hogy a kormány négyévente leváltható, és újra meg újra élt is a lehetőséggel.

A szabad utazással, majd – az Európai Unióhoz való csatlakozást követően – a szabad munkavállalással magyarok milliói előtt tárult fel a világ. Gyorsan korszerűsödött az ország termelési és exportstruktúrája, szoros kapcsolatba kerültünk a fejlett világ-gazdasággal, rohamosan átalakult fogyasztásunk szerkezete. Milliók számára váltak elérhetővé az addiginál sokkal jobb életkörülmények, erősödésnek indult egy új középosztály.

Ám az ország sikeres történelmi fordulata nem vált a társadalom többségének személyes felszabadító élményévé. A magyarok zöme életviszonyainak romlásaként élte meg a nagy átalakulást. A tervgazdaság gyors összeomlása képzetlen munkavállalók százezreit lökte ki a gazdaságból; megszűnt másfél millió munkahely. A legtöbben nem találtak munkát a modern szektorokban, a legális gazdaságon kívülre, a társadalom periferiájára szorultak. A szocialista agrárvilág megszűnt, illetve a kárpótlás nyomán drasztikusan megváltoztak a falvak gazdasági, tulajdonosi és szociális viszonyai. Az alacsony szintű foglalkoztatás az ország egyik fő gondjává vált,

számos vidéken alakult ki tartós válsághelyzet. A megélhetés nyomorúsága sokaknál párosult kulturális kirekesztődéssel, főleg roma honfitársaink körében. A növekvő mélyszegénységre a demokratikus Magyarország nem talált megoldást.

Az egymást követő kormányok sikeresek voltak a gazdasági rendszer átalakításában, a privatizációban, az ország európai integrációjában, a külföldi tőke bevonásában, ám a költségvetési politikában fokozatosan veszítették el a mértéket. A választási küzdelmekről motivált felelőtlen költségek éveire újra meg újra megszorítások következtek.

A magyarok zöme a nyugati életszínvonal gyors elérését várta a rendszerváltozástól. Nem volt fölkészülve annak súlyos gazdasági terheire, az illúziók szertefoszlása így sokaknál járt együtt mély csalódással. Az életviszonyok 1996 és 2006 közti javulása még konszolidáló hatású volt, de az ezt követő újabb megszorítások nyomában járó kiábrándulás már véstesen felgyorsította a politikai osztály és a rendszer hitelvesztését.

A hitelvesztés fontos oka volt a fekete pártfinanszírozás, a korrupció elharapódzása. A földuzzadt, pazarló állam mind rosszabbul látta el közfeladatait, a politikai és a vállalkozói osztály oligarchikus összefonódása pedig nemcsak a közéletet, de a gazdaságot is megnyomorította. A vállalkozók a piaci siker helyett a politikusok kegyeit keresték, azok pedig rá voltak utalva a nekik visszajuttatott fekete pénzekre. Ez a gazdasági-politikai fertő nyelte el az egykor oly ígéretesen indult demokratikus Magyarországot – egy mindenre elszánt érdekcsoport uralomra jutása nyomán.

És ez utóbbi volt a döntő. Mert bár igaz, hogy egymással végtelenen szembenálló politikai székértáborok jöttek létre, a felelősségben korántsem egyformán osztozott a két fél. Mi több: a 2002-es választások után a fő törésvonal egyre kevésbé a bal- és a jobboldal, de mindinkább a parlamentáris demokrácia hívei és ellenfelei között húzódtott.

Részben ennek volt tulajdonítható, hogy a 2002 és 2010 között működő baloldali kormányok gazdasági és szociális törekvései, illetve modernizációs reformjai sem voltak végigvihetőek. Noha csökkentek a társadalmi különbségek; jelentős fejlesztések történtek, épültek autópályák, kórházak, egyetemek; több alkalommal is sikeres volt a pénzügyi-gazdasági konszolidáció, ám a radikalizálódó ellenzék mindenre demagógiával és destrukcióval válaszolt. A Fidesz célja egy idő után már nemcsak a baloldali kormányok, de az egész demokratikus rendszer megdöntése volt. A hatalom végleges megragadásához kétharmados többség kellett, amelyet 2010-ben sikerült is megszerezni.

A maffiaállam kiépítése

A választások után gyorsan lezajlott az önkényuralom kiépítése, a demokrácia fölszámolása. Megbénították a hatalommegosztás intézményrendszerét, semmibe vették a jogállamiságot, korlátozták az alapvető szabadságjogokat, továbbá mindent elkövettek azért, hogy elvegyék a kormány – szabad és nyílt választások révén

történő – leváltásának esélyét.

A kétharmad birtokában villámháborúval szállták meg a kormányzat ellenőrzésére hivatott független intézményeket. Némelyeket megszüntettek és új szervezettel helyettesítettek, rendre a hivatali idejük lejárta előtt leváltva a tisztségviselőket. Mindehová a saját, politikailag hűséges embereiket helyezték, rendre hosszabb – akár élethosszig tartó – mandátummal és gyakorlatilag leválthatatlanul. Az új rezsim a hatalomkoncentráció eszközévé tette a hatalommegosztás korábbi intézményrendszerét: autokratikus működésűre állítva át a demokrácia gépezetét.

A jogállam korlátait főként az alkotmánybírói kontroll kiiktatásával bontották le, a parlamenti jogalkotási normák megsértésével, olykor visszamenőleges hatállyal. A politikai bosszúpercek pedig már a volt kommunista pártállam rosszabb korszakait idézték.

A szabadságjogok megsértése terén az egyik legsúlyosabb fejlemény a sajtószabadság durva korlátozása volt, de itt említhetők a magántulajdon elleni drasztikus állami föllépések is. Korlátozták egyebek mellett a munkavállalói és a szakszervezeti jogokat, továbbá a vallásszabadságot: az egyházak elismerése ismét politikai kegyvé vált.

A nyílt és szabad választások lehetőségétől egyebek mellett a választójog drasztikus átszabásával fosztották meg politikai riválisaikat és a választókat.

2010 után önkényuralom épült ki Magyarországon, amit az egyeztetés nélkül, rohammunkában készült új alaptörvény intézményesített. A társadalom zöme elfogadta ezt; az ellenzék, a sajtó, a civil szervezetek erejéből csak szórványos ellenállásra futotta. Az önkényuralmi működésen túl a közjavak szervezett fosztogatása adja az Orbán-rezsim alapvonását, amihez immár társul a magánjavak államhatalmi eszközökkel történő elrablása is (magánnyugdíj-pénztár, takarékpénztárak, a kiskereskedelem „szabályozása”, a trafikmutyi, a kaszinómutyi, a földmutyi és a többi). Az autokratikus hatalmi működés és a rabló jelleg együttesen adják a maffiaállam karakterét.

A kormány gazdaságpolitikája szakított a nyugati módszerekkel, s vált „unortodox” jellegűvé, azaz lett piac- és versenykorlátozó, voluntarista, etatista, bezárkózó és jóvőfelélő, ami hosszabb távon beláthatatlan következményeket ígér.

A társadalompolitika a felső középosztály érdekét szolgálja. Az adórendszer az alacsony jövedelműek kárára, a magas jövedelműek javára érvényesül. Elsorvasztották a munkanélküli-ellátást, korlátozták a munkavállalói jogokat, az egészségügyi ellátás társadalombiztosítási alapját eltörölték, a leszakadókát közmunkára terelik. A végletekig központosított, átpolitizált oktatás és a kivéreztetett egészségügy egyaránt katasztrófaközeli helyzetbe sodródott. Ez a politika az elesettek, a gyengék, a munka világából kiszorulóknak megbüntetésére irányul, s a rendszerhű, kiváltságos kevesekre alapozza fönnyaradását.

A rendszer a társadalomban élő félelmekre, előítéletekre, rossz ösztönökre épít. Külső és belső ellenségeket keres, bűnbakokat képez, indulatokat gerjeszt. Nemzeti bezárkózást hirdet, összejátszik a szélsőjobboldallal. Retrográd jobboldali ideológia és önkényes hatalmi intézményesítés, illetve finanszírozás hatja át a kultúra világát. Átírják a történelmet, bevezették a kötelező hit-, illetve erkölcsstanoktatást, folyamato-

san beavatkoznak a polgárok magánéletébe. A felelős magyarságpolitikát felváltotta a múltba forduló, etnikai nemzetfelfogáson alapuló nacionalista állameszmény.

A külpolitikát a nyugati demokráciákkal és az Európai Unióval vívott „szabadságharc” hazug szellemisége hatja át. Hatalomgyakorlásának módja, maffiaszerű gazdasági működése és EU-ellenes retorikája alig vállalhatóvá tette az Orbán-rezsimet az euróatlanti partnerek számára. Magyar kormányt utoljára az ’56-os forradalom leverését követő időkben övezett hasonló rossz megítélés és elszigeteltség a nyugati világban. Így nem csoda, ha Orbán a hasonlószerű rezsimiek között, a demokratikus közösségen kívül keresi szövetségeseit.

Mindezek dacára a 2014-es – demokratikusnak és nyíltan aligha tekinthető – választásokon a Fidesz újra megszerezte a további kormányzáshoz, illetve az uralma folytatásához is elegendő (kétharmados) parlamenti többséget.

Esélyek és veszélyek

Ám a hármas győzelemmel megerősített, bevehetetlennek tűnő hatalmi sziklavár 2014 végén váratlanul mégis megroggyant. Noha Orbán anyagi értelemben minden uralmi eszköze birtokában maradt, a nimbusza, a rendíthetlensége, a legitimitása súlyosan sérült a hirtelen kirobbant dühös utcai tömegtüntetések és az amerikai kiltási botrány nyomán. Az Egyesült Államok korrupciós vádjára leleplező erejű volt, és az Orbán-rezsim egyszerre annak látszott, ami: hatalomra került szervezett rablóbandának. A tüntetések ereje átütő volt, mintha elillant volna az országot addig uraló közöny és félelem légköre. Felbomlott a párt működésének alapját képező két évtizedes szövetség is a miniszterelnök és a fideszes főoligarcha között.

A kormányzó párt elvesztette támogatói egyharmadát, Orbán népszerűsége zuhant. Sorra kerültek napvilágra a környezetét érintő korrupciós ügyek – a személyes hatalmi harcoktól aligha függetlenül. A sebezhetetlenség látszatát azonban leginkább az időközi parlamenti választásokon elszenvedett vereségsorozat oszlatta szét. Újra és újra kiderült: a kormánypárt az adott választójogi, anyagi, szervezeti és médiaviszonyok között is legyőzhető, a kétharmad elvesztése okán rögzült választási szabályok pedig bumerángxént üthetnek vissza rá.

A kormánypárt hegemoniájára épülő „centrális erőter” helyén egy hárompólusú pártpolitikai közeg jött létre: a Fidesz mellett ismét alternatívának tűnt a demokratikus pártok szövetsége; továbbá annak tűnt immár a szélsőséges Jobbik is. Utóbbi látványos erőfeszítésekkel próbálta megteremteni a kormányképesség látszatát: középre húzást, néppártosodást mímelt. Mivel ők még nem voltak kormányon, nem okoztak csalódást, sokak szemében képesek voltak illúziót kelteni. Ám ha megnyílna előttük az út a hatalom felé, az beláthatatlan következményekkel járna Magyarország számára.

A menekültválság kíméletlen és gátlástalan kihasználásával az elmúlt hónapokban ismét stabilizálta magát az Orbán-rezsim. A pártpolitikában újra visszaállt az uralkodó párt hegemoniája és a vezéri autoritás, a Jobbik támogatottsága pedig jelentősen

csökkent. Ám az efféle rendszerek könnyen sebezhetőek, minél zártabbak, annál inkább. Bármikor bekövetkezhet az orbáni maffiaállam újbóli megrendülése is. Éppoly váratlanul, mint 2014–15 fordulóján. A demokratikus politikai szereplőknek nemcsak készen kell állniuk egy ilyen helyzetre, de markáns és vonzó politikai alternatíva felmutatásával elő is kell segíteniük azt. Egyszerre kell megteremteni és kihasználni az Orbán-rezsim újbóli megroppanásával keletkező demokratikus esélyt, illetve elhárítani a szélsőjobbról fenyegető veszélyt. Nem engedhetjük, hogy hazánk csöbörből vödörbe jusson.

A SOKAK MAGYARORSZÁGÁT

Mielőtt részletes programajánlatunkat bemutatnánk, tisztáznunk kell, kik vagyunk, mit akarunk. Milyen elvek és értékek szerint kívánjuk fölépíteni a jövő Magyarországot, ahol nemcsak a kevesek, de sokak boldogulhatnak – szándékunk szerint mindannyian.

Kik vagyunk?

- A Demokratikus Koalíció balközép párt. A politikai centrumra nyitott, az európai polgári világ mellett elkötelezett demokrata szavazók pártja. Tagjai, támogatói között egyaránt vannak progresszív szociáldemokrata, liberális és konzervatív meggyőződésű emberek.
- A lehető legszélesebb összefogásra törekszünk. Távlati célunk származástól és nemzetiségtől függetlenül megteremteni a Magyarországon élő állampolgárok demokratikus politikai közösségét.
- Baloldaliak vagyunk, de nem elsősorban a hagyományos szocialista-szociáldemokrata, munkásmozgalmi, mint inkább az útkereső progresszív baloldali hagyomány folytatói.
- Elszántság, politikai és morális bátorság vezérel bennünket, amikor a megváltozott világ kihívásaira a baloldali politika új megoldásait keressük.
- Hízünk abban, hogy az antikvitás, a zsidó-keresztény hagyomány, a felvilágosodás mellett a nagy demokratikus politikai áramlatok – a szociáldemokrata, a liberális és a konzervatív felfogás – közös értékeinek integrálására lehet alapozni az ország jövőjét.
- A baloldaliságot nem pusztán politikaként, hanem mentalitásként, szemléletként, kultúraként értelmezzük. Úgy kívánjuk megteremteni a szabad emberek közösségét, hogy származástól, családi háttértől függetlenül bárki azzá lehessen, amivé a tehetsége, a szorgalma, a teljesítménye alapján válhat.
- Társadalompolitikai elképzeléseink baloldaliak: egyenlősítők, szolidárisak, befogadók. Valljuk, hogy önmagunkon kívül másokért is felelősek vagyunk. Nem egy szűk csoport érdekében, hanem a közös értékeket megjelenítve morális alapon, a sokak, a társadalom széles körének méltóságáért, nyugalmaért és jólétéért küzdünk.
- Emberi jogi és demokráciafelfogásunk liberális. Meggyőződésünk, hogy morális és magánéleti kérdésekben, a kulturális ízlés terén hatalmi eszközöknek, állami beavatkozásnak nincs helye.
- Gazdaságpolitikánk mérsékelt konzervatív vonásokat mutat: a közérdek által ésszerűen szabályozott piac és verseny pártján állunk.
- Politikánkban a progressziót, a modernizációt és a társadalmi igazságosságot szolgáljuk, a mindenkinek járó szociális biztonságot megteremtésére törekszünk.

- A nagyvilág kultúrájának befogadása mellett tiszteljük hagyományainkat, nemzeti örökségünket.
- Az országunkban élő nemzetiségeket hazánkfianak tekintjük, tiszteletben tartjuk identitásukat, megbecsüljük kultúrájukat és elősegítjük ezek ápolását, megőrzését.
- Kinyilvánítjuk felelősségünket a határon túl élő magyarokért, továbbá közösséget vállalunk bármely nemzetiségű és állampolgárságú demokratával.

Kiszabadulni a történelem fogságából

A történelem számunkra tanulságok forrása. Nem visszatérni kell a múltba, hanem megérteni azt. Türelemmel és körültekintéssel szeretnénk kiszabadítani hazánkat a történelem fogságából, s végre túljutni antidemokratikus hagyományainkon. Nem a tragikus múltunkkal viaskodunk: politikai fókuszunkban a jelenen keresztül elérhető, megalkotható jövő áll.

- Európai Magyarországot akarunk, erős Európai Uniót és erős Magyarországot.
- A Nyugat és az euroatlanti szövetségi rendszer választása a Kelettel szemben történelmi tapasztalat által diktált szükségszerűség, egyben értékválasztás: az emberi szabadságé és önmegvalósításé. A Nyugattal való szembe fordulás megtagadása mindannak, amiért a magyarság legjobbjai ezer éven át küzdöttek.
- Számunkra Európa nemcsak államok gazdasági közösségét jelenti, hanem eszmei közösséget is. Olyan közös elveket, mint a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság és a szolidaritás.
- Elutasítjuk a mindenkivel harcoló, kerítésépítő, bezárkózó, kirekesztő, nacionalista orbáni világot. A Demokratikus Koalíció nyitott, befogadó, a szomszédjaival békében élő, minden demokratikus európai országgal együttműködő Magyarországot épít.
- Olyan országot akarunk, amely biztosítja polgárai európai jólétét és szabadságát.
- Hisszük, hogy Magyarország jövője Európában van, és hogy az erősebb integráció alapvető nemzeti érdekünk, ezért történelmi távlatban Európai Egyesült Államokat akarunk.

Helyreállítani a jogállamot

A demokratikus normák és a jogállam helyreállítása az ország felemelkedésének alapfeltétele. Nem feledhetjük ugyanakkor a rendszerváltás nagy tanulságát: nincs erős demokrácia az emberek emelkedő jóléte nélkül; ám ez fordítva is igaz: a társadalmi jólétet is csak a demokratikus jogállam garantálhatja. Az állam egyik legfontosabb feladata – elsősorban az oktatási és szociális rendszer segítségével – esélyegyenlőséget teremteni.

A világnézetileg semleges állam tiszteli a vallás és a gondolat szabadságát, elismeri az egyházak hitéleti tevékenységét és társadalmi szerepvállalását. Együttműködik velük, de nem hagyja, hogy bármely világnézet közintézményeket sajátítson ki magának. A köztársaság nem egy nemzetiségé, társadalmi csoporté, vallásé vagy nemé, hanem mindenkié.

A túlterjeszkedő, centralizált és ellenőrizetlen állam helyébe szabadságpárti, átlátható, a társadalmi szereplőkkel szorosan együttműködő, az érdekegyeztetésre támaszkodó, ugyanakkor határozott, cselekvő államot kell teremtenünk.

- Új Köztársaságot akarunk. Polgári demokrata kormányt, polgári világot.
- Ehhez nem egyszerű kormányváltás, hanem rendszerváltás kell: felszámolni az orbáni maffiaállamot, és európai értékeken nyugvó országot teremteni.
- Demokratikus jogállamot akarunk. Az állam mindenki számára biztosítsa a jogegyenlőséget, sokaknak teremtsen esélyt és lehetőségeket.
- Politikánk fókuszába európai elkötelezettségünk mellett a gazdaság újjáépítését, a korszerű oktatás megteremtését és az egészségügy javítását helyezzük.
- A gazdaságban az állam elsősorban szabályozó, ösztönző eszközeivel éljen, segítse elő a tisztességes versenyt, ellenőrizze a szabályok betartását.
- Döntéseit az állam minél közelebb telepítse azokhoz a közösségekhez, amelyeket a döntések érintenek, és széles körben éljen a közvetlen demokrácia eszközeivel.
- A helyi önkormányzatiság és a szakmai autonómiák helyreállítása, a civil szervezetek bevonása, az internetes demokrácia új eszközeinek felhasználása eredményezi a hosszabb távon sikeres megoldásokat, velük együtt pedig a demokratikus intézmények erősebb legitimációját.
- Az állam az egyházaktól elválasztva, világi szervezetként működjön, amely minden felekezeti részére biztosítja a vallás szabad gyakorlását.
- Ne avatkozzon be az emberek magánéletébe, ne határozza meg, hogyan éljenek, miben higgyenek, ne gyámkodják felettük.
- Olyan rendszer kell, amely kizárja a sajtó kormányzati befolyását, ahol a médiapiacra erős és független szereplők működnek. A sajtóra vonatkozó szabályoknak a szólás szabadságát és a polgárok tájékozódáshoz való jogát egyaránt védeniük kell.
- A bizalom újbóli megteremtésével, aktív gazdaságpolitikával segítjük elő az euró mielőbbi bevezetését, a valós gazdasági növekedést.
- Versenyképes gazdaság, széles foglalkoztatottság, élhető ország csak a minél többek számára elérhető korszerű tudáson alapulhat. "Betanított munkás Magyarország" helyett tanuló társadalmat akarunk.
- Társadalompolitikánk elsődleges célja egy befogadó, szolidáris és produktív társadalom létrehozása. A társadalom peremére szorultak befogadását, a társadalmi különbségek csökkentését alapvető morális, politikai és emberi jogi kérdésnek tekintjük. A szegénység visszaszorítása, ha nem is kizárólagosan, de döntően állami feladat.

- A kultúrát minél messzebb kell vinni a napi politika világtól, átlátható és független rendszerre kell szervezni. Véget kell vetni a kulturális intézmények politikai megszállásának, vissza kell adni azokat az alkotó közösségeknek és a közönségnek.

Eltiporni a korrupciót

Az ellenőrizetlen hatalomból szükségszerűen következik az elviselhetetlen korrupció, a rossz döntések, a hatalmi önkény, a maffiaállam gyakorlata. A politikai intézményekkel szembeni bizalomhiány fő oka, a közélet megmérgezője az állami politika szintjén úzott, elképesztő mértékű korrupció. A maffiaállam felszámolása elengedhetetlen, de nem elegendő.

- Garanciák kellene, amelyek kizárják, hogy a magánérdek újra a közérdek fölé nőjön.
- Rendbe kell tenni a pártok kampányfinanszírozását, biztosítva a teljes nyilvánosságot.
- Átláthatóságot garantáló szabályokkal, független intézményekkel, a civil kontroll erősítésével kell gondoskodni a közpénzügyek ellenőrzéséről.
- Mutassunk példát! Csak így változtathatunk a korrupciót toleráló társadalmi kultúrán.

Nagy feladat áll előttünk

Meg kell semmisítenünk azt a rendszert, amely a hatalom kizárólagosságára törekszik, amely önmagát a hazával azonosítja, és elvitatja ellenfelei morális jogát a kormányzásra. Amely szétrabolja a nemzetet, eltékozolja annak emberi tőkéjét, és kismemizi generációk életét. Ezekben a kérdésekben nincs kompromisszum.

- Elfogadhatatlan a rendszer, amely saját eszmei, kulturális, politikai meggyőződését az egyetlen lehetséges értelmezésnek tekinti.
- A maffiaállammal, a bennfentesek politikai-gazdasági összefonódásával nincs kiegyezés.
- Véget vetünk a törvényhozás privatizációjának, ahol célzott személyek, vállalatok, körök érdekében gyártanak törvényeket.
- Nincs kiegyezés a bünt védő legfőbb ügyéssel, az ehhez asszisztáló főbíróval, az alkotmány helyett a hatalomhoz hú közszolgákkal, bírakkal, ügyészekkel, diplomatákkal, a tisztességüket eladó üzlemberekkel.
- De tegyük egyértelművé azt is, hogy a politikai elszámoltatást választásnak hívják. Ami utána jön, az nem elszámoltatás, hanem igazságszolgáltatás. Tisztességes, pártatlan, független, tekintet nélkül arra, hogy ki mi volt, vagy aktuálisan milyen szerepet tölt be.

Ám miközben az Orbán-rezsimmel nincs kiegyezés, a mögötte álló választói sokaság kulturális meggyőződését, közéleti létezését, tiszteletben kell tartani. Ők is a haza

részei, függetlenül attól, hogy egyetértünk-e velük vagy sem. Kulturális értelemben nincs egésszállás letámadás, erőszakos hódítás, állami népnevelés. Tudomásul kell venni, hogy bár egy a hazánk, fontos kérdésekben nem egységes a magyar politikai közösség. És erőszakkal nem lehet megváltoztatni gondolkodást, történelemszemléletet, eszmei meggyőződést. Hosszú távú célunk a nyugati-európai gyakorlatnak megfelelő egységes politikai közösség megteremtése, de tudomásul vesszük, hogy tartósan fennmaradhat a jelenlegi erősen polarizált társadalmi és kulturális állapot. Akik azt hiszik, a mai kormány leváltásával minden megoldódik, súlyosan tévednek. A kormányzáshoz erő kell: a demokratikus alternatívát erővel kell megtölteni. Intellektuális, morális, emberi, politikai és szervezeti erővel.

Nem egyszerűen Orbán hatalmi rendszerét kell eltakarítani, hanem visszaadni a polgárok reményét a szabadabb, jobb, teljesebb életre. A sokak Magyarországa a jövő Magyarországa, mindannyiunk Magyarországa. Megteremtése ma iszonyú nehéz feladatnak ígérkezik, de nem érhetjük be kevesebbel.

1. > ÚJ KÖZTÁRSASÁGOT

A Fidesz a parlamenti mandátumok kétharmados többségének birtokában önkényuralmi rendszer alapjait rakta le. Ezzel nemcsak politikai, de közjogi téren is nyitott a diktatúrának. Ezt a rendszert alkotmányos módon meg kell döntenünk, és meg kell alapítanunk az Új Magyar Köztársaságot.

1.1. Visszaállítani a jogállamot

A Fidesz törvényes úton került hatalomra, de önkényuralmi rendszerének kiépítése illegitim, mert a demokratikus rendszer felszámolására még demokratikus úton sem szerethető felhatalmazás. A demokratikus jogállam helyreállítása az új Országgyűlés legelső feladata. Bár egyetértünk a '89-es alkotmány szellemiségével, nem tartjuk lehetségesnek a 2010 előtti köztársasági alkotmány egyetlen aktuálisan történő helyreállítását.

- El kell törölni a rendszert ideológiailag megalapozó alaptörvényi rendelkezéseket.
- El kell törölni a kormányozhatóságot akadályozó szabályokat, a sarkalatos törvények számát radikálisan csökkenteni kell, a közigazgatás szervezésében a mindenkori kormánynak legyen szabad keze.
- El kell távolítani a pártkatonákat a független testületekből és az intézmények éléről.
- Haladéktalanul meg kell kezdeni egy új Alkotmány elkészítését.

1.2. Felelősségre vonást a bűnösöknek, rehabilitációt a meghurcoltaknak

Ha a demokrácia híveiként nem vetnénk föl a felelősség kérdését, ezzel elismernék a demokrácia lebontásának jogosságát. Ám kampányszerű politikai elszámoltatás helyett törvényes, tisztességes és pártatlan igazságszolgáltatást akarunk.

- Az orbáni maffiaállam legfőbb kitervelőinek, működtetőinek és közvetlen hasznélvezőinek független bíróság előtt kell felelniük.
- Az ártatlanul meghurcoltakat, kifosztottakat rehabilitálni és kárpótolni kell.

1.3. Új Alkotmányt – megerősítő népszavazással

Az ország közjogi rendszerét és az emberi jogok védelmét meghatározó alapvető szabályok megalkotásához széleskörű, a mindenkori kormánytöbbségen túlterjedő társadalmi és politikai konszenzus kell. Olyan megállapodásokra és megoldásokra van szükség, amelyeket nemcsak a politikai erők, de az ország lakosai is a magukéinak érznek. Az új Alkotmány parlamenti elfogadását követően ezért megerősítő népszavazást kell tartani.

1.4. Stabilitást az új Alkotmánynak

Az elmúlt évtizedekben az Országgyűlés több tucat alkalommal módosította az Alkotmányt. 2010 után a stabilitásának érdekében megalkotott kétharmados szabály sem tudta megvédeni a köztársasági Alkotmányt a diktatórikus törekvésektől. Szükséges ezért az Alkotmány magasabb szintű védelme. Módosítását a korábbinál szigorúbb eljárási feltételekhez kell kötni.

- A jövőbeni alkotmánymódosításokhoz minden esetben a kormánypárti frakció(k) nál lényegesen nagyobb többséget kell megkövetelni.
- Olyan, a normál törvényhozási eljárásétól eltérő szabályokat kell alkotni az alkotmánymódosítási eljáráshoz, amelyek garantálják a széleskörű vita lehetőségét és a döntés megfontolásához szükséges időt.
- Az Alkotmányba módosíthatatlan "merek szakaszokat" kell iktatni:
 - az alapvető emberi és állampolgári jogok,
 - a többpárti parlamentáris demokrácia,
 - a köztársasági államforma,
 - az elkülönült testület által végzett alkotmánybíráskodás,
 - a független igazságszolgáltatás kérdéseiben.

A rendszerváltáskor felépített demokratikus intézmények szükségesek, de nem elégséges feltételnek bizonyultak a demokratikus jogállam stabilitásához. Az állampolgárok viszonyulása, az alkotmányos és a politikai kultúra legalább olyan fontosak, mint a törvények betűi. Ezek művelésére és mélyítésére az oktatás során is fokozott figyelmet kell fordítani.

1.5. Közvetlen részvételt a döntésekben

Az Alkotmány stabilitását és az alkotmányosság hosszú távú érvényesülését az garantálja, ha a polgárok az Alkotmányt magukénak érzik, elkötelezettek a jogállamiság, a demokrácia, a korlátozott közhatalom és az emberi jogok eszméje iránt, továbbá tudatos polgárként vesznek részt a közügyek megvitatásában és eldöntésében. Ezért helyre kell állítani mindazon jogintézményeket, amelyek a polgárok számára a parlamentáris demokráciával összhangban biztosítják a részvételt a közjogi rendszer működtetésében.

- Az Alkotmánybírárság előtt újra biztosítani kell a személyes érintettség nélküli indítványozási jogot.
- Helyre kell állítani a független ombudsmani rendszert.
- Vissza kell állítani az Országgyűlést valamely kérdés megtárgyalására kötelező népi kezdeményezés intézményét.
- Vissza kell adni a népszavazás jogát a tiltott tárgyak körének pontosabb meghatározásával, kötelező tárgyak beiktatásával, a részvételi küszöb csökkentésével, az elektronikus szavazás intézményének bevezetésével, az adminisztratív akadályok eltörlésével.

- A köztársaság elnökét az Országgyűlés minősített többséggel válassza meg, esetleg kiegészülve más választott testületekkel (szemben a mai rendszerrel, amelyben végső soron az egyszerű többség is elegendő), vagy a nép közvetlenül válasszon.
- Helyre kell állítani a Költségvetési Tanács függetlenségét és szakmai autonómiáját. A Tanács mintájára pártsemleges, szakmai alapú Köztájékoztató Tanácsot hozunk létre, hogy a lakosság hiteles információkat kaphasson a parlamenti és az európai uniós törvényhozásról, annak hatásairól.
- A közvetlen helyi, települési demokratikus fórumok kapjanak több jogot, nagyobb hatáskört, fontosabb szerepet.

1.6. Az alapvető jogok védelmét

Az Alkotmányban el kell ismerni a minden ember életét, egyenlő szabadságát és méltóságát kifejező alapjogokat. Az Alkotmány biztosítson legalább olyan szintű védelmet az alapjogoknak, mint a köztársasági Alkotmány és annak alkotmánybírósági gyakorlata.

Ne lehessen alapjogokat az Alkotmányban korlátozni. Az Alkotmánybíróság legyen jogosult az alapjogokat fejlesztő jogértelmezésre, az övé legyen a végső szó az alapjogi korlátozások megengedhetősége tekintetében.

- Biztosítani kell a munkavállalók jogainak érvényesülését, vissza kell állítani a sztrájkjogot.
- Kiemelt védelemben kell biztosítani a gyermekek és a nők jogait.
- A magyar állam legfontosabb céljai között kell meghatározni a szociális biztonságra és a lakhatás emberséges, a társadalmi igazságosság elveinek megfelelő megoldására való törekvést.
- A heteroszexuális párokkal azonos jogokat kell biztosítani a meleg és leszbikus pároknak, továbbá biztosítani kell az önrendelkezés jogát a transzneműek számára.
- Helyre kell állítani az egyházak 2012 előtti jogi státuszát, a teljes vallásszabadságot.

1.7. Tisztességes választási rendszert

Indokolt, hogy a köztársasági Alkotmány hagyományait követve a jelenleginél arányosabb, tisztességes választási rendszert alakítsunk ki.

- Az országos pártlistákon alapuló arányos választást a kormányozhatóság érdekében többségi elemmel, egyéni választókerületi rendszerrel kell kiegészíteni. A többségi elemek azonban nem segíthetik elő, hogy egyetlen politikai erő szerezzen minősített parlamenti többséget. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy olyan nyílt listát alkalmazzunk, amely lehetővé teszi a listán szereplők sorrendjéről történő szavazást.
- A választási földrajzzal történő – a választójog egyenlőségét sértő – manipulációt ki kell zárni.

- Biztosítani kell a választási szabályok stabilitását.
- A választójog a jelenlegi, vagy korábbi huzamos Magyarországon tartózkodáshoz kapcsolódjon. Változtatnánk azon a diszkriminatív és elfogadhatatlan gyakorlaton, hogy a munkavállalási és tanulási céllal külföldön tartózkodók neheztelt feltételekkel adhatják le szavazataikat.
- Szorgalmazzuk a női kvóta bevezetését a listás jelölés során.
- Az önkormányzati választásokon is indokolt visszatérni az arányosabb választási rendszerhez.
- Független választási szerveket kell létrehozni a pártkatonákból álló testületek helyett.

1.8. Szigorú összeférhetlenségi szabályokat

- Fenn kell tartani az országgyűlési képviselőkre, kormánytagokra, polgármesterekre és önkormányzati tisztségviselőkre vonatkozó szigorú összeférhetlenségi szabályokat, az országgyűlési képviselői, illetve a polgármesteri és önkormányzati képviselői tisztség elváltását.
- Parlamenti képviselő oktatói és a szerzői jog hatálya alá tartozó tevékenységen kívül ne folytathasson más kereső tevékenységet, és fizetség nélkül se lehessen gazdasági társaság vezető tisztségviselője, ügyvéd, egészségügyi, oktatási intézmény vezetője.
- Elő kell írni, hogy az állami és önkormányzati vezetők széles köre, illetve az országgyűlési képviselők a megbízatásuk kezdetekor és megszűntekor, továbbá szükség esetén a későbbiekben – a hozzátartozóikra is kiterjedő – független intézmény által lefolytatott vagyonosodási vizsgálaton essenek át.
- Vissza kell állítani a vezető politikusok közeli hozzátartozóira vonatkozó korábbi szigorú gazdasági, pályázati, közbeszerzési összeférhetlenségi szabályokat.
- Lobbitorvényt alkotunk, amely nemcsak az üzleti célú, hanem a politikai lobbizásra is kiterjed.

1.9. Független és cselekvőképes Alkotmánybíróságot

A kormányzat semmilyen körülmények között sem vonhatja ki magát az alkotmányosság és a jog uralma alól. Mivel ennek legfontosabb garanciája az alkotmánybíráskodás, ezért mindenképp helyre kell állítani az Alkotmánybíróság teljes függetlenségét.

- Ki kell zárni az alkotmánybírák egypárti jelölésének lehetőségét, a korábbi szintre kell csökkenteni létszámukat. Meggondolandó többszörös kiválasztásuk bevezetése is. Az egypárti döntéssel megválasztott alkotmánybírákat el kell távolítani tisztségükben.

- Az Alkotmánybíróság hatáskörének minden törvény alkotmányossági kontrolljára ki kell terjednie. A jogszabályokat az Alkotmánybíróság az Alkotmány egésze alapján vizsgálja meg, és legyen jogosult az alkotmányellenes szabályok megsemmisítésére. A teljes normakontroll-jogkört semmilyen módon nem lehet korlátozni.
- Lehetővé kell tenni, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálhassa az Alkotmányon belüli ellentmondásokat.
- Semmisnek kell tekinteni azt a rendelkezést, amely megfosztotta hatályuktól az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott alkotmánybírósági határozatokat.

1.10. Kíméletlen harcot a politikai korrupció ellen

- Haladéktalanul meg kell alkotni az új párt- és kampányfinanszírozási törvényt. Ennek során figyelembe kell venni a különböző civil szervezetek javaslatait.
- Be kell vezetni a kötelező kampányszámlát, csak arról legyen teljesíthető minden kampánycélú kifizetés.
- A pártok állami támogatását növelni szükséges, a támogatás egy részét pedig a párt által kapott törvényes civil támogatáshoz kell kötni, ezzel is küzdve a jogellenes finanszírozástól való függés ellen.
- A Kormány, illetve az önkormányzatok politikai tartalmú hirdetéseit választási időszakban meg kell tiltani.
- Az Állami Számvevőszék függetlenségének visszaállításával, törvényes eszközeinek bővítésével alkalmassá kell tenni a szervezetet a politikai pártok valódi vizsgálatára.
- Az állam, az önkormányzatok, valamint intézményeik és vállalataik által kötött valamennyi szerződés a törvény erejénél fogva legyen nyilvános. Üzleti titokra való bárminemű hivatkozás a szerződés érvénytelenségét vonja maga után.
- A politikai plakátok, rádió- és tévé-hirdetések árait közzé kell tenni.
- A pártok folyó kiadásaiiban szintén érvényesíteni kell a nyilvánosság elvét.
- A polgárok közvetlen részvételét segítő eszközökkel is fel kell lépni a korrupció ellen. Új technológiák (pl. petíciós honlapok) segítségével kell biztosítani, hogy az állampolgárok részt vehessenek az állami és önkormányzati gazdálkodás ellenőrzésében.
- Vissza kell állítani a bejelentő-védelem korábbi szintjét a 2010 elején elfogadott szabályok szerint.
- Felül kell vizsgálni az ún. „trafikmutyi”, a „kaszinómutyi” és a „földmutyi” keretében kötött szerződéseket.

1.11. Független igazságszolgáltatást

A bíróságok függetlensége a jogállamiság alapja, legfontosabb alkotmányos értékeink egyike.

- A bíróságok igazgatása terén meg kell szüntetni az Országos Bírósági Hivatalt, és olyan, az önkormányzatiságon és a kormányzati felelősségen alapuló vegyes rendszert kell létrehozni, amely biztosítja a bíróság és a bíró teljes függetlenségét.
- Az új rendszernek garantálnia kell a bíróságok működésének, gazdálkodásának teljes átláthatóságát és jogállami elszámoltatását, ideértve a bírák előmenetelét is.
- A bírák számát, valamint fizetésüket jelentősen növelni kell.
- Olyan büntetőpolitikát kell kialakítani, ahol a büntetés arányban áll az elkövetett bűnnel. A büntetőjog nem lehet a szegények és a politikai ellenfelek elleni harc eszköze.
- Gyorsítani kell az eljárásokat, de nem az eljárási garanciák csökkentésével, hanem főként a bíróságok tehermentesítésével, más eljárási formák (szabálysértési és egyéb közigazgatási eljárások, mediáció) preferálásával.

1.12. Független és hatékony ombudsmanokat

Az alapjogoknak a jelenleginél magasabb szintű védelmet nyújtott a 2012-ben fel számolt ombudsman-rendszer. Az információs jogokat az Alaptörvény megfosztotta a független ombudsmani védelemtől.

- Vissza kell állítani az egymástól független ombudsmanok rendszerét, köztük az információs jogok biztosának intézményét is. Hozzuk létre ombudsmani intézményt a gyermekjogok és az adózói jogok védelme érdekében.
- Meg kell alkotni az önkényuralmi rezsim által meggyengített sajtószabadság védelmére szakosított ombudsmani intézményt.

1.13. Pártatlan ügyészséget

Az ügyészség az elmúlt időszakban elvi függetlensége dacára pártpolitikai befolyás alatt dolgozott.

- A tiszta alkotmányjogi és politikai helyzet megvalósítása érdekében megfontolandó az ügyészi szervezet kormány alá rendelése.
- Továbbra is szorgalmazni kell az Európai Ügyészi Szervezet létrehozását a politikusok korrupciós és egyéb büntetőügyeinek felderítésére.
- Ennek létrejöttéig indokolt egy valóban független szervezet, a Különleges Ügyészi Hivatal létrehozása, hasonló feladattal.

1.14. Rendet a jegybankban

A Magyar Nemzeti Bank jelenlegi tevékenysége nem csupán a központi banki feladatok ellátását sodorja veszélybe, de rombolja az állami szervezetek függetlenségébe vetett bizalmat is.

- A Demokratikus Koalíció helyre kívánja állítani a központi bank funkcióit, továbbá jogi, szervezeti és személyi függetlenségét, működésének szakszerűségét, biztosítva tevékenységének ellenőrzését is.
- Szigorúan szabályozzuk az MNB feladatait, megszüntetjük azt a gyakorlatot, hogy a jegybank nem megengedett célokra használja fel a nyereségét, hogy feladataival össze nem egyeztethető módon és mértékben vesz részt az üzleti életben, az ingatlanpiacon, az oktatás, a tudomány és a kultúra világában. Ennek érdekében a jelenleginél szigorúbb szabályokkal kell meghatározni az MNB feladatait.
- Az MNB nyereségének felosztásáról ne a bank, hanem a tulajdonos állam döntsön.

1.15. Pártpolitikamentes közigazgatást

A hatalommegosztás, valamint a világnézeti semlegesség elvének újbóli érvényesítése keretében meg kell szüntetni a közigazgatás politikai kézi vezérlését. Szükségesnek tartjuk, hogy politikai és a szakmai pozíciók egyértelműen el legyenek határolva. Biztosítani kell, hogy a szakmai pozíciókban érvényesüljön a stabilitás.

- Kiemelt feladat egy tisztességes humán erőforrás politika kialakítása, hiszen 2010 után felkészült, nagy tapasztalatokkal rendelkező, a közigazgatás iránt elkötelezett szakembereket aláztak meg, üldöztek el.
- Politikamentessé kell tenni a területi közigazgatást, hiszen a jelenleg működő kormányhivatali rendszer, a kormány megbízottak politikai státusza szakítást jelentett az államigazgatás semleges, politikamentes felfogásával.
- A közigazgatás egészében – ideértve a rendőrséget is – tiszteletben kell tartani mindenki emberi jogait és méltóságát.
- A költségvetési gazdálkodás új rendszerének kialakításával meg kell szüntetni a köz javainak elrablását és a felelőtlen költségekét.
- Létre kell hozni az elektronikus kormányzás intézményeit.

1.16. Új önkormányzatiságot

Az illiberális állam jelentős hatalmi átrendeződést hajtott végre az önkormányzatok kárára. Megfosztották az önkormányzatokat önállóságuktól, közszolgálati funkcióiktól és tulajdonuktól is. Finanszírozásukra és szerkezeti gondjaik orvoslására ugyanakkor nem született megoldás. A kialakított modell már nem tekinthető önkormányzatnak, nem demokratikus, ráadásul nem is hatékony. Pedig az önkormányzatok, ezen belül különösen a régiók és a nagyvárosok meghatározó szerepet töltenek be az ország fejlődésében. Ezért kiemelt célunk az önkormányzatiság új alapokon való megteremtése, a civil szervezetekkel egyetemben a helyi önkormányzatok autonómiájának, működési feltételeinek helyreállítása.

- Helyre kell állítani az önkormányzatok demokratikus szerepét,
 - hogy kellő súlyt képezzenek a hatalommegosztás rendszerében,

- hogy betölthessék feladatukat a helyi közösségek integrálásában, a társadalmi, települési és térségi felzárkóztatásban és a megnövekedett, igazságtalan különbségek kiegyenlítésében.
- Ismét a települési önkormányzatok feladatává kell tenni minden olyan szolgáltatást, amit a polgárok itt érhetnek el a legjobban:
 - a közoktatást,
 - az alapszintű egészségügyi és a teljesebb szociális ellátást,
 - a helyi önkormányzati igazgatást.
- A feladatok figyelembe vételével rendezni kell a vagyoni kérdéseket, arányos, kiszámítható és átlátható finanszírozási rendszerre, a gazdálkodás önállóságának biztosítására van szükség.
- Szigorúan ellenőrzött szakmai előírásokkal kell biztosítani a közszolgáltatások színvonalát, a hozzáférést, a jogszabályok betartását. Ha egy település nem képes biztosítani az oktatás (vagy más közszolgáltatás) előírt színvonalát, akkor önkéntes, végső soron pedig kötelező társulás vagy állami szolgáltatás keretében kell ellátnia a feladatokat.
- Regionális önkormányzatokat kell létrehozni a jelenleg hiányzó tényleges területi közszolgáltatások ellátására. A régió térségi jellegű középfokú oktatási, kulturális, szociális, és területfejlesztési, valamint – hatásvizsgálaton alapuló döntést követően – egészségügyi, kórházfenntartói feladatokat látna el. A régiók így (vállalva a megyei hagyományok ápolását és integrálva a megyei jogú városokat) a méretgazdaságosan működtetett közszolgáltatások és a regionális fejlesztéspolitika színtereivé válnak.

1.17. Modern Budapestet

Budapest fideszes vezetése nem pusztán a főváros önállóságát áldozta fel, de a vagyont és az intézményeit is. Teljes megújulásra, újjászületésre van szükség.

- Az új fővárosi közgyűlést listás választással kell létrehozni.
- A fővárost nem pusztán a kerületi önkormányzatok összességéként kezeljük, ezért a Budapest egészét érintő feladatokhoz, valamint az agglomerációs szerephez markáns hatásköröket és képességet kell biztosítani.
- Mielőbb olyan fővárosi stratégiát kell kialakítani, amely lehetővé teszi, hogy Budapest nyitott, dinamikus, lüktető nemzetközi nagyváros legyen.
- Kiemelt kérdésként kezeljük a város üzemeltetését, mert jelentős mértékben ez határozza meg a város életminőségét. Ezért kiszámíthatóan, tisztességesen kell működtetni a város lakók életét alapjaiban befolyásoló városi közszolgáltatásokat, valamint Budapest és az agglomeráció mobilitását biztosító közösségi közlekedést, amelynek finanszírozása állami részvételt igényel.

A budapesti városfejlesztések során előnyben kell részesíteni az ún. „rozsdavezeteket”. Ezek újjászületése, beillesztése a város szövetébe az itt élők elemi érdeke.

1.18. Tisztességes egyházpolitikát

A Demokratikus Koalíció kiemelten fontosnak tartja az állam világnézeti semlegesését, az állam és az egyházak szétválasztását, a vallás szabad gyakorlását. Tiszteljük az emberek szabad véleménynyilvánításhoz és életfelfogáshoz való jogát, mint az egyik legfőbb szabadságjogot. Egyházak között elvi alapon nem szabad különbséget tenni, az állam nem állhat közel egyetlen vallási csoporthoz sem. A Demokratikus Koalíció nagyra értékeli az egyházak közéleti tevékenységét. Ugyanakkor indokolatlan különbséget tenni az azonos tevékenységeket végző vallási csoportok, valamint a hasonló közfeladatokat ellátó nem állami intézmények között.

- Visszaállítjuk az egyházi státusuktól 2011-ben önkényesen megfosztott közösségek jogait.
- Felül kívánjuk bírálni a vatikáni szerződést a katolikus egyház különleges előjogainak megszüntetése érdekében.
- Az egyházakra és egyházi személyekre adó- és járulékfizetés, valamint a mentességek terén ugyanolyan szabályok legyenek érvényesek, mint minden más, nem állami fenntartású szervezetre és az ott dolgozókra.
- Javasoljuk az SZJA 1 %-áról történő rendelkezés szabályainak módosítását. Emeljük 2 %-ra, megszüntetve egyúttal annak kiegészítését.
- Töröljük el a nem egyházi oktatási intézményekben a kötelezően választható hit- és erkölcsoktatást, mert az állam világnézeti semlegességének és a szabadságjogok biztosításának az oktatásban is érvényesülnie kell.
- A befogadó oktatást, az esélyegyenlőséget, a felzárkózást, a deszegregációt szolgáló, valamint a tanulók, a szülők és a pedagógusok jogait garantáló törvényeknek és jogszabályoknak az egyházi oktatási intézményekre is vonatkozniuk kell.

1.19. Szabad, sokszínű, kiegyensúlyozott médiaviszonyokat

A Demokratikus Koalíció médiapolitikája arra irányul, hogy a demokratikus nyilvánosság érdekében megújítsa a nyilvánossági viszonyokat. A magyarországi közmédiákban már hosszú évek óta egyszerre van jelen a politikai befolyásolás és a kontraszelekció, a forrásszegény működés és a gátlástalan pazarlás. Mára uralkodóvá vált az egyoldalú hírkormányzás, az elhallgatás, az öncenzúra és a színvonaltalanság. A hatalom mindent elkövet annak érdekében, hogy a jogi megfélemlítés, a nyílt és burkolt tulajdonszerzés, az adórendszer, illetve a hirdetési piac torzításával befolyást szerezzen a kereskedelmi média felett is, teljesen felszámolva a médiapluralizmust.

- Az orbáni önkényuralom lebontása után újra meg kell teremteni Magyarországon a szabad és kiegyensúlyozott médiavilágot, amely szabad fórumot teremt a versengő gondolatok megvitatására, és ellátja információkkal a demokratikus közosság tagjait. Helyre kell állítani az MTI függetlenségét.

- A közmédia a jelenlegi formájában szükségtelen, pazarló és káros a médiaszabadságra, ezért meg kell szüntetni. A fenntartásra fordított pénzüsszeget átlátható körülmények között, a kormányzattól független döntési mechanizmusban a kereskedelmi és nonprofit tartalom-előállítók, illetve tartalomszolgáltatók (beleértve az audiovizuális, nyomtatott és internetes médiát is) oktatási, kulturális és információs tevékenységének támogatására kell fordítani.
- Az állami szervezetek, vállalatok és az önkormányzatok csak ellenőrizhető módon lehessenek jelen a médiapiacra akár tulajdonosként, akár támogatóként, akár reklámozóként. Az ilyen médiatámogatást folyamatos, független és nyilvános monitor eljárás alá kell helyezni.
- Meg kell szüntetni a jelenlegi Médiatanácsot, valamint a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóságot. A mindenkor parlamenti többségtől függetlenül kell garantálni a médiát felügyelő szervezet kiegyensúlyozott összetételét, jogi, pénzügyi, politikai függetlenségét.
- Meg kell akadályozni a médiapiac egyoldalúságát okozó üzleti vagy állami befolyás kialakulását. Ehhez a jelenleginél szigorúbb szabályokra van szükség.
- Módosítani kell a rágalmaszra, becsületsértésre és a személyiségi jogok védelmére, valamint a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy ezeket a közhatalom képviselői ne használhassák fel az információs jogok, a nyilvánosság, a szólás- és sajtószabadság korlátozására.

2. > TEGYÜK OTTHONUNKKÁ EURÓPÁT

A Demokratikus Koalíció, mint elkötelezett európai párt, progresszív, az európai értékekre épülő, azokat tiszteletben tartó és azokhoz ragaszkodó Magyarországot épít. Ezért valljuk, hogy hazánknak a legszorosabban kell kapcsolódnia Európához, az Európai Unióhoz. A Demokratikus Koalíció a szolidaritás, a befogadás és a szociális felelősségtudat európai értékeire építi Európa-politikáját. Úgy tekintünk az Európai Unióra, mint szilárd értékrenden alapuló gazdasági, politikai és társadalmi közösségre, amelynek keretein belül Magyarország is sikeres és megbecsült tagja lehet Európának és ezen keresztül a világnak. Meggyőződésünk, hogy Európa és a világ mai kihívásaira az egyre szorosabb együttműködésen alapuló Unió, a fokozatosan mélyülő integráció demokratikus keretein belül adhatók hatékony válaszok. Határozottan elutasítjuk a populista és demagóg Európa-ellenességet, a nacionalizmust, politikai korlátoltságnak tartjuk azokat a vélekedéseket, amelyek a globális világ problémáit nemzetállami keretekben gondolják megoldani. A Demokratikus Koalíció nem szűkíteni akarja, hanem dinamikusan továbbszélesíteni és mélyíteni az Európai Uniót.

- Hosszú távú célunk az Európai Egyesült Államok megteremtése, közös Európai Alkotmánnyal, európai kormánnyal, parlamenttel, közös kül-, honvédelmi, gazdaság-, pénzügy-, és adópolitikával.
- Mindennek a jegyében következetesen kiállunk a közös európai politika, az integráció dinamikus elmélyítése mellett, elutasítunk minden olyan politikai kezdeményezést, amely közvetve vagy közvetlenül az integráció fékezését vagy akár az Európai Unió lebontását célozza.
- Az Európai Uniót, annak jelenlegi intézményrendszerét nem tekintjük megváltoztathatatlanoknak, de az EU-t érintő esetleges átalakításokat, változtatásokat csak akkor támogatjuk, ha azok az integráció elmélyítését célozzák.
- Támogatjuk a nyugat-balkáni országok európai integrációját, amennyiben azok megfelelnek az EU-ba való belépés kritériumainak.
- Nem támogatjuk a kétsebességes Európa gondolatát, mert azt ellentétesnek tartjuk az EU alapeszméjével, a közös Európa gondolatával. Az a célunk, hogy Magyarország mielőbb az eurózóna tagjává váljon.
- A schengeni egyezményt, a schengeni térségen belüli szabad mozgást, munkavállalást az EU egyik legfontosabb vívmányának tartjuk, és határozottan elutasítunk minden olyan kezdeményezést, amely a schengeni egyezmény korlátozását vagy akár felmondását célozza, illetve eredményezheti.
- Támogatjuk a közös európai határvédelmet, a Frontex jogosítványainak kiterjesztését, a menekültügy európai kezelését.
- A leghatározottabban elítéljük a terrorizmust, a vallási köntösbe bújtatott gyűlöletbeszédet, az iszlám radikalizmust, és támogatunk minden olyan intézkedést, amely hozzájárul a bevándorlók hatékony integrációjához és szembe fordul a bevándorlók diszkriminációjával.

- Szociális Európát akarunk, amelyben hatékony közös szabályok védik a munkavállalókat, a hátrányos helyzetűeket, a kisebbségeket, amelyben egységes szociális juttatások segítik a rászorulókat.
- Támogatjuk az Európai Unió minden kezdeményezését, amely az európai gazdaság versenyképességének növelését, a foglalkoztatás kiterjesztését célozza, így az energiauniót, a megújuló-energia elterjesztését, a progresszív gazdaságpolitikát, a digitális gazdaságot, a belső piac fejlesztését, a transzatlanti kereskedelmi és beruházási programot (TTIP), az ifjúsági garancia programot, a klímapolitikai célokat. Meggyőződésünk, hogy Magyarország nemzeti érdekeit mindenekelőtt az szolgálja, ha hazánk tevőlegesen részt vállal ezeknek a programoknak a megvalósításában, itthoni meghonosításában.
- Támogatjuk, hogy az Unió Alapszerződés 2. és 7. cikkelye értelmében az Európai Unió határozottan és következetesen lépjen fel mindazokkal a tagállami kormányokkal szemben, amelyek rendszerszerűen sértik meg az Európai Unió alapjait jelentő értékeket, veszélyeztetve ezzel saját állampolgáraik alapvető jogait.
- Támogatjuk az Európai Unió minden az emberi jogok védelmében, biztosításában hozott intézkedését és kezdeményezését. Határozottan elutasítjuk a vallási, etnikai vagy szexuális alapú diszkrimináció minden formáját, a rasszizmus, az antiszemitizmus, a cigányellenesség minden megnyilvánulását. Az Alapszerződésnek megfelelően kiállunk az emberi jogok egyetemessége, a mindenkit megillető emberi méltóság tiszteletben tartása, a kisebbségek, a sérülékeny társadalmi csoportok védelme mellett.

3. > A GAZDASÁG FELSZABADÍTÁSÁT

Meg kell szabadulnunk a ma uralmon lévő, mindenre elszánt politikai csoporttól, amely az állam gazdasági szerepének növelésével, a piaci folyamatok elnyomásával elérte, hogy módszeresen fosztogathatja az ország erőforrásait, köz- és magánjait. Ezt követően gazdaságpolitikai fordulatra, következetes modernizációra van szükség. Az új gazdaságpolitikának egy gazdaságilag, társadalmilag és morálisan szétzilált, gazdasági, munkaerő-piaci, esélyegyenlőségi szociális, oktatási és földrajzi szempontból is erősen szegmentált Magyarország problémáira kell megoldást adnia, figyelve az önmagát kereső Európa kihívásaira is. Hosszú távú, politikai ciklusokon átívelő, széleskörű társadalmi konszenzuson alapuló országstratégia kell, amely az erősségekre építve ambiciózus célokat tűz ki. Olyan befogadó, illeszkedő gazdasági növekedést, versenyképesség-javulást, fenntarthatóságot akarunk, amely magas foglalkoztatottság mellett a szociális és területi kohéziót is elősegíti.

3.1. Modernizációs fordulatot

Demokratikus, de hatékony és erős államot akarunk, amely

- a lehető leghatékonyabban nyitja a kapukat a vállalkozók előtt,
- tulajdonosként nem torzítja a piacot, hanem erősíti a bizalmat,
- ellenőrzi a versenyt,
- védi a vállalkozásokat,
- optimalizálja az adókat,
- támogatja a munkahelyteremtést és a fejlesztéseket,
- megszünteti a túlszabályozást,
- méltányos, de következetes az ellenőrzésekben, a szankciókban,
- szigorúan fellép az adócsalók, a kartellezők, az erőfölényükkel visszaélők ellen,
- keményen megtorolja a korrupciót, a közpénzekkel való visszaélést.

Magyarország be akar kapcsolódni a negyedik ipari forradalomba. Meg kell találnunk azokat a szektorokat, létező vállalkozásokat, amelyeknek reális esélyük van valódi modernizációs fordulatot véghezvinni, a világ élvonalába kerülni. Továbbra is támogatni kell a multinacionális iparvállalatok, szolgáltató központok magyarországi megtelepedését; de meg kell követelni, hogy mélyebben kapcsolódjanak be a magyar gazdaság működésébe. Hozzanak létre minél kiterjedtebb beszállítói hálózatokat. Az egyes beruházások állami támogatását nem az adott üzem, hanem a teljes vertikum munkahelyteremtéséhez és jövedelemtermeléséhez kell igazítani. A munkaképes korú lakosság jelentős része életkora, képzettsége, mobilitáshiánya, egészségi állapota miatt már nem lesz képes munkavállalóként részt venni a modernizációs fordulatban. Számukra az értékteremtő munka lehetőségét főként szociális alapon kell biztosítani, az ő munkájuk eredménye a helyi közösségekben lesz érzékelhető.

A DK a sikeres Európai Unióban látja a sikeres Magyarország garanciáját, ezért:

- egységes európai piacot,
- közös monetáris- és adópolitikát,
- szabad, korlátozás nélküli tőkeáramlást,
- európai energiauniót, egységes digitális piacot,
- versenyképes Európai Uniót akarunk.

3.2. A vállalkozások és a szabad piac erősítését

A vállalkozások a piacgazdaság motorjai, az ország jólétének a letéteményesei. A gyarapodásban és a munkahelyteremtésben is csak a magyar vállalkozások erősödésétől várható tartós siker. Érdeklünk, hogy minél többen sikeresen vállalkozzanak.

3.2.1. Kiszámíthatóságot, stabilitást

Nincs vállalkozási kedv kiszámítható, stabil vállalkozási környezet nélkül. Stabil jogi környezetet, független jogalkalmazást, politikamentes közigazgatást akarunk a vállalkozások számára.

- Biztosítani kell, hogy az országot érintő döntések részletei is megismerhetők legyenek. Az átláthatóság fontos eszköze a gazdaságot bénító korrupció visszaszorításának is.
- Gazdasági alkotmányosságot akarunk: az adójogszabályok megváltoztatásakor 60 napos, új adófajták esetén 180 napos felkészülési időt biztosítunk törvényesen. Az egyes ágazatok és vállalkozások működését korlátozó szabályozásra csak kivételes esetben, azonnali és teljes kártalanítás mellett kerülhessen sor.
- Mielőbb be kell vezetni az eurót. Csökkentenünk kell a magyar gazdaság külső kitérttségét meg kell szüntetni a kockázatot, amit a forint árfolyam-ingadozása, illetve a Nemzeti Bank monetáris politikája ma jelent.
- Meg kell szüntetni az olyan hatósági ellenőrzéseket, amelyeknek alig burkolt célja a költségvetési bevételek növelése. Ezek gyakran indokolatlanul sújtják a tisztességes vállalkozásokat, de a tudatos szabályszegőkre nincs visszatartó erejük.
- 6 hónapon belül ne lehessen újabb ellenőrzést tartani, ha a hatósági ellenőrzés nem talált érdemi hiányosságot.
- Enyhíteni kell a jelenlegi büntetési tételeket az első megállapító határozat esetében, ugyanakkor a többszörös szabályszegők büntetési tételei emelkedjenek.
- Csökkenteni kell az ellenőrzések számát. A hatóságok az ellenőrzéseket közösen, egyidőben végezzék.

3.2.2. Szabad- és tisztességes versenyt

Szabad, tisztességes verseny nélkül nincs hatékonyság, nincs jó minőség, ezért minden mesterséges, az állam által támasztott akadályt fel kell számolni. Az erőfölényükkel visszaélők ellen ugyanakkor sokkal határozottabb fellépésre van szükség.

- Az államnak a gazdaságban elsősorban szabályozóként és ellenőrző hatóságként legyen szerepe.
- Az állami cégek esetében a tulajdonos, a megrendelő és a szabályozó hatóság feladatait élesen külön kell választani.
- Meg kell erősíteni a Versenyhivatalt.
- Meg kell vizsgálni, megteremthető-e a jogi lehetősége annak, hogy a versenytársak kártérítési igényt érvényesítsenek az adócsalás, feketén foglalkoztatás miatt jogerősen elmarasztalt cégekkel és azok vezetőivel szemben.
- Magánszemély csak akkor lehessen háromnál több cégben többségi tulajdonos vagy tisztségviselő, ha a korábban létrehozott cégei legalább 2 évre visszamenőleg köztartozásmentesek voltak.
- Vissza kell állítani a kereskedelem szabadságát. A nyitvatartási időre vonatkozó központi előírásokat el kell törölni, a kérdést a települési önkormányzatok hatáskörébe kell utalni.
- Meg kell szüntetni a nagy- és kiskereskedelemben bevezetett szelektív korlátozókat.
- Szigorúbb fellépéssel kell elejét venni, hogy a kereskedelmi láncok hátrányban részesítsék a hazai termelőket, illetve bármilyen jogcímen pénzt szedjenek tőlük.
- Olyan új földtörvényre van szükség, amely nem a tulajdonszerzést korlátozza, hanem a föld ésszerű és a társadalom érdekeinek megfelelő használatának a kereteit határozza meg.

3.2.3. Könnyebb vállalkozási feltételeket

Célunk hogy utolsókból elsők legyünk, s egy éven belül Magyarországon lehessen a legolcsóbban, a leggyorsabban és a legegyszerűbben céget alapítani és működtetni az EU-ban. Ezért a vállalkozások alapításához nagyobb szabadságot kell biztosítanunk.

- Cégügyekben teljeskörű e-közigazgatást biztosítunk.
- El kell törölni a cégalapítás, illetve a cégbírósági iratok benyújtásának és módosításának illetékét.
- Az elektronikus formanyomtatványok használóinak ne kelljen ügyvédi és közjegyzői közreműködést igénybe venniük.
- El kell törölni a kötelező kereskedelmi és iparkamarai, valamint az agrárkamarai tagságot: a cégek mentesüljenek a kötelező és semmi haszonnal sem járó tagdíjfizetés alól. A gazdaság önkéntes alapon szerveződjön.
- Alapvető jogi, pénzügyi, gazdálkodási és marketingismeretekből képzési programot kell indítani azon fiatalok részére, akik vállalják, hogy tanulmányaik befejezését követően egy éven belül vállalkozást alapítanak. A képzést sikeresen befejezők, megalapozott üzleti tervvel rendelkezők kapjanak indulási támogatást.

3.3. Előrelépést a közpénzügyekben

Olyan országot akarunk, ahol adót fizetni, a közkiadásokhoz hozzájárulni elismerésre méltó polgári erény. De ez jogos polgári öntudattal is jár. Az adófizetők munkájukkal és adójukkal felelős, hatékony államot kívánnak fenntartani. Ennek kell megfelelnünk. Meg kell gátolnunk, hogy az állam elszívja a pénzügyi forrásokat a gazdaságból.

3.3.1. Fenntartható költségvetési politikát

A GDP 2–3 százalékát kitevő éves hiány versenyképességi és finanszírozási kockázat nélkül fenntartható. Ugyanakkor sem a hiány, sem a jövedelem-centralizáció mértéke nem emelkedhet a GDP növekedésével. Azzal számolunk, hogy a GDP (konzervatívan tervezett) 2 százalékos reálnövekedéséből fakadó évi 315-330 milliárd forintnyi többletbevételt az államháztartás elkölti. Ez rendkívül jelentős összeg: a GDP 0,9 százaléka.

- A többletbevételek egyharmadát oktatási, egyharmadát pedig egészségügyi kiadásokra fordítanánk. Ez azt jelenti, hogy a következő kormányzati ciklusban mind az oktatás, mind az egészségügy reálértéken 400–400 milliárd forint többletforráshoz jut a költségvetés bevételeiből. A meglévő kiadások átcsoportosítása, az EU-s források felhasználásának átalakítása, valamint a magánforrások bevonása révén a többletforrás ágazatonként elérheti a 600-800 milliárd forintot.

3.3.2. Egyszerűbb adózást

Az adócsalók országa helyett a becsületes és büszke adófizetők országát akarjuk megteremteni. Azt akarjuk, hogy a vállalkozások és azok tulajdonosai, vezetői azzal foglalkozhassanak, ami a dolguk: profittermeléssel, technológiai fejlesztéssel, piacszerezéssel, munkahelyteremtéssel. A felesleges adminisztrációtól mentesíteni akarjuk őket. Az állam feladata, hogy a lehető legegyszerűbb adórendszert működtesse, teremtse meg az adózás átláthatóságát és korszerű adózási szolgáltatásokat nyújtson. Minden lehetséges módon egyszerűsíteni kell az adófizetést, elő kell segíteni az adózás egyre szélesebb nyilvánosságát.

- Váljon a gazdasági társaságok nyilvános beszámolóinak kötelező részévé az adóalap, az adókedvezmény és a befizetett adó tételes kimutatása az összes adófajta esetében.
- Megvizsgáljuk a megosztott ÁFA-fizetési modell bevezetésének a lehetőségét, amelyben a számla nettó értékét az értékesítőnek, míg az ÁFA-t az adóhatóságnak fizetik. Mivel a felek így külön-külön is információt szolgáltatnak a tranzakcióról, csökken az ÁFA-elkerülés kockázata.
- Az online pénztárgépek – kaszinókra is kiterjesztett – alkalmazását és a fuvarozás regisztrációját fenntartanánk.
- A termelővállalkozások adózása és ellenőrzése történjen egységes rendszerben, elektronikus alapon. Ezért egységes alapú kötelező készletgazdálkodási, valamint számlázási rendszer fokozatos bevezetését íránk elő. A szoftvereket az állam ingyen biztosítaná.

- Az adófajták és kedvezmények számát radikálisan csökkenteni akarjuk.
 - A NAV hivatalból/hatásból alakuljon Adóügyi Szolgálat (ASZ).
 - Az adózás kizárólag elektronikus alapon működjön.
 - Az adóellenőrzés kapacitását a forgalmi adókra kell koncentrálni.
- A családi adókedvezményt meg kell őrizni. Jogosultságát naptári évre állapítanánk meg, havonta egyenlő részletekben lenne érvényesíthető.
- A személyi jövedelemadó és a társadalombiztosítást finanszírozó befizetések alapját egységesítenénk, hogy az adók kiszámítása egyszerű rutinná váljon.
 - A munkavállalók kiszolgáltatottságának csökkentése érdekében megvizsgáljuk annak a lehetőségét, hogy a munkáltató valamennyi alkalmazottja bruttó bérköltségét az Adóügyi Szolgálatnak utalná át – térítésmentesen. A munkavállaló az adók és járulékok levonása, illetve a családi kedvezmény érvényesítése utáni nettó bérét, azonnali átutalással az ASZ-től kapná meg.
 - Megszűnne a személyi jövedelemadó-bevallás. A havi jövedelemutalás mellett az adózó tájékoztatást kapna arról is, hogy munkáltatójának mennyibe került az ő foglalkoztatása, illetve arról, hogy az általa befizetett közterhek milyen közkiadáshoz járultak hozzá (például egy kórházi nővér 6 havi bérét fedezték).
 - Az adók kiszámítása és befizetése az állam feladatává válna, így megszűnne a csalás, a hibázás és a késedelem, tehát megszűnnének a bírságok és a pótlékok is.

3.3.3. Méltányosabb adózást

A számított társasági adó egyharmada a különböző kedvezmények miatt be sem folyik a költségvetésbe. A 200 milliárd forintnyi kedvezménynek csak az elenyésző része illeti a kis- és középvállalkozásokat, míg van olyan multinacionális cég, amely sokmilliárd forint eredmény után sem fizet társasági adót. Az adórendszer átalakítása a főbb adónemeket az alábbiak szerint érinti:

- Megvizsgáljuk a társasági és az iparüzési adó egységes értéktöbblet-típusú adóval történő kiváltásának a lehetőségét (két adóból egy adó). Ezzel azokat a cégeket is bevonjuk az adózásba, amelyek azt eddig törvényesen kikerülték. A vállalati szféra adózása így kiegyensúlyozottabb lesz, és összességében több adó folyik be a költségvetésbe. Az önkormányzatok is ebből az adóból részesednének.
- Az általános forgalmi adót célzottan csökkentjük. Csökkentjük az alapvető élelmiszerek, a megújuló energiatermelés adóját, megszüntetjük az internet ÁFA-terhét.
- Az egy- vagy többkulcsos SZJA-ra vonatkozóan további vizsgálatokat és vitákat tartunk szükségesnek, minthogy a kétféle rendszer alkalmazásának társadalmi, gazdasági következményei jelentősen eltérnek egymástól. Megvizsgáljuk az egykulcsos adó fenntarthatóságát (esetleg bizonyos módosításokkal, például a magasabb jövedelműekre kivetett kiegészítő szolidaritási adóval), de napirenden tartjuk a többkulcsos SZJA bevezetését is. Az egy- vagy többkulcsos SZJA kérdésében a Demokratikus Koalíció társadalmi vitát követően alakítja ki végleges álláspontját.

3.4. A pénzügyi piacok erősítését

Növelnünk kell a hitelkínálatot. Ehhez sikeres, jól működő, stabil bankszektorra van szükség. A devizahitelezési anomáliák, a végtörlesztés és a forintosítás sokat rontottak a pénzügyi kultúra amúgy sem magas színvonalán, ezért azt mindenképpen javítani kell.

- Jelentősen csökkentjük a banki tevékenységet megnehezítő, megdrágító adminisztratív és adózási szabályokat. Hosszabb távon és fokozatosan – a többi különadóval egyetemben – kivezetnénk a banki különadót.
- Az euró bevezetésével, különböző garanciák kiépítésével biztosítjuk, hogy a banki szférában se kerülhessen többé sor ad hoc jellegű, diszkriminatív szabályozásra, a bankok ellehetetlenítésére.
- Meg kell erősíteni a kockázatos ügyletek felügyeleti ellenőrzését. A nem megfelelő ellenőrzés okozta károkért az állam álljon helyt.
- Hangsúlyt helyezünk a pénzügyi ismeretek bővítésére iskolai és iskolán kívüli formában egyaránt.

4. > LENDÜLETET A GAZDASÁGNAK

Az elmúlt években a gazdasági növekedés kizárólag az uniós támogatásoknak volt köszönhető. A jövőben meg kell teremtenünk a valós és tartós gazdasági növekedés alapját.

4.1. Felpörgetni a fejlődés motorjait

4.1.1. Tegyük hazánkat az újenergia országává

A megújuló energiák fejlesztése gőzerővel zajlik, még a világ legnagyobb szénhidrogén készleteivel rendelkező országaiban is. A 20. században a szenet váltotta a kőolaj és a földgáz, most a fosszilis energiahordozókat váltják a megújulók. Ez nem zöld vagy baloldali politika, hanem olyan tény és gazdasági racionalitás, amelyet minden európai kormánynak be kell látnia. A DK ezt felismerve alakítja programját. Csak az új energiafajták (újenergiák) fejlesztésével biztosíthatunk itthon megtermelt, olcsó energiát a magyar háztartásoknak és vállalkozásoknak, és így teremthetünk több tízezer új munkahelyet. A Demokratikus Koalíció gazdaság- és iparpolitikája középpontjában az Újenergia Program áll, amelyet az európai Energia Unió keretében, integráltan valósítanánk meg. Ez valódi energiafüggetlenséget biztosítana hazánknak Oroszországtól, továbbá gazdasági fellendülést, iparfejlesztést és munkahelyek sokaságát.

- Származzon 2025-re energiafelhasználásunk egynegyede, 2050-ben pedig a kétharmada újenergiából: nap-, szél- és geotermikus energiából, biomasszából. Ezt a magyar energiafüggetlenséget biztosító újenergia-törvényben is rögzítjük.
- Az EU-s fejlesztési forrásokat koncentráltan használva újenergiák hasznosításához szükséges berendezéseket gyártó üzemeket létesítenénk a munkanélküliség által leginkább sújtott területeken. Különleges gazdasági övezeteket hozunk létre, ahol a korábbi autóipari beruházásokhoz hasonló újenergia-ipari összeszerelő üzemeket létesítünk. Ösztönözzük technológiák kidolgozását, vásárlását, illetve közös vállalatok alapítását és befektetéseket.
- Létesüljön egymillió háztartási napelem és szélérőmű Magyarországon! Ezt támogatási és hitelkonstrukciókkal ösztönözzük.
- Az energiahatékonyságra mint külön energiaforrásra tekintünk. Folytatni kell ezért a panel-felújítási programot, kiterjesztve azt minden társasházra és az elektromosenergia-megtakarítás területére is. Ezzel hosszabb távon 50 százalékos rezsicsökkentés érhető el.
- 2025-ig a lakóépületek 25 százaléka váljon nettó energiatermelővé!
- A napelemek és szél turbinák termékdíját a kormányváltást követően eltöröljük, továbbá kezdeményezzük, hogy az Európai Unió erre a termékcsoportokra engedélyezze a 0 százalékos ÁFÁ-t.
- A kis energiaigényű, jellemzően falusi otthonok energetikai felújítását a fogyasztói csoportok (szomszédsg) kialakításának ösztönzésével, a közös energiaterme-

lő beruházások támogatásával kívánjuk elősegíteni. Ezzel párhuzamosan nagy-szabású szél- és napelem parkokat hozunk létre.

- Elengedhetetlen a távfűtési rendszereket korszerűsítése. A drága import-tüzelőanyagok felhasználása a távfűtésben kétféle ember fűtésszámláját drágítja meg jelentősen. A DK ezért támogatja az újenergiák (biomassza, geotermikus energia, hulladék-, szennyvízhő) bevonását a hőtermelésbe az energiaszámlák tartósan alacsonyan tartásához.
- 2018-tól a közsférában, 2020-tól a közpénzből támogatott beruházások során, 2025-től a magánszférában se kaphasson építési és használatbavételi engedélyt olaj- vagy gázfűtésű ingatlan.
- A hazai természettudományos és műszaki felsőoktatási intézményekkel, kutatóhelyekkel együttműködve, az innovációs forrásokat központosítva létrehozuk az új energiafajták fejlesztésén dolgozó Magyar Energia Akadémiát: egy önálló, újenergia innovációs alapot.
- Újenergia kísérleti projektet indítunk, melynek keretében a kormányváltást követően egy magyarországi város öt éven belül teljesen új forrásokból fedezné energiaszükségletét.

Az újenergiák arányának dinamikus bővülése és az energiaigény változása szükségtelemné teszi az atomerőműi kapacitások növelését, sőt hosszú távon azok fenntartását is. A Paks2 beruházás mellett, hogy rendkívül drága áramot termelne, s így a magyar vállalkozásoknak komoly versenyhátrányt okozna, több emberöltőre rögzíti Magyarország függőségét Oroszországtól. A DK ezért a kormányváltást követően az orosz paksi hitelszerződést felmondja, a beruházást leállítja. A megújuló energiák költségeinek radikális csökkenése, valamint az uniós tagállamok energetikai összeköttetése feleslegessé teszi a már meglévő paksi atomerőmű-blokkok élettartamának meghosszabbítását is. A DK 2037-et követően, a jelenlegi paksi blokkok élettartamának lejártával, atomenergia-mentes Magyarországot fog megvalósítani.

4.1.2. Digitális Magyarországot

A 21. században azok az államok lesznek sikeresek, amelyek felismerik a digitális technológia terjesztésének fontosságát az élet minden területén. A DK digitális rendszerváltást hirdet, ami elősegíti Magyarország teljes digitális átállítását, minőségi munkahelyek teremtését, az emberek esélyeinek dinamikus bővülését. Programunk az Európai Unió Digitális Egységes Piac stratégiájával összhangban készül. A DK nem csupán Magyarország digitális lemaradását akarja ledolgozni, hanem eminens szerepre törekszik előbb regionális, majd európai szinten.

- A DK Közép-Európában elsőként törvényben rögzítené az internet-hozzáférés alapjogát. Minimum-internetszolgáltatást garantálunk minden magyar háztartásban, amelyhez az alapszintű szélessávú internet-hozzáférést is mindenkinek ingyenessé tennénk 2025-re.
- 2025-re tegyük lehetővé minden magyarországi lakos legalább 30 Mbps, 2030-ra pedig 100 Mbps sebességű internetkapcsolathoz való hozzáférést!

- Teremtsünk 2025-re 100 %-os mobil szélessávú lefedettséget, és sáv szélességben érjük el az uniós átlagot!
- A közelmúltbeli eseményekből tanulva a DK törvényben garantálná az internet adóztatásának tilalmát, a jelenlegi 27%-os internet-előfizetésre vonatkozó adót azonnali hatállyal kivezetné.
- 2020-ra egyetlen internet-hozzáférés nélküli magyarországi település se legyen! 2020-ra azt is vállaljuk, hogy egyetlen olyan település se legyen Magyarországon, ahol nincs legalább egy nyilvános internet terminál.
- 2025-re hozzunk létre minden városban ingyenes köztéri Wi-Fi hozzáférést!
- A tömegközlekedési eszközöket lássuk el ingyenes Wi-Fivel!
- Miután a külföldi telefonálást megdrágító roamingdíjak jelentős terheket jelentenek a felhasználóknak, az azonnali kivezetésükről szóló döntésnek nincs alternatívája.
- Garantáljuk szociális alapon, minimális önrésszel, fél millió alapszintű notebook megvásárlásának állami támogatását.
- Megszüntetjük a digitális írástudatlanságot. Az infokommunikációs ismereteket ne csupán külön tantárgyként oktassák, de legyen minden tantárgy digitális eszközök segítségével tanulható. E célból öt éven belül minden iskolában minden tanulónak internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépet biztosítanánk, ezzel együtt kezdeményezzük a tízujjas gépelés oktatásának bevezetését.
- A digitálisan írástudatlan rétegek képzésére SeniorNet digitális felnőttképzési programot indítanánk 2018-tól.
- Négy év alatt kulturális örökségünk 50 százalékát digitalizálnánk, 2030-ra pedig minden arra érdemesnek ítélt kulturális alkotást elérhetővé tennénk a nemzeti e-könyvtárban.
- Digitális távmunka programot indítanánk, illetve adókedvezménnyel támogatnánk az olyan vállalatokat, amelyek hátrányból induló munkavállalókat alkalmaznak távmunkában. Ezzel párhuzamosan digitális közmunkaprogramot indítanánk, amelynek keretében szakképesítést nem igényelő digitalizáló munka lenne végezhető.
- A DK célja a papíralapú gazdaság felszámolása, az e-számla és az elektronikus fizetés általánossá tétele, a készpénzhasználat visszaszorítása.
- Támogatjuk a magyar vállalkozások internetes jelenlétének erősítését, a 'hu' domain nevek állami támogatásával, a közösségi felhőszolgáltatások terjedésének ösztönzésével. Ezen felül inkubációs programot indítanánk az innovatív magyar internetalapú digitális vállalkozásoknak, amely segít az indulásban.
- Elektronikussá kívánjuk tenni a közigazgatás folyamatait, olcsó, hatékony államot teremtünk.
- Az ügyintézés váljon feltétel nélkül egyablakossá! Megszüntetjük a sorban állást, a közügyek a hét minden napján 24 órában legyenek intézhetőek interneten.
- Bevezetnénk az elektronikus aláírást biztosító e-kártyát, amely a közügyek digitális intézésének alapja.
- 2022-re a házasságkötés kivételével váljon minden ügy elektronikusan intézhetővé!

- 2022-ig lehetővé tennék az e-szavazást a parlamenti, az önkormányzati és az európai parlamenti választásokon, továbbá a népszavazásokon.
- Digitalizálnánk a közbeszerzés folyamatát, megteremtve a közpénzek elköltésének teljes átláthatóságát.
- Új digitális közigazgatási platformot indítanánk e-Magyarország néven, amelyen az e-kártya használatával minden közügy elintézhetővé válik.
- A betegellátás költséghatékonyságának és minőségének javítása érdekében engedhetetlen az egészségügy digitális átszervezése. Meg kell teremteni az elektronikus betegadatok digitális tárolásának lehetőségét, az e-recept rendszer kiterjesztését, a digitális átszervezéssel megoldható lesz az idős emberek digitális távfelügyelete is.
- Hozzuk létre a Magyar Technológiai Intézetet, amely a legjobb nemzetközi gyakorlatra építve meghatározó szerepet töltene be az infokommunikációs kutatások és fejlesztések terén. „Simonyi-programot” indítanánk a jövő infokommunikációs szakembereinek képzésére.

4.1.3. Széleskörű innovációt

Az ország versenyképességét a magas hozzáadott érték előállítására kívánjuk alapozni, a munkahelyek létrehozását pedig a kutatás-fejlesztés és az innováció növelésével is elősegítjük. A kutatói közösségeket bevonjuk az innovációpolitikai döntésekbe, helyreállítjuk az ország iránti bizalmat az európai kutatási együttműködésben.

- 2020-ra fordítsuk a GDP 1,8 százalékát kutatás-fejlesztésre és innovációra!
- Használjuk fel hatékonyabban a forrásokat! A források felhasználásánál a teljes átláthatóságot, a nemzetközi kritériumok, valamint zsűrik alkalmazását támogatjuk.
- Megújítanánk és bővítenénk a kutatási infrastruktúrát, növelnénk ennek kihasználtságát, szélesítenénk a kutatási berendezésekhez történő hozzáférést.
- Szüntessük meg a kutatási kapacitások elaprózottságát, lépünk fel a „megélhetősi innováció” ellen, amely forrásokat szív el a valódi megújulás elől!
- A kis- és közepes vállalatokat tovább ösztönözzük, hogy a jövőben is növeljék az innovációra fordított forrásokat.
- Javítani kell a természettudományos képzés színvonalát, a mérnökképzést, bővíteni az informatikai tudást.
- Az állam oktatásszabályozó funkcióinak gyakorlása közben fokozottan érvényesítenénk a sikeres vállalkozások szempontjait (magas szintű nyelvtudás, innovatív, kreatív és problémamegoldó gondolkodás, rugalmasság, együttműködőkészség, tolerancia). A sikeres előrelépés kulcsa az egyetemek, kutatóintézetek és a vállalkozások szoros együttműködése (tudásháromszög).
- Erőteljesebben ösztönöznénk a szabadalmakat. Fejleszténénk az iparjogi és a szerzőijogi védelmet, a kreatív iparágakat, a kultúrát.
- Létrehoznánk a cégek sikeres indulását segítő Magyar Start-up Platformot, és a jelenleginél kedvezőbb start-up ökoszisztémát alakítanánk ki. A start-up vállalkozásokat pénzügyi támogatásban részesítenénk.

- A társadalmi innovációt is kiemelten támogatjuk, mert a tartós növekedés olyan nehézségeinek a leküzdésében segíthet, mint az elégtelen társadalmi befogadás, a mélyszegénység, a demográfiai problémák vagy az előreagedett népesség problémája.

4.1.4. Korszerű közlekedést

A gépjárműipar, a közlekedés kulcsszerepet fog betölteni az új ipari forradalomban, amelynek célja többek között a szénhidrogének fokozatos felváltása, a kibocsátási értékek csökkentése. Ezért támogatjuk a tiszta üzemű járművek terjedését, a közúti közlekedés biztonságát javító technológiai fejlesztéseket. Figyelnünk kell arra is, hogy változnak a fogyasztói szokások, az új generációknak – a „megosztáson alapuló gazdaság” jegyében – nem a saját tulajdonú autó a fontos, hanem inkább a mobilitás és a szabadság.

- Több közvetlen támogatással ösztönöznénk az elektromos autók gyártását, vásárlását és üzemeltetését (pl.: adózási kedvezmények, ingyenes parkolás, kedvezményes vagy ingyenes útdíj, dugódíj, tömegközlekedési bérlet).
- Növelni kell az elektromos töltőállomások számát.
- Az elektromos autók elterjedéséig támogatjuk a meglévő járműpark gázüzemre történő átállítását. Kiterjedt töltőhálózatot hoznánk létre, támogatnánk átalakító műhelyek létrehozását, az átképzést.
- Hazai fejlesztő és összeszerelő üzemek létrehozása után 2025-ig gázüzeműre alakítanánk át a tömegközlekedés meglévő dízelüzemű autóbuszparkját.
- A magyar buszgyártás hagyományaira, technológiai tudására is építve úttörő szerepet kívánunk vállalni az elektromos városi buszok fejlesztésében és gyártásában.
- Támogatjuk a tömegközlekedés igénybevételét, a P + R parkolók létesítését, folytatjuk a kerékpárutak építését, támogatjuk a városi kerékpározást.

4.1.5. Megújuló turizmust

A turizmus az egyik legfontosabb, jelentős multiplikátorhatást kifejtő ágazat, átszövi az ország gazdaságát. Ahhoz, hogy hosszútávon megőrizze a jelentőségét és nemzetközileg is versenyképesebb legyen, szemléletváltás és jelentős beruházások kellene, különösen az egészség-, az üzleti, illetve a konferenciaturizmus területén. Nem mondunk le a természetjáró, a vidéki (falusi) és a kulturális turizmus fejlesztéséről sem. A turisztikai vonzerőt azonban nemcsak a fizikai beruházások, hanem az ország szellemisége, atmoszférája, befogadó jellege határozzák meg. A turizmus fejlesztését azzal segítjük elő a legjobban, ha Budapestet nyitott, élhető, multikulturális várossá tesszük, s építünk a turizmus kiegyenlítő és növekedést generáló szerepére a vidék foglalkoztatása, felzárkóztatása, a helyi értékek megőrzése és bemutatása terén is.

- Célunk, hogy a Budapestre látogató tehetősebb rétegek arányát növeljük, és meghosszabbítsuk itt tartózkodásuk idejét.
- Budapest legyen könnyen elérhető, és kínáljon jó csatlakozást Közép- és Nyu-

gat-Európa más turisztikai célpontjaihoz. Bécs, Prága és Varsó vasúti elérhetőségének mind időtartamában, mind színvonalában 21. századnak kell lennie. Fontos, hogy a Párizsból induló Európai Magisztrál nagysebességű vasúti tengely Budapestig érjen.

- A budapesti repülőtér kínáljon a turistaosztálynál magasabb színvonalat az Európa nagyvárosai és más közlekedési csomópontjai felé utazóknak. Ezt a repülőtér adottságai lehetővé teszik.
- Segítsük elő, hogy Budapesten vagy vonzáskörzetében magántőkéből szórakoztatóközpont, témapark létesüljön, amely növeli a látogatók számát, és megnyújtja itt-tartózkodásuk idejét.
- Az államnak segítenie kell a nemzetközi hírnevet szerzett intézmények és rendezvények (pl.: Müpa, Budapesti Tavasz Fesztivál) működését.
- Fontosnak tartjuk, hogy Budapest megfelelő kapacitással rendelkezzen egyidőben legalább két nagy nemzetközi konferencia, rendezvény megrendezéséhez. Létesüljön legalább egy 4-5 ezer fő befogadására alkalmas konferenciaközpont és kiállítási helyszín.

A budapesti fejlesztési terveket át kell dolgozni: a belső kerületekben jöjjenek létre új közparkok, váljon a város szerves részévé a Duna, a városmag terjeszkedjen a külső kerületek felé, a kortárs építőművészet jelenjen meg hangsúlyosabban.

- Növeljük a hazai turisztikai forgalmat, ezzel csökkentjük a turizmus jelenlegi térbeli és időbeli koncentráltóságát. Különböző kedvezményekkel ösztönözzük a hazai turisztikai szolgáltatások igénybevételét.
- A turizmus dinamizálása érdekében támogatjuk a Balaton, a Velencei- és a Tisza-tó, a gyógyhelyek fejlesztését, valamint néhány város 21. századi színvonalú tömegközlekedési kapcsolatainak kiépítését, a belvárosok rehabilitációját, valamint a kisebb látogatószámú, de magas színvonalú kulturális rendezvények szervezését, illetve a szükséges infrastrukturális háttér megvalósítását.
- Javítani kell a Balaton észak-nyugati irányból történő elérhetőségét, amely a balatoni vitorlásturizmus mellett lendületet adhat a nyugat-dunántúli fürdőhelyeknek és a térség bor-, kerékpáros és ökoturizmusának.
- Az elmaradott vidéki térségek számára régi-új lehetőségeket nyitnánk a környezetkímélő, hagyományokat ápoló, helyi megélhetést és együttműködést ösztönző fejlesztéseknek.

4.1.6. Perspektívát a fiataloknak és a nőknek

Magyarországon alacsony a foglalkoztatottság aránya, és aggasztóan magas a társadalmi kirekesztődés. A népesség harmada szegény, különösen nagy a mélyszegénység. A jelenlegi oktatási rendszer nem ellensúlyozza megfelelően a hátrányos helyzetű fiatalok tudásbeli és kulturális hiányosságait, s ezzel konzerválja, újratermeli a gazdasági növekedés szempontjából is rossz képletet. A gazdaság növekedését nagymértékben hátráltatja az elvándorlás, a munkaerő-kiáramlás aggasztó mértéke. A fiatalok elvándorlásának motivációjában nem az anyagiak az elsődlegesek, hanem a jövőkép hiánya.

- Növelni kívánjuk a fiatalok és a nők foglalkoztatási arányát.
- Bölcsődeépítési programot indítanánk.
- Biztosítanánk a színvonalasabb és szélesebb körben elérhető óvodai ellátást.
- A női foglalkoztatást segítő rugalmas munkaerőpiaci szabályokat fogadnánk el.
- A GyES-t egy összegben is vehesse igénybe a szülő, ha munkába jár.

4.2. Fókuszba a fejlesztéspolitikát

Magyarország 2007 és 2013 között történelmének legnagyobb fejlesztési programját indította el az EU támogatásával, mintegy 8000 milliárd forinttal. Az Orbán-rezsim a szakmai programok politikai felülvizsgálatával és az intézményrendszer többszöri átalakításával kockára tette Magyarország első hétéves fejlesztési időszakának eredményességét, és helyreállíthatatlan károkat okozott. Az elmaradó fejlesztési források hiánya folyamatosan érződik a gazdaságban.

- Elő kell segítenünk Magyarország szorosabb integrációját és felzárkózását az Unió fejlettebb országaihoz. Brüsszelben szorgalmazzuk, hogy 2020 után is folytatódjon az európai kohéziós politika, jelentős források segítsék az elmaradott gazdaságok, térségek és társadalmak integrációját.
- Helyre kell állítanunk a szétzilált intézményrendszert és a bizalmat.
- Meg kell szüntetnünk a fejlesztésekben is elburjánzott korrupciót.
- Decentralizált végrehajtást szorgalmazzunk azon fejlesztési célok esetében, ahol önkormányzatok, azok intézményei vagy vállalkozások a pályázatok kedvezményezettei. Ezzel a megyei jogú városokban magasan kvalifikált értelmiségi munkahelyeket hozunk létre, és a vállalkozások közelébe hozzuk a végrehajtás intézményrendszerét.
- Rendszeres párbeszéd kell. Használjuk fel az EU-támogatásokat a régiók, az önkormányzatok, a vállalkozások és a civil szféra javaslatait figyelembe véve.
- Felülvizsgáljuk és az Európai Bizottsággal újratárgyaljuk a 2014–2020-as időszak célkitűzéseit, anélkül, hogy a már futó programok megvalósítása sérülne.
- Az Európai Bizottság új gazdasági stratégiájában, az „Európa 2020” dokumentumban rögzített célokkal azonosulva prioritásnak tekintjük Magyarország felzárkózását és fenntartható növekedési pályára állítását, a szerkezeti reformokat, a munkahelyteremtést, az ország különböző területei, települései közötti különbségek és az esélyek kiegyenlítését.

Kiemelt céljaink:

- a kis- és középvállalkozások foglalkoztatás- vagy hatékonyságbővüléssel járó, nemzetközileg versenyképes beszállítói képességet eredményező fejlesztése;
- rövid értékesítési láncok kialakítása és önfenntartó, de egyben versenyképes és innovatív termékeket, szolgáltatásokat teremtő helyi gazdaság kiépítése;
- a lakossági és vállalati energiafelhasználás csökkentése, újenergia-programok indítása, valamint a hazai természeti erőforrásokkal való racionális és zöld gazdálkodás.

4.3. Versenyképes mezőgazdaságot, egészséges élelmiszert

A 21. század meghatározó kihívása a víz- és az élelmiszerellátás biztonsága. A magyar mezőgazdaság termékkibocsátása a rendszerváltás óta drasztikusan visszaesett, jelenleg stagnál, hatékonysága folyamatosan romlik. Hiányoznak a hatékony, korszerű élelmiszerfeldolgozó üzemek, elmaradt a mezőgazdasági alapanyag-termelés és a feldolgozás fejlesztése.

- A DK versenyképes, ártermelő, egészséges élelmiszert előállító, a környezetet is ápoló mezőgazdaságot akar, amely fontos szereplője a falusi térségek megélhetésének, foglalkoztatásának is. Ezekben a térségekben a meglévő mezőgazdasági termelés fenntartásával, illetve a kézimunka-igényes termelés – kertészet, állattenyésztés - bővítésével lehet a leghatékonyabban munkahelyeket teremteni, illetve megtartani.
- Ebben egyaránt helye van a változatos szervezeti (társasági, szövetkezeti) formában működő nagyüzemeknek, valamint a közepes és kisgazdaságoknak, továbbá a kisegítő, főleg önellátásra termelő mikrogazdaságoknak is. A kistulajdonosi és a nagyüzemi vállalkozások egymást feltételezve és kiegészítve lehetnek hatékonyak. A különböző típusú és méretű gazdaságok egyenrangú elismerése egyben ezek versenysemleges kezelését is jelenti.
- Vissza kell adni a szövetkezés becsületét, rendezni kell a szövetkezeteken belüli tulajdonviszonyokat, és lehetőséget kell adni a legfontosabb vagyoni kérdésekben az „egy tag – egy szavazat” elvétől való eltérésre. A globálissá váló piacon versenyképes méretű, a gazdálkodók ellenőrzése alatt működő szervezetekbe kell integrálnunk a magyar mezőgazdasági vállalkozásokat, a családi gazdaságok és egyéni termelők nagy részét. Ez biztosíthatja azt is, hogy a kisebb termelők ne legyenek kiszolgáltatottjai a nagyobb kereskedelmi vállalkozásoknak.
- Európai színvonalra kell emelnünk a közép- és felsőfokú agrár-szakképzést, hiszen a mezőgazdaságot nem állíthatjuk modernizációs pályára jól képzett, a világban tájékozódni képes szakemberek nélkül.
- A jelenlegi földforgalmi törvényt meg kell semmisíteni, helyette új szemléletű, a modern kor követelményeihez igazodó új földtörvényt kell alkotni. A korszerű földtörvény nem a tulajdonszerzés korlátozását, hanem a földek ésszerű, a társadalom érdekeit szolgáló használatának kereteit határozza meg. Elfogadhatatlan, hogy hazánk lakosságának alig egy százaléka jogosult földvásárlásra, és fenntarthatatlan a jogi személyiségű agrárvállalkozások földtulajdonból való kizárása.
- Megálljt parancsolunk a fideszes földmaffiának. A korábbi bérlők háttérbe szorítása elriaszt a hosszútávú befektetésektől.
- Haladéktalanul végre kell hajtani az ésszerű birtokrendezést, hatalmas indokolatlan költségtől szabadítva meg ezzel a mezőgazdaságot és javítva a versenyképességet. A birtokrendezéshez felhasználjuk a Nemzeti Földalap kezelésében lévő állami tulajdonú földeket is.

- Meg kell állítani a mezőgazdaság egyre külterjesebbé válását. Meg kell teremteni az állattenyésztés és más élőmunka-igényes, magas hozzáadott értéket előállító ágazatok, így a zöldség- és gyümölcsstermesztés fejlesztésének a feltételeit.
- Az erdősítésre alkalmas, kedvezőtlen mezőgazdasági adottságú területek ökológiai szemléletű hasznosítása a fenntartható vidék- és környezetfejlesztés komplex eszköze. A megújuló energiák (biomassza, nap- és szélenergia, geotermikus energia) alkalmazásának jelentős mértékű támogatásával elő kell segíteni, hogy a mezőgazdasági üzemek az energiaigényüket részben vagy teljes mértékben a saját előállítású „zöld” energiával tudják fedezni.
- Az EU-s gyakorlatot közelítve növelni kívánjuk az öntözött szántóterületek arányát. Az ehhez szükséges beruházások nagy részét uniós támogatásból finanszíroznánk. A fejlesztések megvalósítása érdekében javítani, segíteni kell a termelők együttműködését elsősorban önkéntes alapon, de szükség esetén akár állami beavatkozással is. A mainál is olcsóbbá kell tenni a folyóvizek öntözési célú felhasználását, és segíteni kell a víztakarékos öntözési módok elterjesztését. A kutatás és a technológiai fejlesztés támogatásával is segíteni kell a termőtalaj vízgazdálkodását elősegítő termesztési módok alkalmazását és a talaj vízmegtartó képességét növelő technológiák elterjesztését.
- Az új termesztési technológiák terjedése – köztük a génmódosított (GMO) növényeké – megállíthatatlannak látszó folyamat. Megfelelő ellenőrzési és jogi környezet mellett az új technológiák befogadására a magyar mezőgazdaságnak is fel kell készülnie.
- A mezőgazdaság szakigazgatási szerveit meg kell szabadítani a politikai nyomástól. A ma hatalmi eszközként működő kötelező kamarai tagságot meg kell szüntetni.
- Az EU és az USA közötti kereskedelmi és beruházási partnerségi tárgyalások (TTIP) következményei kulcsfontosságúak lehetnek a magyar mezőgazdaság jövője szempontjából. Minden lehetséges eszközzel fel fogunk készülni az agráriumot érintő változások kezelésére, és segítjük a magyar gazdák felkészülését és alkalmazkodását is.
- Az élelmiszerbiztonság nemcsak fogyasztóvédelmi, hanem versenyképességi kérdés is. Olyan, a termelői érdekcsoportoktól független rendszert kell működtetnünk, amely megbízhatóan, gyorsan kiszűri a silány minőségű vagy egészségre ártalmas termékeket és termelőiket.
- Élelmiszerbiztonsági Program keretei között határozzuk meg azt az élelmiszer-gazdasági potenciált, amelynek minden körülmények között rendelkezésre kell állnia, hogy az országot bármely politikai, gazdasági és környezeti körülmények között szükség esetén akár kizárólag hazai erőforrásból elláthassuk.

4.4. Több esélyt a vidéknek

Az országban mára a városok és a kisebb települések között szélsőséges társadalmi és gazdasági különbségek jöttek létre. Hatalmas a szakadék a közszolgáltatások

elérhetőségében és minőségében. A fejlesztési források települések közötti elosztása aránytalan, növeli az egyenlőtlenégeket. Míg az országos foglalkoztatási ráta valamelyest javult, a vidék leszakadása még szembetűnőbbé vált. Egyre nő a vidéki lakosságon belül azok aránya, akik sem öregségi nyugdíj jogosultsággal, sem egészségbiztosítással nem rendelkeznek. Meg akarjuk állítani a falusi népességmegtartás folyamatos romlását. Bővíteni kívánjuk a falusi foglalkoztatást. Ez a jelenleginél sokkal versenyképesebb mezőgazdaságon, az azt kiszolgáló, illetve arra épülő ipari, kereskedelmi, szolgáltató vállalkozások fejlesztésén, a közlekedésen, az iskolarendszer kiegyenlítésén, a kis- és középvállalati szektor arányos fejlesztésén, a szolgáltatások színvonalának emelésén, a lakhatás körülményeinek javításán, az erős önkormányzatiságon alapulhat.

- Ösztönözni kívánjuk a kistérségi gazdaságok és szövetkezesek fejlesztését, hogy ezzel erősítsük a helyi termelőket, ösztönözzük a munkahelyteremtést.
- Célunk, hogy az élelmiszerek számottevő hányada helyi termelőktől és üzemektől kerüljön a fogyasztóhoz. Ennek érdekében a beruházásokat pénzügyi támogatásokkal segítenénk. Egyszerűsíteni kívánjuk a kistérségi fogyasztásra termelt élelmiszerekre, illetve előállított termékekre vonatkozó élelmiszerbiztonsági, fogyasztóvédelmi és kereskedelmi előírásokat.
- Kulturális, szolgáltató, oktatási és szociális célokra is alkalmas integrált közösségi tereket hoznánk létre a kistérségeken.
- Az önkormányzatok fenntartható gazdálkodása érdekében olyan finanszírozási rendszert dolgoznánk ki, amely javítja a legkisebb településen élők esélyeit, jelentősen növeli a helyi döntések mozgásterét, miközben folyamatosan biztosítja, hogy a közszolgáltatások vidéken is jó minőségben elérhetőek legyenek.
- A falvak autentikus értékeinek megmentése és az ezekhez kapcsolódó kulturális szolgáltatások, infrastrukturális fejlesztések nélkülözhetetlenek a további bővüléshez, az új munkahelyek teremtéséhez.
- A termeléshez kapcsolódó agrártámogatások egy részét más vidékfejlesztési rendeltetések szerint csoportosítanánk át, kiküszöbölve a mai kormány támogatási gyakorlatában jelen lévő diszkriminatív elemeket az EU-s források elosztása terén.
- Ki kell egyenlítőnünk a forráshoz juttatás esélyeit a települések közti arányosabb elosztás biztosításával, az önerővel nem rendelkező települések javára történő pozitív diszkriminációval.
- Az országos és regionális szempontból hátrányos helyzetben lévő térségeket kiemelt fejlesztési övezetekké kívánjuk nyilvánítani, tőkevonzó képességüket jelentős adó- és járulék-kedvezményekkel, célzott fejlesztési programokkal tervezzük támogatni.
- Szükség van a helyi vidékfejlesztési irodák és többcélú kistérségi társulások megerősítésére, javítandó az ágazati intézményrendszerekkel meglévő területi kapcsolatokat.
- Ösztönözni kívánjuk az újenergiák nagyobb arányú hasznosítását mind a falusi háztartásokban, mind a kisebb települési köztisztviselőkben (pl. falusi óvoda, könyvtár, polgármesteri hivatal).

- Támogatjuk a helyi alacsony szén-dioxid kibocsátású közösségek létrehozását (zöldközösségek, újrhasználtság, megújuló energiaforrások, energiatakarékosság, helyi élelmiszer előállítás).

4.5. Zöld gondolkodást

Magyarország súlyos társadalmi és gazdasági problémái mellett sem tekinthetjük másodrangú kérdésnek a fenntartható fejlődés és a környezetvédelem ügyét. Minden környezetvédelemre és fenntartható fejlődésre költött forint hosszabb és jobb minőségű életben, fenntartható gazdasági növekedésben, biztonságosabb környezetben térül meg.

Az Orbán-rezsim az elmúlt években vétkes felelőtlenséggel háttérbe szorította a környezetvédelmet, megszüntette az önálló környezetvédelmi tárcát, sőt a zöld ombudsman intézményét is. Megújuló energia, felelős vízgazdálkodás és fenntartható mezőgazdaság helyett orosz hitelből finanszírozott atomerőmű, lakóházak közé építendő nukleáris hulladékátroló és földlopások fémjelzik a Fidesz-kormány tevékenységét.

Az Orbán-rezsimtól való megszabadulás után a környezetvédelem újra megfelelő figyelmet kell kapnia Magyarországon. Kiemelten foglalkozunk a magyar polgárok egészséges környezethez való jogával, a kormányzati döntéseknél sem szorulnának háttérbe a környezetvédelmi szempontok.

- Haladéktalanul visszaállítjuk a zöld ombudsman intézményét, biztosítjuk a hatékony kormányzati irányítás feltételeit.
- Környezetvédelmi és fenntarthatósági ügyekben minden esetben együttműködünk a civil szervezetekkel, kiemelt figyelmet szentelve a helyiek érdekeinek.
- Új zöld bankot hoznánk létre, amely állami támogatással ösztönzi a környezetvédelmi és az energiahatékonysági beruházásokat, valamint a környezetvédelmet szem előtt tartó mezőgazdasági gyakorlat terjedését, az öntözési rendszerek fejlesztését.
- Az energiahatékonyságra külön energiaforrásként tekintünk, ezért kiemelt célunk a lakóházak energetikai korszerűsítése. Ezek finanszírozását európai uniós és hazai költségvetési források felhasználásával minimális lakossági önrész mellett valósítanánk meg.
- Az ország energiaellátását főként a környezetet kímélő megújuló energiaforrásokra építjük. Támogatjuk az ún. „zöld tető” beruházásokat, amelyek keretében nemcsak a lakóházak energiahatékonysága, de a károsanyag-megkötés is növekszik.
- A költségvetésben átlátható és kellően részletezett fejezetet kell kapnia a környezetvédelemnek és a vízgazdálkodásnak. Biztosítani kell, hogy az ár- és belvízvédelmi munkát semmi se veszélyeztethesse. Az európai uniós Duna-stratégiát újra tartalommal kell megtölteni, a Dunához kapcsolódó gazdasági és munkahelyteremtő potenciált pedig maximálisan kihasználni a környezetvédelmi szempontok szem előtt tartásával.

- Általánossá kell tenni a „szennyező fizet” elvet, valamint megteremteni a környezeti felelősségbiztosítás intézményét.
- Nem engednénk megvalósulni egyetlen állami beruházást sem a környezeti háttérstudományok elvégzése nélkül. Nem valósulhat meg egyetlen fontos állami beruházás sem a környezetvédelmi szempontok alapos vizsgálata és a helyiek véleményének kikérése nélkül.
- Társadalmi összefogást kezdeményezünk és az állam forrásait is rendelkezésre bocsátanánk annak érdekében, hogy néhány év alatt radikálisan csökkenthessük az ország parlafű-szennyezettségét.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a környezettudatos nevelésre már gyermekkortól, mivel csak így honosíthatjuk meg a felelős, környezettudatos gondolkodást. Ennek egyik kulcsa az erdei iskola program újraindítása, amelynek keretében minden diák egészen fiataloktól megismerkedhet a környezettudatos magatartással.
- A károsanyag- és a széndioxid-kibocsátási vállalások nem teljesíthetők a CO2 befogadását és tárolását lehetővé tevő technológiák alkalmazása nélkül. Ezért állami ösztönzőket biztosítanánk a CO2 geológiai tárolásához, amely nem csak a klímánkat kíméli, de komoly gazdasági potenciált is tartogat.
- Állami tulajdonban tartjuk és fejleszteni kívánjuk nemzeti parkjainkat, kiemelten kezeljük világörökségi értékeinket.
- Állami programra van szükség az agresszíven terjedő nem őshonos és allergén növények, kártevők ellen, az őshonos állat- és növényfajok, a hazai biológiai sokféleség megőrzéséért.
- Az állatvédelmi szabályokat az európai humanista szemlélet alapján kell harmonizálni. A tudatos állattartást és állatvédelmet a társadalmi együttélés jelentős tényezőjének kell tekinteni.
- Módosítani kell az erdészeti törvényt a klímavédelmi szempontok érvényesítésével. Növelni az erdőterületet, fenntartani az állami tulajdonban lévő erdők mai mértékét.
- Kezdeményezzük a hulladékgazdálkodási rendszer európai normákon nyugvó visszaállítását. Ösztönözzük, hogy kevesebb hulladék keletkezzen, növeljük a szelektív gyűjtés és a hulladék-újrhasználtság arányát. A nemzeti szintű újrahasználtság arányát az uniós átlag felé kell emelni.
- Intenzívebbé kell tenni az elhagyott ipartelepek ártalmatlanítását, rekultivációját. „Senkiről nem mondunk le” programot indítanánk, amelynek keretében barnamezős területek fejlesztését, kármentesítését vállaljuk.
- A nemzetközi klímavédelmi egyezmények kibocsátáscsökkentési célszámainál is ambiciózusabb klímavédelmi programot fogadunk el.

A Magyar Tudományos Akadémiával, a hazai tudományos élet vezető szakértőivel közösen klímaváltozással, környezetvédelemmel, ipari katasztrófák megelőzésével, valamint megújuló energiák hasznosításával foglalkozó tudományos központot állítanánk föl.

5. > IGAZSÁGOSABB TÁRSADALMAT

Az ország ereje nem elsősorban a megtermelt javakból, hanem a polgárok általános jólétéből fakad. Ahhoz, hogy hazánkat egy évtized múltán erős és vonzó, dinamikus és fejlődő országgént láthassuk, a társadalmi szakadékok megszüntetése, a munkaerő kínálatának és képzettségi szintjének növelése, az élettartam és az életminőség jelentős javítása szükséges. Esélyt kell nyújtunk az ország minden polgárának függetlenül attól, hogy jómódú vagy szegényebb családba, az ország fejlett vagy kevésbé fejlett régiójába született. Enyhítenünk kell a szociális feszültségeket, a közösségi kiadásokat pedig a szegénység felszámolására, munkahelyteremtésre, az oktatásra és az egészségügyre kell koncentrálni.

A Demokratikus Koalíció társadalompolitikájának elsődleges célja egy befogadó, szolidáris és produktív társadalom létrehozása. Nem csupán a meglévő javak és források igazságosabb és méltányosabb újraelosztására törekszünk, hanem arra is, hogy „nagyobb legyen a torta”, azaz a tényleges gazdasági növekedés.

Politikánk nem arra épül, hogy a középosztálytól elvegyünk, és ezen az áron javítsuk nehézsorsú polgártársaink életét, de az igazán jómódúaktól joggal várható el, hogy anyagilag is részt vállaljanak a szegénység mérséklésében, az esélyegyenlőség megteremtésében. Jövedelmi különbségekről, anyagi helyzettől függetlenül vagyunk mindannyian egyenjogú tagjai ugyanannak a társadalomnak. A társadalom peremére szorultak befogadását, a társadalmi különbségek csökkentését alapvető morális, politikai és emberi jogi kérdésének tekintjük. A szegénység visszaszorítása, ha nem is kizárólagosan, de döntően állami feladat. Ám erőfeszítéseink csak akkor lehetnek sikeresek, ha a társadalom peremére szorult rétegek maguk is részt vesznek ebben a folyamatban, ha olyan tényleges perspektívákat látnak, amelyek nyomán a saját személyes életükben is hajlandók erőfeszítéseket tenni.

5.1. Jóléti fordulatot

Célunk egy újfajta, modern jóléti állam, amely támogatja az elesetteket, összetartja a társadalom szövetét, esélyt teremt mindenkinek, de közben ösztönzi a teljesítményt, a vállalkozást, fenntartható gazdaságilag és környezetileg egyaránt. Nem egyszerűen adóztat és eloszt, hanem érdekeltté teszi az ország polgárait a közös gazdasági és társadalmi fejlődésben.

5.1.1. Méltányos jövedelmeket

A munkás és alkalmazott jogos igénye, hogy munkájáért megkapja a tisztességes megélhetéshez szükséges bért. Hogy fizetése legalább az inflációval lépést tartson. Hogy a vállalat sikerének egy része őt illesse meg. Hogy megbecsüljék, mint a közönséget szolgáló közalkalmazottat.

- Nemcsak igazságtalan és méltánytalan, de hosszú távon a korszerű gazdasági szektorokban való versenyképességet is rontja a bérek alacsony színvonala. Természetesen nem lehet egyik pillanatról a másikra radikálisan megemelni a béreket, mert ez veszélyeztetné a meglévő munkahelyeket is, ezért a bérek állandó, kiszámítható emelésére van szükség.
- Ennek érdekében kell megállapodni a munkaadókkal, hogy öt éven keresztül az infláció felett 3-5 százalékkal növeljük a minimálbért annak érdekében, hogy annak nettó összege elérje a létminimumot. A nemzetközi tapasztalatok szerint a minimálbér emelése dinamizálja a gazdaságot, a nem jól működők helyébe pedig hatékony cégek lépnek.
- Újraélesztjük a szociális partnerség, az érdekegyeztetés rendszerét. Ennek keretében ösztönözzük a reálbérek fokozatos emelését biztosító hosszú távú megállapodások megkötését a munkaadók képviselői és a szakszervezetek között.
- Annak érdekében, hogy a minimálbér és a bérszínvonal növekedése ne veszélyeztesse a munkahelyeket, differenciáltan csökkentenénk a munkaadók közterheit, a járulékfizetést és az adminisztrációs kötelezettségeket a mikro- és kisvállalkozások, továbbá a hátrányos helyzetű térségekben működő vállalkozások számára.
- A közszféra dolgozóinak alacsony bére nemcsak az érintettek számára megalázó, de a közszolgáltatások színvonalát is veszélyezteti: ez az elvándorlás és a létszámhiány fő oka. Hosszú távú programot indítunk a bérek érdemi és tartós emelésére az oktatásügyben, az egészségügyben, a szociális ellátások, a gyermekjóléti rendszer és bölcsődék területén annak érdekében, hogy az itt dolgozók megbecsült közalkalmazottak legyenek, és ezek a pályák vonzóvá váljanak. Külön pótlékkal támogatnánk az ország különböző hátrányos térségeiben dolgozó oktatási, szociális és egészségügyi szakembereket.

5.1.2. Közmunka helyett megélhetést biztosító munkahelyet

A közmunka jelenlegi rendszere megalázóan kevés pénzért kényszerít gyakran értelmetlen munkára, miközben az adatok szerint szinte semmi esélyt sem nyújt a munkaerőpiacra való visszatérésre. Éppen ezért célunk a közmunka jelenlegi formájának felváltása a szociális foglalkoztatás és a munkába állás támogatásának új rendszerével.

- A szociális foglalkoztatási programokban fizetett juttatásnak el kell érnie az adott munkaidőre vonatkozó minimálbér összegét.
- Minden résztvevő számára lehetővé tennénk a foglalkoztathatóságot növelő képzésben való részvételt, támogatjuk a képzést és a foglalkoztatást összekapcsoló programokat.
- Az állami és önkormányzati szférában a valódi közfeladatok ellátását szolgáló közmunkát teljes vagy rész munkaidős munkahelyekké alakítanánk át.
- Olyan szociális vállalkozásokat kívánunk létrehozni az önkormányzatok, civil szervezetek és üzleti szereplők bevonásával, amelyek kiszámítható és átlátható állami támogatás biztosítása mellett tartósan képesek eredményesen működni.
- Támogatást nyújtunk azoknak a vállalkozásoknak, amelyek szakképzett „mentor” melletti betanított- és segédmunkára alkalmaznak korábbi közmunkásokat.

A mentori rendszert a munkanélküliek által indított mikrovállalkozásokra is kiterjesztenénk.

- Lehetővé tennénk, hogy azok az 55 év feletti szakemberek, akik maguk is munkanélkülivé váltak, a foglalkoztatási szolgálattal szerződve mentorként segítsék az alacsony képzettségűek képzését és munkába állását.
- Megteremténénk annak lehetőségét, hogy a hátrányos helyzetű térségekben a foglalkoztatási szolgálat munkahelyteremtő beruházást tervező vállalkozásokkal együttműködve szervezze és finanszírozza a közmunkások képzését.
- A mélyszegénységben élők számára a feltételes minimális családi jövedelem rendszerével biztosítanánk az alapvető szociális biztonságot. Ezzel a rendszerrel érdekeltté is tesszük őket abban, hogy együttműködjenek a foglalkoztatási és családsegítő szolgálattal, és ha erre lehetőség nyílik, visszatérhessenek a munkaerőpiacra. Egyszerűbb, de hatékonyabb ellenőrzési rendszerrel erősítenénk a foglalkoztatással kapcsolatos és a munkavédelmi szabályok betartását.

5.1.3. A gyermekszegénység visszaszorítását

Társadalompolitikánk meghatározó pillére a hatékony, tényleges esélyteremtés a társadalom periferiájára szorult gyerekek számára. Ennek meghatározó terepe és egyben eszköze az oktatás, amely azonban csak akkor tud valódi esélyeket teremteni, ha be van ágyazva tágabb összefüggésekbe, szerves kapcsolatban áll a családvédelemmel és az egészségügyi ellátással.

- A 21. századi Európában nem lehet éhezni a gyerekek, ezért biztosítani kell a napi háromszori étkezést minden rászoruló gyermeknek az egész év során.
- Ki kell szélesíteni a védőnői hálózatot, fejleszteni a terhesgondozást, valamint a kisgyermekkorú egészségügyi rendszert, különösen a hátrányos helyzetű térségekben.
- Az egészségügyi és szociális problémák kezelésére egy minden családot elérő korai szűrő- és fejlesztési rendszer kiépítését tartjuk szükségesnek a szociális gondoskodás új modellje keretében.
- A bölcsődei férőhelyek számát bővíteni kell, mindenekelőtt a hátrányos helyzetű régiókban. Célunk, hogy belátható időn belül minden igénylő számára biztosított legyen a bölcsődei ellátás. Támogatjuk a családi bölcsődéket, óvodákat és napköziket.
- A bölcsődékben és óvodákban a rászoruló gyermekek számára biztosítsunk rendszeres gyermekpszichológiai és fejlesztőpedagógusi ellátást!
- Kapjanak kiemelt támogatást a rászoruló családok az óvodába járás és az iskoláztatás költségeihez!
- Építsünk ki széleskörű, sokféle szolgáltatást nyújtó családsegítő és gyermekjóléti rendszert, melynek elsődleges célja, hogy már az iskoláskort megelőzően igyekezzen kiegyenlíteni az eltérő társadalmi és családi környezetekből érkező gyerekek közötti hátrányokat; hogy olyan készségekkel és képességekkel ruházza fel a nehéz sorsú családokból érkező gyerekeket, amelyek lehetővé teszik számukra az iskolai integrációt, az eredményes tanulást.

- Támogatjuk azt az európai uniós kezdeményezést, amelynek célja az, hogy jöjjön létre a gyermekek helyzetét, jogait figyelemmel kísérő és védelmező európai uniós mechanizmus.

5.1.4. Alapszolgáltatásokat mindenkinek

Alapvető emberi jognak tekintjük, hogy mindenki hozzájusson annyi vízhez, villanyáramhoz és fűtéshez, amennyi a létfenntartásához elég, és hogy mindenki bekapcsolódhasson az információs társadalomba. Magyarország jelenlegi közműszolgáltatási modellje ezt nem biztosítja, sőt a mesterségesen alakított árak már a szolgáltatás biztonságát, a vidéki, kis forgalmú hálózatok karbantartását veszélyeztetik. A mai fenntarthatatlan és hazug rendszert fel kell számolni.

- A díjképzés rendszerét – az átlagos fogyasztót nem érintő módon – úgy alakítanánk át, hogy a szolgáltatók a létfenntartáshoz szükséges víz, és áram mennyiségét sávos rendszerben, az első 2 m³ ivóvizet és az első 50 Kwh elektromos áramot ingyenesen biztosítsák.
- Hasonló ingyenes szolgáltatási minimumot alakítanánk ki a fűtéshez szükséges gáz és villanyáram, illetve a távfűtés esetében, valamint a rászorulóknak számára ingyenesen kívánjuk biztosítani a szociális tüzelőt.
- Az alapszolgáltatások biztosítása mellett az energiatakarékosságot szolgáló korszerűsítések és az újenergiára való átállás támogatásával is csökkentenénk az energiaszegénységet.
- Az információhoz való hozzáférést alapjognak tekintjük. A tanuláshoz, álláskereséshez, ügyintézéshez elengedhetetlen az internetes elérés, ezért mindenki számára ingyenessé tesszük a legalább 144 Kbps sebességű internetes alapszolgáltatást.

5.1.5. Szolidáris és méltányos adórendszert

2010-et követően az adórendszer átalakítása a szolidaritás és a közteherviselés elvével ellentétben ment végbe. Az alacsony- és közepes jövedelmű személyek számára semmi előnyt nem hozott, sok esetben többletterhet jelentett, a nagy jövedelműek viszont kevesebbet fizetnek be a közös kasszába, mint korábban. Az új adópolitikának az emberi tisztesség és a gazdasági ésszerűség alapján kell állnia, vissza kell hozni az adórendszerbe a szolidaritást és a méltányosságot.

- Az alacsony jövedelműek életkörülményeinek javítása, az energiaszegénység csökkentése és az információhoz való hozzáférés biztosítása érdekében célzottan csökkentenénk az ÁFÁ-t többek között az alapvető élelmiszerek, az internetszolgáltatás, a megújuló energia és az ehhez kapcsolódó eszközök, például a napelemek esetében.
- Fokozatosan és differenciáltan csökkentenénk a munkaadókat terhelő, a munkához kapcsolódó járulékokat a foglalkoztatás növelése, a mikro- és kisvállalkozások támogatása, a hátrányos helyzetű térségek fejlesztésére érdekében.
- Megtartanánk a családi adókedvezmény rendszerét, de igénybevételenek lehetősége fokozatosan megszűnne az átlagbér kétszerese fölött. Ezen kívül csak a nyugdíjcélú megtakarítások adókedvezményét őriznénk meg.

5.2. Munkahelyeket Magyarországnak

A foglalkoztatáspolitikát elvászthatatlan a korszerű gazdaságpolitikától, amely a tudásalapú okos gazdaság térnyerését segíti elő, ahhoz teremti meg a szükséges jogi, pénzügyi, társadalompolitikai és politikai feltételeket. Az európai beruházási csomag meghatározza az okos gazdaságok kiemelt területeit: a stratégiai infrastruktúra fejlesztését, a digitális Európa megteremtését, az energiahatékonyság növelését és a megújuló energia elterjesztését, az oktatás, a kutatás és az innováció előtérbe állítását, ifjúsági munkahelyek teremtését, a kisvállalatok támogatását. A Demokratikus Koalíció foglalkoztatáspolitikája arra törekszik, hogy elsősorban ezeken a területeken teremtsen munkahelyeket, miközben nem feledkezik meg azokról sem, akik az okos gazdaságon kívül rekedhetnek, mint a képzetlenek, az idősek, az elmaradott térségekben élők, és a megváltozott munkaképességűek.

A foglalkoztatáspolitikánknak összhangban kell állnia a oktatás-, szociális és gazdaságpolitikánkkal. Elsődleges célunk szociális és anyagi biztonságot jelentő munkahelyek teremtése, a munkanélküliség elleni harc, valamint a produktív piaci munkahelyekre való visszavezetése mindazoknak, akik valamilyen ok miatt kiszorultak a legális munkaerőpiacról. A jó oktatáspolitikát a legjobb foglalkoztatáspolitikát, mert csak a jól képzett, rugalmas munkaerő lehet versenyképes. Az államnak elsősorban akkor van közvetlen szerepe a foglalkoztatáspolitikában, ha a piac valamilyen nem működik, így mindenekelőtt a képzetlenek, a fogyatékkal élők, illetve a hátrányos helyzetű térségek esetében. Elengedhetetlen eleme a munkaerő-kereslet, a munkaerő-kínálat és általában a munkaerőpiaci szolgáltatások összehangolása, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportok munkába állásának előmozdítására.

Ma Magyarországon kevés a befektetés, különösen a munkaerő-igényes és a tudásintenzív ágazatokban. Kevés a befektetés a hátrányos helyzetű térségekben is. A munkanélküli-ellátás rendszere és a közfoglalkoztatás nem segítik hatékonyan a munkaerő-piaci átmenetet. Csupán három hónapig jár az álláskeresési járadék, hiányzik az aktív álláskeresés hatékony támogatása. 2010 óta nőtt a korai iskolaelhagyók aránya. Rossz szerkezetű az oktatás, alacsony a képzettségi szint. A kormány az oktatási rendszernek épp azokat a szintjeit fejleszti vissza (modern szakképzés, gimnáziumok, felsőoktatás), amelyek az innovatív, kreatív, okos gazdaság szempontjából a legfontosabbak. Probléma a szegregált, roma többségű iskolák és osztályok magas aránya, a mindenki számára hozzáférhető, jó minőségű oktatás hiánya. Az EU-n belül Magyarországon a legnegatívabb a gyermekvállalás hatása az anyák foglalkoztatására.

A Demokratikus Koalíció foglalkoztatáspolitikájának négy alapelve van:

- a beruházásbarát, munkahelyteremtő, az okos gazdaság kiépülését támogató gazdaságpolitika;
- a jó minőségű felsőoktatás és kutatás, az innováció kiemelt támogatása, vagyis az okos gazdasághoz szükséges humán tőke létrehozása;
- különleges befektetési övezetek létesítése a hátrányos helyzetű térségekben, állami, közösségi beruházások, adókedvezmények segítségével;

- az ifjúsági garancia tényleges bevezetése, amelynek keretében minden 25 év alatti fiatal az iskolai tanulmányai befejezését vagy a munkanélkülivé válását követő 4 hónapon álláslehetőséget, tanulószereződéses gyakorlati képzést, szakmai gyakorlatot vagy továbbképzési lehetőséget kap.

Ezekre az alapelvekre épülve a Demokratikus Koalíció javasolja:

- a bérek munkaadók által fizetett közterheinek, járulékainak differenciált csökkentését;
- a vállalkozásokra vonatkozó szabályozás egyszerűsítését, az egyablakos ügyintézés teljes körű kiépítését és elterjesztését;
- a fiatal vállalkozók kiemelt támogatását mentorálással, kedvező konstrukciójú pénzügyi támogatással, adókedvezményekkel, sokoldalú adminisztrációs segítséggel;
- az érettségizettek, a magas szakképzettségűek és a felsőfokú végzettségűek arányának erőteljes növelését;
- erős alapképességek kialakítását, használható nyelvtudás megszerzését és informatikai képzést a közoktatásban, valamint a szakképzésben;
- a szakképzettségek rendszerének egyszerűsítését, az informális képzések hatékony támogatását;
- felnőttképzést százezer alacsony képzettségű munkavállalónak, javítandó munkaerő-piaci pozícióikat;
- a nők munkaerő-piaci visszailleszkedését elősegítő komplex törvénytervezet kidolgozását és bevezetését;
- a romák tényleges munkaerőpiaci esélyegyenlőségét elősegítő intézkedések bevezetését, mivel a romák munkához juttatása gazdasági szükségszerűség az időszűk társadalmakban;
- az álláskeresési támogatás időtartamának kiterjesztését 6 hónapra, az ezzel kapcsolatos adminisztráció lényeges leegyszerűsítését;
- az álláskeresési szerződés intézményének létrehozását, amely megteremti annak lehetőségét, hogy bevezessük a személyre szabott foglalkoztatási és képzési támogatást;
- a szociális foglalkoztatás új, képzéssel kombinált és a munkaerőpiacra bevezető rendszerének kidolgozását;
- a csökkent munkaképességűek számára rugalmas támogatási-képzési rendszer létrehozását.

5.3. Kétpillérű nyugdíjrendszert, megbecsülést a nyugdíjasoknak

Az öregségi nyugdíjrendszer biztonságos működése és hosszú távú finanszírozhatósága alapvető társadalmi érdek. Az elmúlt évek nyugdíjpolitikája azonban megrendítette a nyugdíjrendszer iránti társadalmi bizalmat. A nyugdíjasok nem érzékelik, hogy az emelések valóban biztosították nyugdíjuk értékállóságát, az aktív korúak pedig

úgy vélik, nincs garancia arra, hogy befizetések fejében majdan méltányos ellátásban részesülhetnek. A DK kiemelt célja a társadalmi bizalom visszaszerzése.

- Átláthatóvá kívánjuk tenni a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történt befizetéseket és könnyen kalkulálhatóvá a majdani nyugdíj mértékét.
- Kétpillérű állami nyugdíjrendszert vezetnénk be: alapnyugdíjat és munkanyugdíjat. Az adóbefizetésekből finanszírozott alapnyugdíj révén ki lehetne védeni a fenyegető tömeges időskori elszegényedést. Az egyéni nyugdíjszámlához kötődő, járulékalapú munkanyugdíj pótolhatná a nyugdíjba vonuláskor kieső munkajövedelmet. Garanciát vállalunk rá, hogy e javaslatot széles körben megvitatjuk, majd egyetértés esetén szakszerű előkészítéssel, fokozatosan valósítjuk meg.
- Az új, kétpillérű nyugdíjrendszerben legyen rugalmas a nyugdíjba vonulási korhatár. Meghatározott szolgálati idő esetén, a nyugdíj arányos csökkentése mellett, a nyugdíjkorhatár elérése előtt 3–5 évvel lehessen nyugdíj jogosultságot szerezni.
- Felül kell vizsgálni a rokkantnyugdíjnak az Orbán-rezsim általi méltánytalan átalakítását és a felülvizsgálatok megalázó gyakorlatát.
- Helyre kell állítani a korábban nyugállományba vonult fegyveres és rendvédelmi dolgozók és a hasonló helyzetű más csoportok elorzott nyugdíjas státuszát, és el kell törölni az őket sarcoló járulékot.
- A DK nyugdíjprogramja deklarálja a nyugdíjak vásárlóértékének megőrzését, törvénnyel szabályoznánk a nyugdíjas fogyasztói kosár tartalmának meghatározását.
- Bevezetnénk a Nyugdíj Extrát (nyugdíj prémium). Ismét biztosítani akarjuk, hogy megfelelő gazdasági növekedés esetén az inflációt követő nyugdíjemeléssel felül a nyugdíjasok is részesedjenek a gazdasági gyarapodásból.
- A társadalmi igazságosság jegyében gátat szabunk a nyugdíj- és járuléklafon helytelen szabályozásából fakadó irritálóan magas, akár milliós nyugdíjaknak.
- Támogatjuk és adókedvezményekkel ösztönözzük az önkéntes nyugdíj-előtakarékossági formákat. A mai rendszer hatásainak az átlakításával, a szabályozás korszerűsítésével és érdemi gazdasági ösztönzőkkel biztosítanánk, hogy az átlagos vagy annál rosszabbul keresők is képesek legyenek élni ezzel a lehetőséggel.
- Lehetővé tesszük a magánnyugdíj-pénztári tagok megtakarításának átvitelét az önkéntes nyugdíjpénztárakba.

Az időskorúak megbecsülése többet jelent, mint a kiszámíthatóan és stabilan működő nyugdíjrendszer fenntartása. Legalább ennyire fontos a társadalmi megbecsülés, figyelem, a családon belül a generációk harmonikus együttélése, a nyugodt öregkor és a biztonság megteremtése.

- A DK hosszú távú programot kíván indítani az időskori egészségügyi ellátás, házi segítségnyújtás és gondozás, a biztonságos, méltóságteljes időskori élet feltételeinek fejlesztése érdekében. Az ápolási díj igénybevétele feltételeinek a javításával több segítséget nyújtunk az idős emberek otthoni ápolásához.
- Különösen fontos, hogy a magányos, gyakran mozgásukban is korlátozott, betegségekkel küzdő idős emberek ne maradjanak támasz nélkül, ezért támogatjuk az önkormányzatok ilyen jellegű feladatainak ellátását, valamint az őket segítő helyi kezdeményezéseket, civil szervezeteket.

- Az egészségügy és az idősgondozás digitális átszervezésével, a távfelügyeleti jelzőrendszer bővítésével segítjük az idősök hatékonyabb ápolását, gondozását, kapcsolattartását és nem utolsósorban a biztonságát.
- A településeken az igényeknek megfelelő idősklubokat, nappali foglalkoztatókat hozunk létre, ahol az ellátás mellett programokat is biztosítunk.
- Az idősebb korosztályok részére is lehetővé tesszük a tanulást, a tájékozódást, kiemelt figyelmet fordítva digitális ismereteik bővítésére a Senior Net program keretében.
- Támogatjuk az idősök közösségi szerveződéseit és közművelődési tevékenységét. A nyugdíjasok helyzetének figyelemmel kísérése, a helyzetüket érintő intézkedések megalapozása érdekében együttműködünk a nyugdíjasszervezetekkel.

5.4. Szociális gondoskodást

Ma Magyarországon a szegénység, a szociális biztonság hiánya jelenti az egyik leg súlyosabb társadalmi problémát. A jelenlegi kormány politikája nem segít a szegénység mérséklésében, felszámolásában. A segélyezési rendszer átalakítása, az önkormányzati segélyek bevezetése pontosan azokon a településeken élő embereket sújtja, akiknek nincsenek bevételeik, akik a legsérülékenyebbek. A befogadó társadalom létrehozásának nemcsak az állami segélyezés az eszköze, hanem az élet számos területét érintő összehangolt szakpolitikai intézkedések összessége is. Ma a családok többségét a lecsúszás, a szegénység fenyegeti a munkahely elvesztése vagy egy tartós betegség esetén. A szociális kiadások nagyságrendje eltörpül amellet a kár mellett, amit a szegénység a magyar társadalom teljesítőképességének rontásával okoz.

5.4.1. Garanciát a megélhetésre

Az Orbán kormány által szétszaggatott szociális háló ma számos család biztonságát veszélyezteti, fenyeget lecsúszással, kárhozott szegénységre. A nyomor csökkentése és megelőzése, a krízishelyzetek elhárítása az egész társadalom érdeke.

- Bevezetnénk a feltételhez kötött garantált családi minimáljövedelmet, amely elsősorban a többgyerekes családoknak és az egyedülálló nyugdíjasoknak jelentene érezhető többletet. A rendszer lényege, hogy a legszegényebb családok esetében az állam kiegészíti a család jövedelmét egy a családtagok számától függő minimális szintre.
- A minimum számítási alapja a fogyasztási egységenkénti havi 50.000 Ft jövedelem.
- A minimális jövedelem célja nem a szegénység konzerválása, hanem a kitérés lehetőség biztosítása, ezért folyósításának előfeltétele a családsegítő és foglalkoztatási szolgálatokkal, az iskolával, az egészségügyi intézményekkel való együttműködés.
- A cél nem az, hogy a garantált családi minimáljövedelemből meg lehessen élni: nem a jövedelem pótlására, hanem kiegészítésére szolgál.

- Nem egyéneknek járó magasabb összegű szociális segílyt javasunk, hanem a rászoruló családoknak járó garantált minimumot, amely nekik is esélyt teremt, hozzájárulva a lecsúszás megakadályozásához, a szegénység generációkon át történő újratermelődésének a megszakításához. (Ez nem egyenlő a feltétel nélküli alapjövedelemmel, amelyet nem tartunk alkalmas eszköznek a mélyszegénység mérséklésére.)
- Az álláskeresési támogatás időtartamát 6 hónapra emelnénk, és hatékony segílyt nyújtunk az új munkahely megtalálásához.
- Több segílyt nyújtunk az idős, beteg családtagjaikat ápolóknak. Az ápolási díj összegét fokozatosan közelíteni kell a minimálbérhez és munkaviszonyként kell elismerni a tartós otthoni ápolást.

5.4.2. A mélyszegénység mérséklését

Tudjuk, hogy a jelenlegi helyzetet nem lehet gyorsan és radikálisan megváltoztatni, de arra kell törekedni, hogy fokozatosan csökkenjenek a kiáltó társadalmi különbségek. A feltételhez kötött garantált minimális alapjövedelem rendszerében olyan szociális támogatást nyújtunk, amely a megélhetés minimumának biztosítása mellett ösztönöz a szegénységből való kitörésre is.

- Az anyagi támogatás mellett a mélyszegénységben élők számára is biztosítunk a megfelelő egészségügyi ellátáshoz, a közlekedéshez és minden más közszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést. Elsőbbséget élveznek azok az intézkedések, amelyek a gyermekek helyzetének, életminőségének javítására, a gyermekszegénység felszámolására irányulnak.
- A közszolgáltatások javítása érdekében ösztöndíjat, bérkiegészítést nyújtunk, illetve a házi orvosi rendszerben magasabb finanszírozást biztosítunk azoknak az orvosoknak, pedagógusoknak, szociális munkásoknak, egészségügyi, oktatási és bölcsődei dolgozóknak, akik meghatározott ideig vállalják, hogy a hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő térségekben dolgoznak.
- A szegénységből való kitörés fő esélye a munkába állás, ezért a közmunka jelenlegi zsákutcás rendszerét a valódi munkaerő-piacra való visszatérést lehetővé tevő programokkal váltjuk fel.
- Kiemelten támogatjuk a mélyszegénységben élőket támogató civil szervezeteket.

5.4.3. Tisztességes családtámogatást

Az ország népessége csak akkor fog nőni, ha a társadalom széles rétegei számára érezhető a szociális biztonság, ha tervezhető a jövő, a megélhetés, ha az előrejutásban nem a pártpolitikai hovatartozás, hanem az igyekezet, a tehetség, a szorgalom számít. Olyan családtámogatási rendszerre van szükség, amely minden család számára azonos jogokat biztosít, amely kiegyensúlyozott viszonyokat teremt a munkavállalás és a családi élet között.

- Olyan átfogó gyermekfelügyeleti rendszert (bölcsőde, óvoda, családi és iskolai napközi) kívánunk létrehozni, amely nemcsak a városokban, hanem a falvakban, a hátrányos helyzetű térségekben is segíti a szülők munkavállalását.

- Arra ösztönöznénk az önkormányzatokat, a munkahelyeket, a vállalkozásokat és a civil szervezeteket, hogy hozzanak létre sokoldalú elfoglaltságot biztosító, kreatív gyermekintézményeket.
- Támogatjuk a részmunkaidős foglalkoztatást, a flexibilis munkaidőt, a távmunka és a távtanulás jelenlegi kereteinek jelentős kiterjesztését.
- Támogatjuk a GyES-nek a szülők közötti megosztását a munkavállalás és a gyereknevelés közötti konfliktusok feloldása, valamint a nők munkaerőpiaci pozícióinak a megerősítése érdekében. A gyermekvállalás nem járhat együtt a nők munkahelyi karrierjének a megtörésével.
- 30%-kal, egyedül álló szülők esetében 50%-kal emelnénk a családi pótlékot azoknak a családoknak, ahol az egy főre jutó családi jövedelem nem éri el az átlag 75%-át.
- 50%-kal emelnénk a sérült, fogyatékos gyermekek után járó családi pótlékot. Viszsaadnánk a kiemelt támogatást azoknak a családoknak, amelyekről a jelenlegi kormány elvette azt.
- A nők munkaerőpiacon való részvétele érdekében kezdeményezzük, hogy a GYES-t egy összegben is igénybe vehessék a munkába álló anyák.
- Fenntartjuk a családi adókedvezmény rendszerét, de úgy alakítanánk át, hogy főleg az alacsony és átlagos jövedelmű családoknak nyújtson segílyt.
- Nem fogadjuk el az alaptörvény azon cikkelyét, mely a házasság intézményét kizárólag férfi és nő közötti életközösséggként definiálja, a családot pedig házassághoz köti. Elutasítjuk a diszkriminációt, kiállunk az azonos neműek házassága és családalapítási joga mellett.

5.4.4. Emberhez méltó lakhatást

Magyarországon a fiatalok egyik fő gondja az önálló lakáshoz jutás. Állami lakásépítési program ma nincs, a lakásépítési támogatások pedig sokak számára elérhetetlenek. A házépítés, a lakásvásárlás hosszú évtizedekre kiható súlyos, nem ritkán elviselhetetlen anyagi terheket ró a polgárok sokaságára. A saját tulajdonú ház vagy lakás megszerzése gyakran együtt jár az életminőség romlásával, a lehetőségek beszűkülésével. A lakás elvesztése vagy a családok felbomlása sokszor egyet jelent a hajléktalanná válással, mivel a polgárok nem tudnak új lakáshoz jutni. A helyzet megoldását európai példák nyomán a bérlakások számának erőteljes növelésében látjuk.

A sokak számára elérhető bérlakások számának növelése történhet állami/önkormányzati lakásvásárlással, majd bérbeadással, állami/önkormányzati és magán bérlakások építésével, vagy éppen városrehabilitációs programok keretében.

- Kedvező környezetet kell biztosítani a magánbefektetők bérlakásépítése számára, figyelembe véve, hogy az ilyen befektetés csak hosszú távon térül meg.
- Szükség van a lakhatási támogatás új rendszerére, a szabályozott bérlés bérbeadót és bérlőt egyaránt érintő támogatására.
- Olyan szociális lakásügynökségi rendszert kívánunk létrehozni, amely sokak számára lehetővé teszi a magánlakások támogatott és szabályozott kiadását, illetve bérbevételét.

- Olyan piaci, illetve közösségi szervezésű komplex rendszert alakítanánk ki, amely a fiatalok lakáshoz juttatását (lakásbérlet, öngondoskodáson alapuló lakásvásárlás, lakásváltás) segíti.
- Külön komplex programra van szükség a hajléktalanság csökkentésére, amely a célzott szociális támogatáson, a rendszeres egészségügyi ellátáson, a rehabilitáción, a foglalkoztatáson, a lakhatási lehetőségek kibővítésén, valamint a hajléktalannal szembeni előítéletek felszámolásán alapszik.

5.4.5. Társadalmi hálózatot a szociális gondoskodásnak

Társadalompolitikai elképzeléseink a gondoskodó társadalom létrehozását célozzák. Tudja minden rászoruló, hogy van kire számíthat, aki segítséget tud nyújtani neki.

- Minden településen elérhető, személyre szabott támogatást nyújtó eszményes rendszeri rendszert alakítanánk ki, jól képzett szakemberekből, szociális munkásokból, gondozókból, akik megfelelő szolgáltatásokhoz, intézményekhez irányítják a rászorulókat, nyomon követik a sorsát, és ha kell, támogatják.
- Biztosítjuk a különböző területeken dolgozó szakemberek, illetve intézmények, állami, önkormányzati és egyházi kezdeményezések összekapcsolását, a szektorsemleges finanszírozást, a szakmai minimumok és protokollok rögzítését.

5.5. Közös erőfeszítéseket a romák felemelésére

A romák társadalmi befogadása, integrációja, körülményeik, életminőségük, esélyeik javítása az egyik legfontosabb feladatunk: nemzeti ügy. Nemcsak a társadalom szövetének fenntartása, a minden embert megillető jogok és esélyek biztosítása követeli meg, hogy minden roma honfitársunknak lehetősége legyen a méltó életre, de az előregedő Magyarország gazdaságilag sem engedheti meg magának azt a veszteséget, amit sok százezer roma kirekesztetődése jelent. Ma cigány honfitársaink többsége mélyszegénységben él, nem talál munkát, sokan nem jutnak megfelelő egészségügyi ellátáshoz, a fiatalok közül alig néhány kerül a felsőoktatásba. Mintegy kétharmaduk él az ország négy leghátrányosabb helyzetű vidékén. A romák felemelkedésének egyik legfontosabb eszköze ezért a reménytelenül leszakadó térségek fejlesztése, felzárkóztatása.

A magyarországi cigányság talán legsúlyosabb gondja a munkaerőpiacról történő kiszorulás. Pedig a romák gazdasági integrációja jelentősen erősítené a társadalmi kohéziót, és hozzájárulna a cigányság alapvető emberi jogainak tiszteletben tartásához. Növelné a gazdaság teljesítményét, csökkentené a szociális kiadásokat, növelné a bevételeket.

Elítéljük a diszkriminációt, kiállunk a cigányság társadalmi emancipációja mellett. Cigány honfitársainkat a magyar állam egyenjogú polgárainak tekintjük. Biztosítani kell annak lehetőségét, hogy megőrizzék kultúrájukat, identitásukat, miközben bekapcsolódnak a társadalom életébe. A romák felemelkedése csak akkor válik valódi

eséllyé, ha ők maguk is aktív részesei, alakító lesznek a folyamatnak. Be kívánjuk vonni a romák közösségeit, a roma szakembereket, pedagógusokat, szociális munkásokat, egészségügyi dolgozókat és más értelmiségieket a programok kidolgozásába és megvalósításába.

5.5.1. Esélyt a cigány fiataloknak

- Segíteni kell a romák hozzáférését a minőségi koragyermekkori neveléshez és gondozáshoz. A többszörösen hátrányos helyzetű cigánygyerekek oktatását támogató programokat kell kidolgozni, elősegítve, hogy minden gyermek befejezze iskoláit.
- Kiemelt forrásokkal kell támogatni azokat az iskolákat, amelyek hosszú távú programokkal vállalják a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatását.
- Erőteljesen ösztönözni kell a cigány fiatalokat arra, hogy a középfokú és a felsőoktatásban is részt vegyenek. Önkéntes alapon kollégiumi lehetőséget, a tehetséges fiataloknak kiterjedt ösztöndíjrendszert kell biztosítani.
- Kulturális, illetve iskolai közvetítőkre és iskolai szociális munkásokra van szükség, akiknek feladatuk tanácsokkal ellátni a cigány családokat és az iskolák dolgozóit egyaránt.

5.5.2. Romákat a munkaerőpiacra

- Nagy hangsúlyt kell fektetni a felnőttképzésre, főleg a felzárkóztató képzésekre. A munkaügyi szervezetek kiemelt feladatává kell tenni a cigányság munkaerőpiacra történő bevonását. Az iskolából kimaradó fiatal felnőttek számára második esélyt kínáló programok szükségesek.
- A hátrányos helyzetű térségek számára fejlesztési programokat kell kidolgozni, összhangban az EU romastratégiájával, támaszkodva az EU-s forrásokra. Az e térségekbe települő, munkahelyteremtő vállalkozásokat adó- és támogatási kedvezményekben részesítenénk.

5.5.3. Emberhez méltó életet a romáknak is

- Fel kell számolni a romatelepeket.
- Rehabilitációs programot kell indítani a szegregálódó, leromló városnegyedekben.
- Javítani kell az elmaradott térségekben élők közlekedési lehetőségeit, hozzáférést az alapvető társadalmi szolgáltatásokhoz és ellátásokhoz.
- A cigányságnak is biztosítani kell a minőségi egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést (kiemelten a gyermekek és a nők esetében), a rendszeres tájékoztató kampányokat, a megelőző szolgáltatásokat, az egészségügyi gondozást és felvilágosítást.
- Növelni kell a cigányüggyel foglalkozó szociális munkások számát, erősíteni a gyors és közvetlen segítséget kínáló szociális ellátó hálót.

5.5.4. Nemet a rasszizmusra

Fellépünk a cigánysággal szembeni hátrányos megkülönböztetés, a diszkrimináció, a cigányellenesség és a rasszizmus ellen.

- Szerepeljenek nagyobb hangsúllyal a médiában, a közéletben és a művészeti életben cigány származású művészek, közéleti emberek, hírességek.
- Növelni kell a cigány dolgozók arányát az államigazgatásban, a fegyveres testületekben, a közmédiában, az egészségügyben és az oktatásban.
- Olyan programokat kell indítani, amelyekben a helyi roma közösségek is a folyamat aktív alakítójaként vehetnek részt.
- Át kell alakítani a roma önkormányzatok rendszerét, mert azt a Fidesz korrumpálta és lejáratta. Civil szervezetekkel együttműködve átlátható és demokratikus módon kell biztosítani a roma közösségek képviselését.
- Kezdeményezzük az adatvédelemi szabályoknak megfelelő európai szintű statisztikai adatgyűjtési rendszer kiépítését a romák helyzetének monitorozására, majd az ezen alapuló közös európai romastratégia kidolgozását. A romák felemelésének alapfeltétele, hogy megbízható adatok alapján születessenek meg az őket érintő szakpolitikai döntések.

5.6. Szemléletváltást a nőpolitikában

Az élet minden területén érvényes női egyenjogúság támogatása nemcsak morális kötelessége egy európai pártnak, de a társadalom és gazdaság optimális működéséhez is szükség van erre. A Demokratikus Koalíciónak fel kell lépnie a jelenlegi kormány attitűdjével szemben, amely a nőket a családjában és a háztartási alkalmazott szerepével azonosítja. Segítenünk kell a nők szerepvállalását a társadalmi és gazdasági élet minden területén. Határozottan elutasítjuk, amikor az állam akarja megmondani, hogy a nőknek hogyan kell élniük, amikor be akar avatkozni a legbelső magánügyeikbe, és amikor elvitatja a nők önrendelkezési jogát saját testük felett.

5.6.1. Gátat szabni a nők elleni erőszaknak

A családon belüli erőszak kezelésére hivatott igazságügyi és szociális ellátórendszer nem működik. Nem létezik államilag finanszírozott egészségügyi, szociális, jogi vagy bármely más szervezet, amelyhez a bántalmazott nők és gyerekek segítségért fordulhatnak, a nők jogaival foglalkozó szervezeteket a kormány figyelmen kívül hagyja.

- Azonnal ratifikálni kell az isztambuli egyezményt, az első jogilag kötelező esz-közt, amely a nők elleni erőszak leküzdésének átfogó szabályozását teremti meg. Az egyezmény előírásait át kell ültetni a magyar jogrendszerbe.
- Fel kell lépni a nők elleni erőszak új formái ellen (kiber-erőszak, internetes zaklatás).
- Képzéseket, érzékenyítő tréningeket kell szervezni a rendőrség és az igazságügyi dolgozóinak, a pedagógusoknak, a szociális munkásoknak és az orvosoknak és ápolóknak, hogy felismerjék a nőket és gyermekeket érő erőszakot, és hatékonyan lépjenek fel ellene.

- Szigorúbban kell büntetni a prostitúciós rendszert fenntartó haszonélvezőket, erőteljesen kell fellépni az emberkereskedelem és a kényszerű prostitúció ellen.
- Magyarország működjön együtt az Unióval és a többi tagállammal a nőkkel szembeni erőszak elleni fellépésben, a jó gyakorlatok cseréjében.

5.6.2. Női egyenjogúságot az oktatásban

Az oktatáshoz – főleg a felsőoktatáshoz – való hozzáférés különösen nehéz az alacsony jövedelmű családokból származó fiatalok számára, s ez tovább erősíti azt a gyakorlatot, amely a fiúk oktatását részesíti előnyben. A nemi sztereotípiák korlátozott szerepeket rendelnek a nőkhez. Az oktatáshoz való hozzáférésük biztosítása mellett küzdeni kell azon attitűdök és gyakorlatok ellen, melyek meggátolják a nők képzési szintjüknek megfelelő munkaerő-piaci elhelyezkedését, illetve a férfiakéval egyenlő mértékű bérezését.

- Az oktatási rendszer alapelvei közt szerepelnie kell a nők és férfiak közti egyenlőség előtt álló akadályok felszámolásának és a teljes egyenlőség előmozdításának.
- A nemek közti egyenlőség oktatását a tanterv és az iskolai programok szerves részévé kell tenni. Az oktatási anyagban nem szerepelhetnek diszkriminatív tartalmak.
- Érzékenyítő tréningeket, továbbképzéseket kell szervezni a pedagógusoknak az integrációt és a nemi sztereotípiák eltörlését célzóan.
- Olyan programokat kell indítani, amelyek népszerűsítik a természettudományos és műszaki pályákat a diáklányok között.
- Hozzáférést kell biztosítani a szakképzéshez, képzéshez, felnőttképzéshez azon nők számára, akiknek félbe kellett hagyniuk a tanulást vagy ott kellett hagyniuk állásukat a családtagokról való gondoskodás miatt, továbbá az egyedülálló anyáknak is.

5.6.3. Egyenjogúságot a munkahelyeken

Magyarországon a nők képzettségét és tapasztalatát a férfiakénál kevésbé díjazták anyagilag, és továbbra is ők azok, akik a háztartás körüli és a családdal kapcsolatos gondozási munkák túlnyomó részét végzik. Ez akadályozza a fizetett teljes munkaidős foglalkoztatáshoz jutásukat, munkahelyi előmenetelüket, illetve aránytalanul nagy terhet ró a nőkre, akik emellett gyakran szembesülnek munkahelyi diszkriminációval is.

- Egyenlő munkáért egyenlő bért: fel kell számolni a nők bérhátrányát azonos munkakörben.
- Rugalmas munkaerőpiaci megoldásokkal kell segíteni a nők munkahelyi előmenetelét.
- Növelni kell a nők általános munkaerő-piaci részvételét elősegítő szolgáltatások számát és javítani azok hozzáférhetőségét.
- Úgy kell átalakítani a családtámogatások rendszerét, hogy ezek támogassák a nők visszatérését a munkaerőpiacra, a gyermekvállalás után visszavezető programokat, tovább- és átképzéseket kell szervezni.

- Bővíteni kell a gyermeknevelés és a munkavállalás összeegyeztetését lehetővé tevő gyermekintézmények és közösségi kezdeményezések rendszerét.

5.6.4. A nők problémáira is figyelő egészségügyet

Az egészségügy problémái között számos akad, amely speciálisan a nőket érinti. Ezek megoldásában nehézséget okoznak a nemekhez tartozó sztereotip beidegződések, ezért szükséges külön hangsúlyt fektetni az egészségügy reformjára női szempöngből is.

- Indítsunk szűrő- és megelőzési programokat az elsősorban a nőket sújtó betegségek esetében, ezeket tegyük elérhetővé a szegénységben és hátrányos helyzetű térségekben élö nők esetében is.
- Alakítsuk át a koraszülött ellátást és gyermekegészségügyet annak érdekében, hogy az anyák (késöbb az apák) is ott lehessenek a kórházakban, elősegítve a gyógyulást.
- Minden nő számára biztosítani kell az oktatási rendszerben a saját testével és egészségével kapcsolatos alapvetö ismereteket, beleértve a biztonságos szexuális étellel kapcsolatos információkat is.
- A nő önrendelkezési joga alapján újra kell gondolni a mesterséges megtermékenyítés szabályait. Biztosítani kell az egyenlö hozzáférést az egyedülálló és leszbikus nők számára is.
- Változtatni kell a művi meddővé tétel szabályozásán, mert az nem vesz figyelembe egészségügyi okokat, szinte kizárólag a gyerekszámhoz köti az alkalmazhatóságot.

5.6.5. Nöket a politikába és a vállalatok vezetésébe

Elfogadhatalan, hogy a társadalom többségét alkotó nők csak igen korlátozott számban kapnak szerepet a politika és gazdaság élvonalában.

- Annak érdekében, hogy a Parlamentben, az önkormányzatokban, az állami hivatalokban és testületekben megfelelő számban legyenek jelen a nők, az ENSZ ajánlását figyelembe véve 30 százalékos női kvóta bevezetését támogatjuk.
- Az európai ajánlásoknak megfelelően női kvóta bevezetését tartjuk szükségesnek a vállalatok igazgatósága és felügyelő bizottsága esetében is.

5.7. Szemléletváltást az ifjúságpolitikában

Az ifjúságpolitika fontos, de nehezen megfogható szegmense a politika világának. Egyrészt átszövi és összefogja az egyes szakpolitikák ifjúságot érintö területeit (oktatás, lakhatás, családpolitika, egészségügy, gyermekvállalás, stb.), másrészt önálló szakpolitikai elemeket is tartalmaz. A fiatalokat meg kell tanítani és fel kell hatalmazni arra, hogy kritikus, önmaguk és környezetük sorsát alakító állampolgárokként létezzenek. A Demokratikus Koalíció építeni kíván az új generációk innovatív gondolkodására és bízik felelösségérzetükben. Az ifjúságügy nem hátrányos helyzetűeket

felzárkóztató politika, a fiatalság pedig nem társadalmi probléma, hanem társadalmi erőforrás.

- Meg kell szervezni a fiatalok vállalkozásait támogató rendszert (inkubátorok, állami könyvelöirodák, mentorok).
- Az „ifjúsági garancia” rendszere minden fiatal számára lehetővé tenné, hogy munkahelyet, gyakornoki lehetőséget, vagy a munkába állást támogató képzést kapjon.
- A külföldön dolgozó fiatalok számára vállalkozásfejlesztö alapot kell létrehozni, amelyből adókedvezmények révén támogatást kaphatnak, ha hazahozzák megtakarított pénzüket és saját vállalkozást indítanak.
- A levelezö tagozatokon tanulók státusa se zárja ki a diákmunka vállalását.
- A bérlöket és a bérbeadókat is védö ajánlásokat és információs rendszert hozunk létre a szabályozott és átlátható lakásbérletek érdekében.
- Az állami gondozás rendszerét újra kell gondolni. Olyan beavatkozó rendszerre van szükség, amely esélyteremtö és valódi szocializációs alternatívát biztosít a halmozottan hátrányos körülmények között nevelkedö gyermekek számára.
- Meg kell szüntetni a kábítószerfogyasztás egyoldalú kriminalizációját, helyette a megelőzést, a felvilágosítást, rehabilitálást és a gondozást kell erősíteni.
- Állami forrásokat kell biztosítani az ellehetetlenített drogreprevenációs központok újraélesztésére.
- Újra kell építeni az ifjúságsegítöi rendszert, annak szakmai alapjaival és intézményrendszerével.

6. > SZABAD ÉS KORSZERŰ EURÓPAI OKTATÁST

Az oktatás minősége meghatározza az ország jövőjét. Az okos gazdaságnak, a fenntartható fejlődésnek, a foglalkoztatottság, az életszínvonal növelésének feltétele a korszerű, magas színvonalú tudást nyújtó oktatás. A mai oktatáspolitikai nem segíti a társadalmi mobilitást, nem teremt esélyegyenlőséget, hanem konzerválja a társadalmi egyenlőtlenségeket. Célunk, hogy a jelenlegi rendszert gyökeresen átalakítva a legjobb európai példákat követő, használható, korszerű, mindenki számára elérhető tudást biztosító oktatást hozzunk létre. Olyat, amelynek célja a fiatalok sokoldalú képességének és tehetségének kibontakoztatása, a sikeres élethez és munkavégzéshez szükséges kompetenciák megalapozása, a személyiség fejlődésének támogatása. Olyat, ahol a kreativitás, a közös tevékenység, a modern technológia felhasználása önálló gondolkodásra, a szociális képességek elsajátítására nevel. Minden diák számára esélyt teremtő, a társadalmi hátrányokat csökkentő oktatást akarunk. Az oktatás fejlesztése, modernizálása közös nemzeti cél. Ezért az ágazatot nagyvonalú költségvetési támogatásban kell részesíteni, amely lehetővé teszi a rendszer gyors és hatékony, európai mintájú átalakítását.

6.1. Esélyteremtő közoktatást

Az ország sikere, az összetartó társadalom érdekében a közoktatásban minden rendelkezésre álló eszközzel csökkenteni kell a meglévő társadalmi, kulturális hátrányokat. Az igazi feladat azonban kialakulásuk és újratermelődésük megelőzése.

6.1.1. Esélyt a kisgyermekkorától

Mivel az esélyteremtés során nemcsak a tüneteket akarjuk kezelni, hanem az okokat megszüntetni, már a kisgyermekkorától meg kell kezdeni a hátrányok csökkentését.

- Ezért támogatjuk a családsegítő, egészségügyi és bölcsődei hálózat fejlesztését, a gyermekszegénység visszaszorítását.
- Komplex óvodaépítési programmal biztosítjuk, hogy 3 éves kortól minden gyermek számára rendelkezésre álljon a megfelelő óvodai férőhely.
- Az iskolaérettségről azok döntsenek, akik ismerik az gyereket: a szülő és az óvoda-pedagógusok.

6.1.2. A közoktatás állami alapfeladat

Minden gyermek számára biztosítani kell a jó színvonalú, világnézetileg semleges alapszintű oktatáshoz való hozzáférést.

- A Demokratikus Koalíció a közoktatást elsődlegesen állami feladatként kezeli, a költségvetési támogatást az állami oktatási rendszer fenntartására kívánja fordítani.

- Nem adunk kiemelt támogatást az egyházi és magániskoláknak, kivéve azokat, amelyek sérült, fogyatékos és hátrányos helyzetű gyermekek oktatásával, képzésével foglalkoznak.
- Elköteleztük magunkat a szektorsemleges finanszírozás, az egyházi intézmények finanszírozási kiváltságainak és a civil szféra intézményei hátrányainak a megszüntetése mellett.

6.1.3. Befogadó oktatási rendszert

Iskolarendszerünk épüljön a befogadás és együttnevelés intézményi kultúrájára, pedagógiai gyakorlatára, iskolán belüli és kívüli támogató rendszerére.

- Szűnjön meg a hátrányos helyzetű és roma diákok elkülönítése. A sajátos nevelésű diákok esetében egyértelmű protokollok alapján szülessen döntés az integrálhatóságról.
- Az oktatási rendszer rugalmasan alkalmazkodjon a diákok sokféleségéhez, eltérő, esetleg speciális igényeihez, tanulási problémáihoz, különböző tehetségéhez. Ennek érdekében rugalmas oktatásszervezési módszereket vezetünk be, szakmai segítséget, képzést nyújtunk a pedagógusoknak.
- Indítsunk együttnevelő, hátrányokat kompenzáló pedagógiai programokat a hátrányos helyzetű diákokkal foglalkozó iskolákban.
- Célunk a kisebbségek kulturális értékeinek a nemzeti kultúrába emelése, ideértve a történelmi nemzetiségek, kisebbségek, romák, bevándorlók kulturális identitását.
- Támogassuk kiemelten a tanodákat, az iskolán kívüli, hátrányokat kiegyenlítő alternatív programokat.
- Jöjjön létre olyan intézményrendszer, amely tartósan vagy ideiglenesen betegségük miatt akadályozott diákok számára is lehetővé teszi a tanulást.
- Indítsuk újra az Útravaló programot, adjunk célzott ösztöndíjakat, biztosítsunk speciális mentorprogramokat a tehetséges, felsőfokú tanulmányokat folytató fiatalok számára.

6.1.4. Gyermekközpontú oktatást

Elutasítjuk a pedagógiai uniformizálást, a jelenlegi értelmetlen és bürokratikus túlszabályozást. Támogatjuk az innovatív pedagógiai tevékenységeket, a gyermekek fejlődését szolgáló rugalmas, sokszínű oktatást.

- Megszüntetjük a diákok kötelező órákkal és hatalmas mennyiségű lexikális ismerettel való értelmetlen és a tanulás sikerességét rontó túlterhelését.
- Fejlesztésközpontú Nemzeti Alaptantervre, az iskolák, diákok és pedagógusok sokszínűségét elismerő és támogató fakultatív kerettantervekre, versengő és választható tankönyvek és taneszközök rendszerére van szükség.
- Különösen fontosnak tartjuk, hogy a diákok lehetőséget kapjanak a bennük levő tehetség kibontakoztatására, ezért támogatjuk az iskolai tehetséggondozás hálózatát, a tehetséggondozó kollégiumokat és civil szervezeteket.

- Lehetővé tesszük azt, hogy a diákok szabadon választott foglalkozásokon az iskolarendszeren belül sportolhassanak, érdeklődésüknek megfelelő szakkörökön, kulturális tevékenységekben vehessenek részt.
- Annak érdekében, hogy a délutáni foglalkozások minden diák számára elérhetőek legyenek, ingyenes órakeretet biztosítunk ezekhez a tanórák utáni elfoglaltságokhoz (művészeti oktatás, sport, szakköri és felzárkóztató foglalkozások, informatika, tehetség gondozás).
- Ösztönözni kívánjuk a diákok önszerveződését és cselekvő demokráciatanulását.

6.1.5. Használható tudást

Célunk, hogy a munkaerőpiacon eladható korszerű tudást kapjanak a fiatalok, és hogy kialakuljanak az egész életen át tartó tanulást megalapozó képességek.

- Támogatjuk a kompetenciaalapú programok folytatását, mivel ezek eredményesek voltak, javult az értő olvasás és a matematikai alapkészség.
- A „politikai nevelést” szolgáló szélsőséges tartalmaknak semmi keresnivalójuk az alaptantervben.
- Megszüntetnénk a kötelező hit- és erkölcs tant, a gyermekek világnézetű nevelésének kérdésében kizárólag a család dönthet.
- Garantálni kell legalább egy idegen nyelv, elsősorban az angol hatékony elsajátítását. Ezért fenn kell tartani a nyelvi előkészítő évfolyamokat, és ki kell terjeszteni a kéttannyelvű képzést.
- Újfajta módszerekre és képzésre van szükség annak érdekében, hogy a középiskola végére minden diák hatékony nyelvtudással rendelkezzen. Mivel egy idegen nyelv tudása a 21. században már nem versenyképes, ezért támogatjuk a második és harmadik idegen nyelv elsajátítását célzó iskolai programokat.
- Továbbra is állami feladatnak tekintjük a színvonalas művészeti oktatás fenntartását.
- A közoktatás feladata, hogy gyakorlatorientált képzéssel és tanórán kívüli támogatással fejlessze az informatikai ismereteket, elősegítve az információs társadalom létrejöttét, a digitális esélyegyenlőséget.
- Minden iskolát el kell látni megfelelő számítógépekkel, biztosítva a szélessávú internetet is.
- Az oktatás minden területén támogatni kívánjuk az informatikai eszközök elterjedését.
- Fokozatosan számítógéppel látjuk el a diákokat, hogy digitális tananyagokra lehessen cserélni a hagyományos nyomtatott tankönyveket.
- Támogatnánk a civil innovatív pedagógiai kezdeményezéseket, a Nemzeti Tehetség Programot.

6.1.6. Alkotó, szabad pedagógusokat

Az oktatás természetes állapota a tanítás és tanulás szabadsága. Nincs demokratikus iskolarendszer a diákok, a pedagógusok és a szülők jogainak tiszteletben tartása nélkül. A Demokratikus Koalíció oktatáspolitikája a pedagógusok felkészültségére és elhivatottságára, az óvodák, iskolák, kollégiumok szakmai autonómiájára épít. Meg

kell erősíteni a szülői érdekképviseleteket, diákönkormányzatokat, diákszervezeteket is. Gyakorlati hasznosságra koncentráló, világra nyitott, befogadó szellemű pedagógusképzési és továbbképzési rendszerre van szükség.

- A pedagógusbérek fokozatos és tényleges növelésével kell erősíteni a pedagóguspálya vonzerejét.
- Ösztöndíjjal, bérpótlékkal támogatnánk a pedagóguspálya választását és a pályakezdet. Minőségi pótlékot kapnának a kiemelkedő eredményt elérő pedagógusok.
- Külön pótlékkal támogatnánk a hátrányos helyzetű diákok integrált nevelését és oktatását vállaló, valamint a fogyatékkal élő gyerekekkel foglalkozó pedagógusokat.
- Azonnali hatállyal megszüntetnénk a mai bürokratikus és megalázó minősítési rendszert, a kényszerű portfóliókészítést, valamint az abszurd etikai kódexet.
- Megszüntetnénk a Pedagóguskart, a pedagógusokat képviselő szakszervezetek és szakmai szervezetek bevonásával hoznánk meg az oktatást érintő döntéseket.
- A pedagógus fő feladata a színvonalas oktatás, nevelés és az erre való felkészülés, ezért szükséges a pedagógusok számára aránytalanul nagy munkaterhet jelentő és őket kiszolgáltatottá tevő óraszám szabályozás és a bürokratikus feladatok felülvizsgálata.
- Helyreállítanánk az iskolák pedagógiai szabadságát, a tantestületek jogosítványait a szakmai döntésekben, a vezetők kiválasztásában.
- Támogatjuk, hogy az oktatás minőségét nyilvános, hatékony és kötelező minőségfejlesztési és teljesítménymérési rendszer, szaktanácsadás, támogató szolgáltatás biztosítsa.
- Az állami felügyelet szerepét a szabályszerű működés ellenőrzésére és a jogsérelmek orvoslására korlátoznánk.
- Integrált általános és középiskolai tanárképzés akarunk, az oktatás minden szintjén magas színvonalú képzést nyújtunk a pedagógusoknak.

6.1.7. Összetartó iskolarendszert

A Demokratikus Koalíció oktatáspolitikájának célja a zsákutcás képzések megszüntetése, az első 6 osztály képességfejlesztő jellegének erősítése, a korai szelekció viszszaeszesztése, minden diák számára használható tudás és szakképzettség biztosítása, az egész életen át tartó tanulás feltételeit biztosító iskolarendszer kiépítése.

- Elengedhetetlenül szükséges a 18 éves korig tartó tankötelezettség visszaállítása, a lemorzsolódás csökkentése, valamint a középiskolai rendszer modernizálása.
- Ösztönöznénk a 12-13 osztályos, automatikus továbbhaladást biztosító, minden diáknak középiskolát vagy szakképzettséget adó összefogó (komprehenzív) iskolák, iskolaszövetségek fokozatos kiépítését.
- Újra lehetővé kívánjuk tenni a rugalmas továbbhaladást biztosító, többfunkciós oktatási intézmények és a gimnáziumi és szakközépiskolai képzést is nyújtó középiskolák működését.
- Folytatnánk az oktatási, a közművelődési és a kulturális intézmények együttműködését, az általános művelődési központok hagyományát.

- Az egységes, felvételiként is szolgáló érettségi bevált, fenntartása indokolt; vissza kell állítani a szakközépiskolai érettségi egyenrangúságát is.

6.1.8. Demokratikus, kiszámítható iskolafenntartást

Az oktatás irányítása és finanszírozása akkor szolgálja a gyerekek érdekét, ha a döntések az óvodákhoz és iskolákhoz közel, a helyi közösségek bevonásával, szakmai szempontok alapján, kiszámítható pénzügyi feltételek mellett születnek meg. Az állam dolga nem a részletes szabályozás, hanem a keretek és a finanszírozás biztosítása.

- A KLIK létrehozása zsákutcának bizonyult, ezért azt megszüntetnénk, és helyreállítanánk a magyar hagyományoknak megfelelő önkormányzati fenntartást.
- Támogatjuk és ösztönözzük az oktatási intézmények (óvodák, iskolák) integrált, tartós önkormányzati társulás keretében történő fenntartását, akár egy-egy kistérség egészének területén.
- Az oktatás egyenletes színvonalát, a hozzáférést, az egyenlő esélyeket szigorú és szakmai szabályoknak kell garantálniuk. Ha egy település nem képes biztosítani az oktatás előírt színvonalát, akkor önkéntes, végső soron pedig kötelező társulás vagy állami szolgáltatás keretében kell ellátnia a feladatokat.
- Az oktatás finanszírozásához méltányos, kiszámítható normatív költségvetési támogatásra van szükség. Indokolt esetben (pl.: szociális többletfeladatokhoz) kiegészítő és az együttnevelést ösztönző támogatást kell biztosítani.

6.2. Korszerű szakképzést

A szakképzés idejét csökkentő, tartalmát kiüresítő jelenlegi oktatáspolitikát zsákutcának tekintjük. Nem inasokra, hanem sokoldalúan képzett, az okos gazdaság kerekein belül érvényesülő szakemberekre van szükség.

- A szakképzésben biztosítani kell a szaktudás megújítását lehetővé tevő közismereti képzés megfelelő arányát (beleértve az informatikát és az idegen nyelvet is), azaz helyre kell állítani a négyéves szakiskolát.
- A szakközépiskola egyenértékű középiskolai jellegét fenntartva kell lehetőséget teremteni a szakmai képzés gyakorlatorientált fejlesztésére.
- A korábbi felsőfokú szakképzés felsőoktatásba kerülésével szükségessé vált az érettségit követő emeltsintű középfokú szakképzés (technikumok, akadémiák) önálló szabályozása.
- A szakképzésben támogatjuk a munkaadók és munkavállalók képviselőinek bevonását a képzési tartalom és a vizsgakövetelmények meghatározásába, a gyakorlati képzés szervezésébe, de elvetjük a kamarák monopóliumát.
- Minél előbb ki kell építeni az Európai Képesítési Keretrendszerbe illeszkedő, moduláris és kompetencialapú Országos Képzési Jegyzék rendszerét.
- A szakképzésben fontos szerepük van az állami, önkormányzati, valamint a civil és vállalkozói fenntartású intézményeknek is. A képzés szektorsemleges finanszí-

rozásának és fejlesztésének összehangolását átlátható és demokratikus módon működő regionális képzési bizottságoknak kell elvégezniük.

6.3. Magas színvonalú, európai felsőoktatást

A diákok szabadon választhatnak, hogy itthon vagy az Unió más országában folytatnak-e felsőfokú tanulmányokat, azok befejezése után pedig az Unió egységes munkaerőpiacán vállalhatnak munkát. Már csak ezért is a bevált európai mintákat kell követnünk. A képzés felépítésében és a működés modelljeiben egyaránt az Európai Felsőoktatási Térségbe való integrálódás, a bolognai rendszer fejlesztése mellett állunk ki.

6.3.1. Mindenki számára elérhető felsőoktatást

Ma Magyarországon a felsőoktatás finanszírozása, a költségtérítések, az egyéb díjak rendszere nem átlátható. A szabályok kiszámíthatatlanok, állandóan változnak. A kormány pillanatnyi érdekei és döntései határozzák meg, ki, mit és mennyiért tanulhat. Az állami támogatás nem a legszorgalmasabb és a legjobban rászoruló diákokhoz kerül.

- A sokak számára megfizethetetlenül magas, önkényesen megállapított és igazságtalan jelenlegi (önköltséges) tandíjrendszert, világos szabályokon alapuló, átlátható és kiszámítható, igazságos és esélyteremtő általános tandíj- és ösztöndíj-rendszerrel váltjuk fel.
- Véget kívánunk vetni, az államilag finanszírozott helyeken, illetve költségtérítéssel vagy újabban önköltségesen tanuló diákok közötti méltánytalan különbségeknek.
- Az első két szemeszter legyen tandíjmentes, ennek költségeit az államnak kell finanszíroznia. Ezt követően mindenkinek hozzá kell járulnia tanulmányai költségeihez, a tandíjmentességre jogosultak körének kivételével.
- A tandíj rendszerét össze kell kötni egy megalapozott állami ösztöndíjrendszerrel, amely tekintettel van a hallgató szociális helyzetére és tanulmányi teljesítményére. Ez a rendszer, kiegészítve a hátrányos helyzetűek felsőoktatásba kerülését támogató programokkal, növelni fogja a társadalmi mobilitást.
- A „röghöz kötés” intézménye elfogadhatatlan, azonnal el kell törölni a hallgatói szerződések rendszerét, a megkötött szerződéseket semmisnek kell nyilvánítani.

6.3.2. Autonómiát és teljesítményelvet

A felsőoktatást szabályozza a verseny, a minél jobb teljesítmény elve! Véget kell vetni annak az értelmetlen vitának, hogy sok vagy kevés felsőoktatási intézmény van Magyarországon, illetve annak a felfogásnak, amely adminisztratív eszközökkel végrehajtott integrációs döntésektől várja a megoldást.

- Célunk, hogy minél többen tanuljanak a felsőoktatásban, minél sokszínűbb legyen a képzés, mindenki találja meg a maga helyét, és a felnőttek is könnyebben térhesenek vissza az egyetemekre, főiskolákra.

- Ne a keretszámok diktáljanak! A Demokratikus Koalíció olyan felsőoktatási rendszert akar, amely mindenki számára nyitott, nem központi keretszámok szerint működik, hanem a hallgatók választása határozza meg, melyik intézménybe iratkoznak be.
- A hallgatók számára a tanszabadság nemcsak az intézményválasztás szabadságát jelenti, hanem azt is, hogy az intézményen belül rugalmasan alakíthatják tanulmányi pályájukat, és rugalmasan konvertálhatják át más intézményben szerzett tudásukat.
- A külföldi résztanulmányok lényeges szerepet játszanak a mai felsőoktatásban, a magyar diákok számára pedig különösen fontos az itt megszerezhető tapasztalat, ezért Magyarországnak nagyobb szerepet kell vállalnia az ERASMUS rendszer fenntartásában és továbbfejlesztésében.
- Az egyetemek és főiskolák működjenek autonóm alkotó, kutató közösségként! Az oktatási folyamat tartalmáról autonóm módon az egyetemek szenátusa döntsön, amelynek legyenek külső, köztük külföldi tagjai is!
- A felsőoktatási intézmények autonómiájának ki kell terjednie a valódi tudományos teljesítményt elismerő, a nemzetközi mintákat követő minősítési rendszerre is.
- Meg kell szüntetni a felsőoktatás akkreditációjának kormányzati megszállását, formális, papírok íratására épülő teljesen értelmetlen rendszerét, s helyette az oktatás, kutatás érdemi, hosszabb részvételt igénylő minősítő rendszerét kell kidolgozni és bevezetni.
- Az eddigieknél jóval hatékonyabb és vonzóbb állami programot kell létrehozni a külföldön sikeres kutatók, oktatók hazacsábítására, itthoni műhelyalapításának támogatására.

6.3.3. Átlátható és kiszámítható állami finanszírozást

Az állam nem vonulhat ki a felsőoktatás finanszírozásából, még akkor sem, ha az elmúlt 10 évben szerte a világon megnőtt a magántőke szerepe. Az „önfenntartó felsőoktatás” sérti az esélyegyenlőség és a társadalmi igazságosság elvét, ezért azt elutasítjuk.

- Az államnak növelnie kell a felsőoktatásra fordítandó összeget, helyre kell állítani az intézmények tartós működőképességét,
- Növelni kell a valós teljesítmény alapján, pályázati úton megszerezhető tudományos, kutatási támogatások arányát.
- Ösztönözni kell az üzleti szféra és a felsőoktatás közötti együttműködést, az egyetemek és a nem egyetemi kutatóintézetek közötti együttműködést, illetve a felsőoktatási fejlesztésekbe és képzésbe való magánbefektetéseket.
- Igénybe kell venni és hatékonyan felhasználni az európai beruházási forrásokat.
- Növelni kell a főiskolák és egyetemek gazdasági önállóságát.

6.4. Egész életen át tartó tanulást

A társadalmi igények és a jelenlegi kirekesztő oktatáspolitiká egyaránt indokolják a második esély iskoláinak erősítését, a folyamatos szakmai képzést, az életminőséget javító oktatást.

- Nagylétszámú képzési programokat indítanánk az általános iskolát be nem fejező, illetve a szakképzettséget vagy érettségit nem szerzett fiatal felnőttek számára.
- Támogatnánk a képzést és szociális foglalkoztatást összekapcsoló programokat.
- Ösztönöznénk a közművelődési rendszer és a civil szervezetek keretében zajló kulturális és általános célú felnőttképzési tevékenység elismerését és finanszírozását.
- A korszerű módszerek, lehetőségek felhasználásával (távoktatás, közösségi tanulás) a hátrányos helyzetű, leszakadó régiókban élő fiatalok és felnőttek számára is meg kell teremteni a nyelvoktatásban való részvétel lehetőségét.
- Fontos a digitális analfabetizmus felszámolása, közösségi informatikai lehetőségek és képzés biztosítása minden településen és korosztályban.
- Kiállunk az átlátható, szektorsemleges finanszírozási rendszer létrehozása mellett, amely lehetőségeket jelent az állami, a piaci alapon működő és a nonprofit közösségi intézményeknek a felnőttképzésben való részvételre.
- Képzésikártya-rendszer kiépítésével támogatjuk az állami, európai uniós és vállalati képzési támogatások átlátható eljuttatását az igénybe vevőkhöz.

7. > SZABAD, SOKSZÍNŰ KULTÚRÁT, MEGENGEDŐ KULTÚRPOLITIKÁT

A Demokratikus Koalíció a kulturális sokféleségre büszke, szabad, progresszivitásra épülő és építő, kreativitást és innovációt, a modern, alternatív kezdeményezéseket és a haladó nemzeti hagyományokat egyaránt támogató kultúrpolitikát képvisel. Olyan politikát, amely elkötelezett a sokszínű, ideológiai befolyástól mentes kultúra és művészet mellett. Demokratikus társadalmakban a kultúra nem lehet a kormányzó párt ideológiai szöcsöve. Azt valljuk, hogy a nemzeti kultúra nem homogén, hanem eltérő kulturális orientációkból, különböző szubkulturákból és csoportidentitásokból épül fel, s ennek tükröződnie kell a kulturális és művészetpolitikában is. Ezért mondjuk, hogy az államnak/önkormányzatnak, mint fenntartónak, támogatónak egyedüli feladata olyan keretek kialakítása, amelyek biztosítják a művészet és a kultúra szabadságát. Ugyanakkor a közművelődés finanszírozását, a közkultúra intézményrendszerének fenntartását és működtetését, alapvetően állami /önkormányzati feladatnak tartjuk. A Demokratikus Koalíció kultúrpolitikája arra irányul, hogy

- óvja, gondozza és bemutassa a haladó nemzeti kultúra értékeit, alkotásait, hagyományait;
- támogassa a modern kortárs kultúrát és művészetet, különösen az alternatív és avantgarde kezdeményezéseket;
- visszaállítsa a kultúra közösségteremtő szerepét, biztosítsa az esélyegyenlőséget a művészethez, a kultúrához, a kulturális javakhoz való hozzáférés tekintetében.
- A művészet, a kultúra közügy, amelynek állapotáért az állam gazdasági, pénzügyi felelősséggel tartozik. A kultúrára és művészetre fordítandó állami támogatásokat független, szigorúan szakmai alapokra épülő, politikai, ideológiai befolyásoktól mentes pályázati rendszerben kell szétosztani.
- Olyan kulturális politikát hirdetünk, amely ösztönzi a közösségek kialakulását, működését és együttműködését, hogy elfogadják, méltányolják más csoportok és közösségek kulturális teljesítményét is.
- Ösztönözni kell a közösségi részvételt, mindenki számára biztosítani kell a kulturális javakhoz való hozzáférést, különös tekintettel a kulturális szférából eddig kiszorult csoportokra (szegények, munkanélküliek, idősek, fogyatékkal élők, stb.).
- Megerősítjük a közkultúra hálózatát, hogy a műveltség minden polgártársunk számára elérhető legyen. Támogatjuk és ösztönözzük az öntevékenységre épülő helyi kulturális közösségeket, kezdeményezéseket.
- Jelenlegi formájában meg kívánjuk szüntetni a Magyar Művészeti Akadémiát.
- Szigorúan szakmai alapon újjászervezzük a Nemzeti Kulturális Alap működését, és szakmai szervezetek képviselőit hozzuk döntési helyzetbe.
- Folyamatos és kiszámítható állami támogatásban részesítjük a nemzeti kultúra ápolásában, megjelenítésében meghatározó szerepet játszó kulturális intézmé-

nyek, közgyűjtemények működését, támogatjuk a nemzeti kultúra értékeit sugárzó, terjesztő médiát.

- Kiemelt fontosságot tulajdonítunk a kulturális örökség védelmének.
- Megteremtjük annak a lehetőségét, hogy művészeti és kulturális intézmények meghatározott célok érdekében 3-5 évre terjedő időszakra szóló, kiemelt állami támogatást igényelhessenek.
- A magánmecenatúra, a magántőke hathatós bevonása mellett állami támogatásban kell részesíteni a modern művészetet, az alternatív kultúrát, az olyan új művészeti formákat, mint pl. a köztéri művészet, a médiaművészet, a kulturális és művészeti avantgárd különböző megnyilvánulásait, projektjeit.
- Iskolai és posztgraduális ösztöndíjakkal, külföldi csereprogramokban való részvétellel támogatjuk a fiatal művészeket, tehetségeket.
- Meghatározó fontosságúnak tartjuk, és ennek megfelelően kiállunk a kulturális innovációk kiemelt támogatása, a művészet, a tudomány és a vállalkozások világa közötti új kapcsolódási pontokat teremtő kreatív kulturális ipar, az új médiumok, azok egyre szélesebb körű használata mellett.
- Támogatjuk a magyar kultúra és művészet minél szélesebb körű megismertetését Európában és a világban, nemzetközi fesztiválokon való részvételen, illetve nemzetközi fesztiválok rendezésén keresztül. Ugyancsak támogatjuk a világ kulturális értékeinek, klasszikus és kortárs alkotásainak minél szélesebb hozzáférhetőségét.
- Támogatjuk a haladó szellemiségű magyar kulturális és művészeti alkotások, hagyományok, az európai értelemben is jelentős magyar művészeti irányzatok és kulturális értékek köré szerveződő nemzetközi együttműködésre épülő nagyberuházásokat.
- Törekedni fogunk a kulturális szolgáltatásokhoz és javakhoz való hozzáférés tekintetében kialakult azon súlyos esélyegyenlőtlenség mérséklésére, amelyek az anyagi helyzet függvényében, illetve a rossz települési infrastruktúrális ellátottság következtében alakultak ki.
- Ennek megfelelően támogatjuk a közösségek kultúráján és művelődésén keresztül történő megerősítését, különös tekintettel a hátrányos helyzetű közösségekre, térségekre és vidékekre.
- Kiemelt fontosságú feladatnak tartjuk, hogy a kultúra és művészet segítségével megerősítsük a demokráciát, elősegítsük kreatív, összetartó és befogadó közösségek létrejöttét.

8. > KRÍZISTERÁPIÁT AZ EGÉSZSÉGÜGYNEK

Olyan egészségügyi ellátórendszert akarunk, amely hatékonyabb és gazdaságosabb működésével hozzájárul a születéskor várható élettartam és az egészségben eltöltött évek növekedéséhez. Az egészségügy legkritikusabb kérdése ma a humán erőforrás helyzete. 2004 óta annyi orvos hagyta el az országot, mint ahányan 2010-ben az összes fekvőbeteg gyógyintézetben dolgoztak. Ez immár alapjaiban veszélyezteti a lakosság ellátását. A helyzeten azonnali forrásbevonással, az egészségügyi dolgozók bérének érdemi emelésével kell javítani.

- Fokozatosan be kell vezetni az egészségügy különböző szintjein dolgozók életpályamodelljeit, vagy meg kell fontolni, hogy jogi garanciák mellett ne közalkalmazottként, hanem szabadfoglalkozásúként lássák el feladataikat. Ezek finanszírozására jelentős forrásokat kell biztosítani a GDP növekedési többletéből, a helyreállított társadalombiztosítási járulékbévételekből (amelynek többlete ne legyen áttultható a költségvetésbe, hanem kizárólag az egészségügyre és az oktatásra lehessen felhasználni), az SZJA-bevételből, valamint a magán-hozzájárulásokból.
- Az egészségügyi béreket folyamatosan, évenként 15 százalékkal kell emelni.
- Megfontolandó, hogy a budai szuperkórház megépítése helyett a meglévő kórházak felújítása, modernizációja történjen meg.
- Helyre kell állítani az egészségügyben dolgozók társadalmi megbecsülését. Tudatosítani kell a lakosság és az egészségügyi dolgozók egymásrautaltságát.
- Vonzóvá kell tenni az egészségügyi pályát. Emelni a szakdolgozói és kiegészítő személyzet létszámát, ösztönözni a szakdolgozói- és a diplomásnővér-képzést.
- Az orvosokat tehermentesíteni kell a felesleges adminisztrációtól.

8.1. Megoldást a finanszírozásra

A rohamosan növekvő forrásigényt és az ország ehhez képest aránytalanul kis gazdasági teljesítőképességét egyensúlyba kell hozni a meglévő finanszírozás átalakításával és új források bevonásával. A társadalommal meg kell értetni, hogy egészségügyi helyzetének javítása elsősorban a saját kezében van.

- Vissza kell állítani a szolidaritás elvén működő társadalombiztosítást, ami ezzel ismét az Alkotmány részévé válik.
- Ellátási csomagokat kell kidolgozni, meghatározva az egyes csomagok tartalmi elemeit és ezek finanszírozási körülményeit.
 - Alanyi jogon járó csomag: sürgősségi ellátások (beleértve a mentést), járványügyi teendők, a gondozás egyes területei (család- és nővédelem, az ifjúság-egészségügyi és sportegészségügyi), csecsemő- és gyermekgyógyászati ellátás, vérellátás.
 - A biztosítottaknak járó csomag (ideértve azokat is, akik után a központi költségvetés fizeti a járulékot): mindenki számára egységes ellátási csomag, az

egészségügy mindenkori átlagos színvonalának megfelelő orvosi eljárásokkal. Ezeket, illetve a csomag tartalmának egyéb részleteit szakmai egyeztetés keretében kell kidolgozni.

- Megfontolandó az egészségbiztosítás által kötelezően finanszírozott alacsony magon túli ellátáshoz való hozzájárulás bevezetése (Tb-extra). Ennek egy része az adókból leírható lenne. A kiegészítő biztosítással rendelkezőknek, illetve térítést fizetőknek rendelkezésére állnak az innovatív, csúcsszínvonalú eljárások.
- Ellátási standardok alapján akkreditálni kell az állami és magán egészségügyi szolgáltatókat, és meg kell határozni egy-egy akkreditációs szint beavatkozási és kezelési jogosultságát.
- A progresszív betegellátás eltérő szintjein eltérő mértékű finanszírozás bevezetése indokolt. Ennek a tényleges bekerülési költségekhez kell igazodnia. Az ellátások árváltozásait folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és évente indokolt a változás mértékével történő korrekció.
- A Homogén Betegségcsoportok rendszerének újradefiniálása és folyamatos karbantartása lehetővé teszi, hogy a tényleges bekerülést finanszírozzuk.
- A járó- és fekvőbeteg szakellátás finanszírozását úgy kell harmonizálni, hogy növekedjen a járóbeteg-ellátásban részesülők aránya.
- Fontos feladat az amortizáció fokozatos beépítése a finanszírozásba.
- Meg kell teremteni a háziorvos és a beteg közötti e-konzultáció lehetőségét.
- A gyógyszerek felírásában be kell vezetni az e-recept alkalmazását és lehetővé tenni a gyógyszerek dobozos kiszárazás nélküli forgalmazását.

8.2. Új struktúrával jobb egészségügyet

Olyan piaci környezetbe ágyazott demokratikus intézményi struktúrát akarunk kialakítani, amelyben a kormány, az egészségbiztosító, az önkormányzatok, a szolgáltatók, a szolgáltatók tulajdonosai és a különféle egyéb szervezetek feladatai, hatáskör- illetve felelősségi körei jól körülírtak és elhatároltak.

- Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) szerepét úgy kell rendezni, hogy az valódi biztosító intézetként tudjon működni.
- Az Egészségbiztosítási Felügyeletet vissza kell állítani úgy, hogy az képes legyen az OEP felügyeletére is. A széles ellenőrzési és szankcionálási jogkörrel ellátott felügyelet segíti az egészségbiztosítás törvényes, zavartalan és magas színvonalú működését, a biztosítottak érdekvédelmét, valamint az egészségbiztosítási befizetések jogszerű, gondos és hatékony felhasználását.
- Az egészségügyi alap- és az alapszintű járóbeteg-szakellátás területén erősíteni kell a települési önkormányzatok ellátási kötelezettségét. Részt kell vállalniuk a kiszélesített, kötelező szűrőprogramok szervezésében és ellenőrzésében is.
- Hatástanulmányok alapján meg kell vizsgálni, hogy a kórházak fenntartói kizárólag az állam, vagy vegyes rendszerben az állam, valamint a fővárosi és a regionális önkormányzatok legyenek.

- Az egészségügyi szolgáltatók, tulajdonosok, illetve fenntartók jogait és kötelezettségeit szélesíteni kell. A jelenlegi központosított rendszer helyett vissza kell adni a szolgáltatók autonómiáját, és helyre kell állítani a betegjogi képviselet működését.
- Meg kell teremteni, illetve vissza kell állítani a progresszív betegellátás lehetőségét.
- Az aktív fekvőbeteg-szakellátásban, valamint a nagy értékű diagnosztika és terápia területén a progresszivitási szinteknek megfelelő rendszert kell kialakítani.
- A betegellátás első szintjén, a háziorvosi praxisoknál a definitív ellátásban részeseülők arányának növelése az elsődleges cél. A betegirányítást a megerősített háziorvosi rendszer koordinálja.
- A járóbeteg-szakellátást biztosító szakrendelők fejlesztésével és integrációjával kell tehermentesíteni a fekvőbeteg-ellátást. Bizonyos beavatkozások (egynapos sebészet) finanszírozása ebben az ellátási formában kedvezőbb feltételekkel végezhető el, mint a fekvőbeteg-intézményekben.
- Meg kell akadályozni, hogy az elégtelen állami finanszírozás által generált adósságok miatt jogi úton függeszsenek fel és zárjanak be egészségügyi intézményeket.
- Az Országos Mentőszolgálat technikai és személyi feltételeinek javításával, illetve a mentőállomások és az adott terület alapellátási ügyeletének egységes rendszerbe kapcsolásával elő kell segíteni az egyenlő hozzáférési esélyt az egészségügyi szolgáltatásokhoz. El kell érni, hogy a mentő sürgős esetben a hívás beérkezésétől számított 15 percen belül kiérkezzen a helyszínre.
- Fel kell készíteni az ellátórendszert a krónikus betegségek számának növekedése mellett az öregkori betegséghalmozódás egyre gyakoribb előfordulására, a kezeléseik időtartamának folyamatos növekedésére. E célból szükséges krónikus ellátó kórházak, betegotthonok létrehozása és fejlesztése, elsősorban az aktív fekvőbeteg-ellátásból kivont gyógyintézetek (kórházak) bázisán.
- Az előregedő lakosság fokozódó ápolási igényeinek kielégítését az ápolási otthonok, a krónikus és rehabilitációs ellátás szintereinek és az otthonápolás feltételeinek mennyiségi és minőségi fejlesztésével kell megoldani.

8.3. Előterbe a megelőzést

A betegségek leghatékonyabb gyógyítása azok megelőzése. Habár az emberek hite tovább él az egyetemes egészségügyi ellátásban, egyre többen értik meg, hogy nagyobb felelősséget kell vállalniuk a saját egészségükért. Az egészségügyi irányítóknak fel kell ismerniük az informatika egészségnevelési szerepének a fontosságát. A kommunikációs technológia segíthet az egyéni felelősség szintjének növelésében, a szakértők és a betegek közötti információ megosztásban, a betegek támogatásában.

- A megelőzés előterbe helyezésével olyan ösztönző rendszert kell bevezetni, amely elősegíti az egészséges életmód elterjedését.
- A legfontosabb betegségek szűrésén résztvevők kapjanak ellátási kedvezményt, útiköltség-térítést és más, az egészség megőrzéséhez nyújtott juttatásokat.

- Az ellátás minden szintjén meg kell valósítani a megelőzés, a gyógyítás és a rehabilitáció egyensúlyát.
- Felül kell vizsgálni az alternatív medicina korábbi törvényes szabályozását. A szükséges korrekciók érdekében javaslattal kell élni az EU felé.

8.4. Sport az egészségért

A sportra mint az egészség megőrzésének, az életminőség javításának és a közösség építésének eszközére tekintünk. Az állam elsődleges feladata a szabadidős, közösségi és iskolai mozgás lehetőségeinek bővítése, az sporthoz való hozzáférés biztosítása minden polgár számára.

- Legyen a sport az esélyegyenlőség eszköze. Kiemelten támogassa az állam az alacsonyabb jövedelműek, a fogyatékkal élők, a kisebbségi közösségekhez tartozók, a seniorok sportolását.
- Ösztöndíj-rendszerrel és a sportolás költségeinek biztosításával támogassa az állam a hátrányos helyzetű és roma gyermekek és fiatalok kiemelkedését a sport területén.
- Az állami források döntő részét a diák- és a tömegsportra kell fordítani. Biztosítani kell, hogy valamennyi iskola rendelkezzen tornateremmel.
- Fontos cél a közösségi sport infrastruktúrájának fejlesztése, futó-, kerékpáros és túraútvonalak, kültéri fitness-parkok, sportpályák, vízisport lehetőségek kialakítása.
- A mechanikusan értelmezett mindennapos testnevelés helyett a mindennapos örömszerző mozgás iskolai feltételeinek megteremtését tartjuk kiemelten fontosnak. Szükséges az iskolai, főiskolai és egyetemi sportcsapatok, sportkörök és egyesületek, továbbá a versenyrendszer fejlesztése, a sportolási lehetőségek bővítése.
- A sport közösségépítő erő lehet a települések mindennapi életében. A társadalmi önkéntesség ösztönzésével, a hátrányos helyzetű településeken létrejövő kezdeményezések támogatásával komoly eredmények érhetők el az életminőség javításában.
- A versenysport területén a stadionépítések és pazarló hivatali szervezetek helyett a szakemberek képzésére, az iskolai és egyesületi utánpótlás nevelésre kell fordítani a közpénzeket.
- Elég volt a sportrendszerben meglévő korrupcióból, a bújtatott támogatásokból, az átpolitizáltságból. A sporttámogatásokat átlátható és normatív rendszerben kell elosztani.
- A kiemelt látványsportok TAO-támogatását, a korrupció e sajátosan fideszes formáját meg kell szüntetni, az ezen keresztül elköltött évi többmilliárd forinttal az érintetteknek el kell számolniuk. Megakadályozzuk, hogy az egyesületekben átláthatatlan, korrupt módon összefonódhasson az állami, az önkormányzati és a magánszféra.

9. > EURÓPAI KÜLPOLITIKÁT

A rendszerváltás idején és hosszú évekig azt követően Magyarország a térség legsikeresebb, legnagyobb tekintélyt és megbecsülést kivívó országa volt. 2010 óta azonban súlyos csorbát szenvedett az ország nemzetközi megítélése. A külpolitikát az új rezsim teljesen alárendelte a saját hatalmi és üzleti érdekeinek. A rendszerváltás tudatos kisiklatása, a demokratikus értékek és intézmények módszeres leépítése, Magyarország euroatlanti hovatartozásának elbizonytalanítása, a „keleti minták” felé történő bel- és külpolitikai orientáció azonos töről fakadó, egymást gerjesztő folyamatok. Ezek eredményeképpen Magyarország elveszítette korábbi tekintélyét a világban, és megbízhatatlan partnerré vált a szövetségesei számára. Mindennek megváltoztatása csak az országon belüli demokratikus fordulattól várható. A rendszer lebontása, a képviselői demokrácia helyreállítása és az értékelvű, Magyarország euroatlanti beágyazottságán alapuló külpolitikához való hiteles visszatérés egymást feltételezik. Az átfogó rendszerkorrekciónak tehát szükségszerű külpolitikai megújulással kell együttjárnia. Olyan külpolitikai stratégiára van szükség, mely céljaul az ország nemzetközi hitelének helyreállítását, szövetségi és partnerségi viszonyainak tisztázását tűzi ki.

- Nemzeti demagógia helyett európai patriotizmussal kívánjuk elősegíteni a bilaterális és multilaterális párbeszédet.
- Magyarország biztonságának alapja a NATO-tagság, valamint az Egyesült Államokkal fennálló szövetségi viszony. Egyértelműsíteni kell, hogy az új geopolitikai viszonyok közepette hazánk a NATO szilárd tagja, és mindent megtesz, hogy segítse szövetségesei önvédelmi erőfeszítéseit s ezzel az Európai Unió biztonságát.
- Támogatni kívánjuk az Európai Unió további bővítését azzal, hogy a tagjelölt államok a csatlakozás demokratikus intézményi és gazdasági feltételeinek maradéktalanul eleget tegyenek. A mai magyar rezsim működésének tapasztalatai alapján szükséges, hogy a csatlakozási folyamat menetében vállalt demokratikus kritériumok érvényesülését az EU-taggyá válást követően is folyamatosan ellenőrizze, és ezek megsértését hatékonyan szankcionálja.
- Oroszországgal fenntartott viszonyunkat harmonizálni kívánjuk az Európai Unió belüli, illetve az Unió és az Egyesült Államok közötti nézetekkel és cselekvésekkel. A nyugati demokráciák és Oroszország kapcsolatainak normalizálása nem alapulhat olyan – harmadik fél kárára megkötött – elvtelen kompromisszumokon, amelyek precedenst teremthetnek az 1990-91 utáni európai status quo egyoldalú revízióját célzó törekvések számára. Grúzia, Moldova és Ukrajna demokratikus fejlődése, szuverenitása és területi egysége az európai stabilitás egyik sarokköve.
- Saját biztonságunk zálogaként tekintünk a balti államok teljes szuverenitására. Elfogadhatatlan számunkra minden olyan veszély, külső nyomásgyakorlás, belső fellazítás, ami e nemzetek állami léte, nyugati elkötelezettsége, uniós és NATO-tagsága ellen irányul.

- A kétoldalú viszonyban megkülönböztetett fontosságú energetikai együttműködés alakításakor célul tűzzük ki, hogy az EU energiapolitikája a leghatékonyabban segítse mind Magyarországot, mind a térség többi országának biztonságos energiaellátását. Ennek magába kell foglalnia a forrássdiverzifikációt és az EU-n belüli energiaáramlás és együttműködés javítását.
- Támogatjuk a Transzatlanti Kereskedelmi és Beruházási Társulás (TTIP) megvalósítását. Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti kereskedelmi vámok eltörlése hosszú évtizedek óta nem látott impulzust adna a világgazdaságnak, ezzel a magyar gazdaság fejlődésének is.
- Magyarország érdeke, hogy a lehető legtöbbet megőrizzen a V4-es együttműködésből, sőt annak fejlesztését tartjuk kívánatosnak. Ugyanakkor lehet új megoldásokat is keresni. Olyan gazdasági-kulturális térség létrehozását támogatjuk, melyet a régió korábbi évszázadokban szervesen együttműködő térségei alkotnak: Ausztria, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Románia, Horvátország, Szlovénia és Észak-Itália.
- A „keleti nyitás” irányvonalát meg kell tisztítanunk az utóbbi években ráakódott ideológiai felhangoktól és maffiahatalmi érdekektől. A globalizáció gazdasági, kulturális és humán trendjeihez illeszkedő külkapcsolati sokrétűség nem jelenthet euroatlanti hovatartozásunkat megkérdőjelező alternatívakeresést. A globális nyitás nem értelmezhető elfordulásként Magyarország természetes földrajzi, politikai és értékközegétől.
- A magyar külpolitika adottságaihoz mérten, de tevékenyen kívánunk részt venni az uniós szomszédsági politika megvalósításában és továbbfejlesztésében, mert elsődleges fontosságú, hogy az Uniót a stabilitás, a biztonság és a prosperitás övezete vegye körül.
- A közép-európai térség államai között történelmileg alakult viszonyok tartós rendezésére, beleértve a szomszédos országokban élő, a magyar kulturális nemzet részét alkotó magyar közösségek boldogulását és jogérvényesítését is, az Európai Unió és a NATO keretei adnak esélyt.
- Új párbeszédet kívánunk nyitni szomszédainkkal. Magyarország akkor tud eredményesen fellépni az irredenta gondolatok ellen, ha közvetlen szomszédaink a legszélesebb autonómiát biztosítják az ott élő magyarság nemzeti identitásának megőrzése érdekében.
- Lépéseket kell tenni a Szlovákiával és Ukrajnával a kettős állampolgárság miatt kialakult, s elsősorban az ott élő magyarokat sújtó konfliktus rendezésére. Romániával és Horvátországgal vissza kell építeni az elvesztett bizalmat.
- A DK elveti az etnonacionalista magyarság-értelmezést. Magyarságunk alapja európaiságunk.
- Segítjük a határon túli magyarokat a nyelvi, kulturális és a közös történelmi identitás megőrzésében, valamint a többségi nemzettel való együttélésben. Anyagilag is támogatnánk intézményeiket, szervezeteiket.
- A DK adottságnak tekinti a honosítást, tiszteletben tartja a megszerzett kettős állampolgárságot, ugyanakkor a jövőben felül kívánja vizsgálni a szabályozást.

Meg kívánjuk változtatni a választójogi törvényt is: a választójog a jelenlegi vagy korábbi huzamos Magyarországon tartózkodáshoz kapcsolódjon.

- Sürgősen elindítanánk a nyugatra kivándorolt magyarok helyzetét figyelemmel kíséző „Hozd haza Európát!” programot. Segítenénk hazai családi és társadalmi kapcsolattartásukat, közéleti részvételüket, támogatnánk hazatérésüket.

10. > BIZTONSÁGOT A VÁLTOZÓ VILÁGBAN

A globális, felgyorsult, internet alapú világban modellváltás zajlik, amely nagy hatással van az emberekre, a munkavégzés módjára, a hétköznapi életre. A Demokratikus Koalíció szerint csupán nemzetközi összefogással nézhetünk szembe ezekkel a kihívásokkal, legyen az a globalizáció kihívása, a háború, a terrorizmus, a klímaváltozás vagy éppen a szegénység. A megatrendek közül a rendkívül gyors technológiai változás a legfontosabb. Ezen belül is az a folyamat, amelynek eredményeképpen a bonyolult és drága dolgokat leváltja valami egyszerűbben kezelhető, a nagy tömegek számára is elérhető. A másik nagy trend a változékonyság, az egyre kiszámíthatatlanabb környezet. Egyre többször jelennek meg váratlan és kontrollálhatatlan események a természetben, a gazdaságban és a politikában. Az ország fekvése miatt nagy figyelmet kell fordítani a környezeti kockázatokra, a klímaváltozásra és vízkészleteink védelmére, hasznosítására. Ugyanúgy, mint az energiabiztonságra, vagy az állami, gazdasági, pénzügyi rendszereink, közműrendszereink, a műszaki és intézményi struktúrák biztonságára.

A mai világban egyre fontosabb a tűrő- és alkalmazkodóképesség, ami alapján a kikerülhetetlen változásokat be tudjuk fogadni. Mindebben az oktatás, az információáramlás, a hálózatosodás és a szolidaritás lehet a segítségünkre. Ebben a folyamatban az állam és a gazdaság szereplőivel egyenlő mértékű az egyén szerepe és felelőssége is. A bonyolult globális és hazai folyamatok megértése, az azokhoz történő politikai, gazdasági, ökológiai, biztonsági és emberi alkalmazkodás elősegítése érdekében a Demokratikus Koalíció olyan nemzeti tudásbázis intézet – a Bibó István Stratégiai Intézet – felállítását kezdeményezi, amelynek kutatási eredményei nyilvánosak, mindenki számára elérhetőek lennének.

10.1. A közbiztonság javítását

Az állampolgár joggal várja el, hogy adójából jusson elegendő pénz a belső biztonságra, hogy a rendőrség működése látható, gyors és jogszerű legyen. Leginkább az segíti a bűnözés visszaszorítását, ha a bűncselekmények nem maradnak büntetlenül. Az emberek biztonságérzetét alapvetően rombolja, hogy rengeteg apróbb vagyon elleni bűncselekményt követnek el következmények nélkül. Ám a rendőrség mellett a polgároknak is részt kell vállalniuk a bűnözés visszaszorításában.

- Azt javasoljuk, hogy a vagyon elleni szabálysértések esetén 50 000 forint értékhatár alatt az ún. szabálysértési bíróság járjon el gyorsított eljárásban (72 óra).
- Állami forrásból létrehoznánk egy speciális kártalanítási alapot a kisebb károk megtérítésére, amelyet a későbbiekben az elkövetők befizetéseiből jótételei munkájuk béréből finanszíroznánk.
- A bűnügyileg legfertőzöttebb területeken 24 órás, a polgárőrséggel együtt dolgozó körzeti megbízotti szolgálatot hoznánk létre.

- Intelligens kamerarendszert létesítenék minden településen.
- Multifunkcionális riasztórendszerrel látnánk el a háztartásokat, a rászorultaknak állami segítséggel. Ez biztosítaná azt is, hogy az idős, beteg emberek gyors orvosi segítséghez jussanak.
- Támogatnánk a szomszédsegítő önkéntes tevékenységet.
- A Terrorelhárítási Központot meg kell szüntetni, helyette szakmai alapon szervezett terrorelhárítást kell létrehozni.
- A rendvédelmi szervek működését pártpolitika-mentessé kell tenni.
- Növelni kell a rendőrség létszámát a szolgálati járadékosok aktivizálásával, a nyugállományúak tapasztalatainak hasznosításával.

10.2. Európai Magyar Honvédséget

A honvédelem az ország szuverenitásának, nemzetünk biztonságának fontos pillére, melyet szövetségesi keretekben tudunk biztosítani. A kormány politikája a Magyar Honvédség rendszerváltás óta elért eredményeit is felmorzsolta. A hadsereget átpolitizálták. A védelmi kiadások mélypontra kerülése sem a működést, sem a technikai fejlesztést nem biztosítja. Megszűnt az önálló tisztképzés, állandósult a létszámhiány, a volt katonákat járadékosokká tették, a hivatás megbecsültségét lerombolták. Az ország érdekeit semmibe vevő külpolitika akadályozta a hadsereg szövetségesi együttműködését, csökkent a nemzetközi missziókban történő részvételünk.

- A Demokratikus Koalíció támogatja a közös európai kül-, biztonság- és védelmi politika kialakítását. Hosszabb távon az Európai Parlament felhatalmazásával közös európai haderőre is szükség van, közös parancsnoksággal.
- Kiemelt teendő az együttműködés, a bizalom megerősítése NATO-szövetségeseinkkel. A védelem nem csupán az ország területének és polgárainak a védelmét jelenti, hanem a nyugati demokratikus értékek oltalmazását is.
- Helyre állítjuk a hadsereg pártpolitika-mentességét.
- Felülvizsgáljuk a tiszti és tiszthelyettesi képzés rendszerét, javítjuk annak színvonalát, hatékonyságát.
- Elengedhetetlen, hogy javítsunk a honvédelem anyagi feltételein, hogy folyamatos figyelmet fordítsunk a személyi állomány helyzetére és a volt katonák életkörülményeire.
- Áldozni kell az átgondolt, lehetőleg a polgári szférában is alkalmazható fejlesztésre, a korszerű technika alkalmazására.
- Speciális védelmi képességeket kell kialakítani a szövetségesi katonai együttműködésekre, az ország védelmére és nemzetközi misszióinkra.
- Építve hazánk magas színvonalú informatikai tudására önálló cyber-erőket hoznánk létre az új típusú hadviselés kihívásai ellen.
- Nemzetőrség néven új tartalékos rendszert alakítanánk ki, amely kiszélesítené az erőforrásokat, a hadsereg társadalmi alapjait, és érdemben szolgálná az ország területének védelmét.

JEGYZET

Demokratikus
Koalíció

DK INFORMÁCIÓS KÖZPONT
1132 Budapest, Victor Hugo u. 11–15.
Tel.: 06 21 300 1000
E-mail: info@dkp.hu
www.dkp.hu